

**КОМИСИЯ ЗА
ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ**

**ДОКЛАД
ЗА ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯТА
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ
ЗА 2015 ГОДИНА**

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ	4
СТРУКТУРА И ЗАДАЧИ НА КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ	7
ГЛАВА ПЪРВА	
РАЗВИТИЕ НА ПОДЗАКОНОВИТЕ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ	8
ГЛАВА ВТОРА	
ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА	13
1. ЛИЦЕНЗИРАНЕ.....	14
2. ЦЕНОВО РЕГУЛИРАНЕ	15
3. КОНТРОЛ	17
4. РАЗВИТИЕ НА ПАЗАРА	21
ГЛАВА ТРЕТА	
ЕЛЕКТРОПРОИЗВОДСТВО, ВИСОКОЕФЕКТИВНО КОМБИНИРАНО ПРОИЗВОДСТВО И ТОПЛОСНАБДЯВАНЕ	27
1. ЛИЦЕНЗИРАНЕ.....	27
2. СДЕЛКИ, РАЗРЕШЕНИЯ И ЗАЛОЗИ.....	29
3. БИЗНЕС ПЛАНОВЕ	30
4. СЕРТИФИКАТИ ЗА ПРОИЗХОД.....	31
5. ЦЕНОВО РЕГУЛИРАНЕ	32
6. КОНТРОЛ.....	35
7. ОБЩИ УСЛОВИЯ НА ДОГОВОРИТЕ	38
ГЛАВА ЧЕТВЪРТА	
ПРИРОДЕН ГАЗ	40
1. ЛИЦЕНЗИРАНЕ.....	42
2. ЦЕНОВО РЕГУЛИРАНЕ	46
3. КОНТРОЛ	50
4. РАЗВИТИЕ НА ПАЗАРА.....	52
ГЛАВА ПЕТА	
ВОДОСНАБДИТЕЛНИ И КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ.....	60
1. БИЗНЕС ПЛАНОВЕ НА ВиК ОПЕРАТОРИТЕ	62
2. ЦЕНОВО РЕГУЛИРАНЕ	65
3. КОНТРОЛ	66
4. РАЗВИТИЕ НА ВиК УСЛУГИТЕ	72
ГЛАВА ШЕСТА	
ЖАЛБИ И РАБОТА С ПОТРЕБИТЕЛИ.....	75
1. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА	75
2. ТОПЛОЕНЕРГЕТИКА	81
3. ПРИРОДЕН ГАЗ	85
4. ВОДОСНАБДИТЕЛНИ И КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ.....	88
ГЛАВА СЕДМА	
ПРОЦЕСУАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО.....	96
1. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА	97
2. ТОПЛОЕНЕРГЕТИКА	97
3. ГАЗОСНАБДЯВАНЕ.....	98
4. ВОДОСНАБДИТЕЛНИ И КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ.....	98
5. ДРУГИ ДЕЛА	98
ГЛАВА ОСМА	
МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ	99

1. ЕНЕРГЕТИКА	99
2. ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ.....	103
ГЛАВА ДЕВЕТА	
АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ	106
1. ОСИГУРЯВАНЕ НА РАБОТАТА НА КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ	106
2. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ.....	107
3. ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ.....	109
ГЛАВА ДЕСЕТА	
ФИНАНСОВО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ	111
ПРИХОДИ	112
РАЗХОДИ	113
ИЗВЪРШЕНИ ОДИТИ	113

ВЪВЕДЕНИЕ

2015 - ГОДИНА НА ОТЧЕТЛИВИ ПОЛОЖИТЕЛНИ ПРОМЕНИ В ЕНЕРГЕТИКАТА И ВОДНИЯ СЕКТОР

По всеобщо мнение на отговорни представители на държавни институции, стопански ръководители и водещи експерти, 2015 година е годината на първите сериозни реформи в българската енергетика от десетилетие насам. Реформите видимо дават резултати. Статистически данни сочат все по-устойчиви тенденции за оздравяване и финансово стабилизиране на сектора. Значима роля за тези процеси имат направените през годината съществени промени в законодателството – в законите за енергетиката и за енергията от възобновяеми източници. Чрез тези промени беше създаден Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, ограничени бяха преференциите при изкупуване на скъпата енергия от ВЕИ, приходите от квотите от въглеродни емисии бяха насочени целево към енергетиката, намалени бяха административните разходи на държавните енергийни дружества.

ОБМИСЛЕНИ И ОБОСНОВАНИ ЦЕНОВИ РЕШЕНИЯ

Важен дял за реформите в енергетиката има и КЕВР, чиято дейност като регулатор създаде условия за приемане на обмислени и обосновани ценови решения, които дадоха своя положителен резултат. В края на 2015 г., за първи път от 2010 г. насам, общественият доставчик НЕК рязко подобри финансовите си резултати и намали текущия си дефицит от 586 млн. лв. на 218 млн. лв. Това е ясен и безспорен индикатор, че възприетият от КЕВР ценови модел е правилен, обоснован и жизнеспособен и съдейства за постигане на поставените цели в полза на обществения интерес. Основни принципи в дейността на Комисията бяха прозрачността и откритостта в нейната работа, спазването на законността и стриктното отчитане на обективните икономически и пазарни фактори при приемането на ценовите решения.

ПОЛИТИЧЕСКА И КОРПОРАТИВНА НЕЗАВИСИМОСТ НА КЕВР

Силна подкрепа за независимостта и прилагането на експертния подход в работата на Комисията беше законодателното решение, с което през 2015 г. беше променен начинът на избиране на състава на регулатора. Прекият избор на членовете на регулатора от Народното събрание даде ясни гаранции за политическа и корпоративна независимост на КЕВР.

С цялата си досегашна и бъдеща работа Комисията е амбицирана да оправдае гласуваното ѝ доверие и да отговори на очакванията на българското общество със своите решения да допринесе за устойчиво и стабилно развитие на българската енергетика като водещ отрасъл на икономиката и да подкрепя мерките за енергийна независимост на страната. Предоставената независимост, съчетана с отговорност, направи възможно Комисията, въпреки натиска и съпротивата на някои среди, да въведе принципа на справедливост по отношение на добавката “Задължения към обществото”, която вече е еднаква за регулирания и за свободния пазар.

ЛИБЕРАЛИЗАЦИЯТА Е СРЕДСТВО ЗА ПАЗАРНО РАЗВИТИЕ НА СЕКТОРА

Пълната либерализация на електроенергийния пазар е сред основните предизвикателства пред страната в сферата на енергетиката, тъй като най-големите проблеми в сектора се дължат на липсата на свободен пазар. Либерализацията е средство за пазарно развитие на сектора и в тази връзка КЕВР като регулатор изпълни своите ангажименти за приемане на необходимата нормативна база за борсовата търговия с електроенергия. От началото на 2016 г. енергийната борса се развива успешно. С увеличаване обемите на търгуваните количества цената на електроенергията във все по-голяма степен ще зависи от търсенето и предлагането. Тази цена ще бъде справедлива защото ще се определя от пазарните механизми, които са най-прозрачни и обективни. При либерализирания пазар КЕВР вече няма да определя цена на електрическата енергия, а само цените за достъп и за пренос на електроенергия, както и добавката "задължение към обществото".

През 2016 г. предстои стартиране на процеса на излизане и на битовите потребители на свободния пазар. Като регулатор, натоварен с обществени функции, Комисията ще изпълни своите ангажименти да подпомогне плавното протичане на този процес – въвеждане на специализираните товари профили, разработване на инструкция за смяна на доставчика, осъществяване на непрекъснат контрол върху дейността на търговците с цел недопускане на злоупотреби и нередности в работата им с потребителите. Съвместно с ресорни държавни институции се предприемат мерки за защита на уязвимите потребители, което е сред основните задължения на държавите от страните от ЕС.

РЕФОРМАТА ВЪВ ВОДНИЯ СЕКТОР

През 2015 г. КЕВР извърши голяма по обем дейност и в областта на регулацията в секторите „Топлоенергетика“, „Природен газ“, „ВиК услуги“. Освен дейности по лицензиране и определяне на цени, регулаторът прие и редица нормативни актове, които оптимизират правната рамка за тяхното развитие. Едно от основните предизвикателства пред Комисията е реформата във водния сектор, която протича успоредно с промените в областта на енергетиката. С приемането на две нови наредби – за регулиране на цените на водата и за регулиране на качеството на ВиК услугите, Комисията създаде нормативната основа за тази реформа, която обхваща регулаторния период 2017-2021 г. Целта на промените е да се подобри качеството на услугите в съответствие с утвърдените европейски практики, от което ще спечелят всички потребители. При определяне цените на ВиК услугите регулаторът внимателно ще анализира всички ценообразуващи елементи с цел недопускане на резки ценови промени.

ЖАЛБИ И СИГНАЛИ НА ПОТРЕБИТЕЛИ

Съществен дял в работата на КЕВР имат контролната дейност и работата по жалби и сигнали на потребители. През 2015 г. те са над 3800 като обхващат различни сектори, в които КЕВР упражнява регулаторни функции. Комисията се отнася със специално внимание към тези жалби и сигнали. За тази цел беше извършена реорганизация на работата на администрацията, засилена беше обратната връзка с подателите на жалбите и сигналите.

В резултат на извършвания системен анализ на постъпващите жалби и сигнали, регулаторът идентифицира критични проблемни области, което даде основание за подобряване на регулаторната рамка посредством промени в съществуващата нормативна уредба, касаеща взаимоотношенията между потребители и доставчици на услуги.

МЕЖДУНАРОДНОТО СЪТРУДНИЧЕСТВО

В областта на международното сътрудничество през 2015 г. КЕВР си постави за цел разширяване на връзките с регулаторни органи от съседни страни и по-активно участие в дейността на организациите на европейските регулатори. Независимо от финансовите затруднения, възпрепятстващи участие в провеждани работни заседания и конференции, ръководството на българския регулатор установи преки контакти с представители на ACER, ERRA и обсъди възможности за сътрудничество.

2016 г. ще има важно значение за утвърждаване на започналите позитивни тенденции в енергетиката и за надграждане на постигнатото през предишната година. Заедно с всички други държавни институции и заинтересовани страни, в сферата на своята компетентност, КЕВР има волята, готовността и експертизата да участва активно и да допринася за успеха на провежданите реформи в областта на енергетиката и водния сектор. Тези реформи са от изключително значение за страната защото създават условия за цялостен подем в икономическото ни развитие и оттук – за подобряване жизненото равнище на българските граждани.

СТРУКТУРА И ЗАДАЧИ НА КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Държавната комисия за енергийно регулиране е създадена с Постановление 181 на Министерския съвет на Република България от 10/09/1999 г. на основание чл. 11 ал. 2 от Закона за енергетиката и енергийната ефективност (ЗЕЕЕ). Със Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (обн., ДВ, бр.18 от 22.02.2005 г., ЗРВКУ) е изменен Законът за енергетиката(обн., ДВ, бр.107 от 9.12.2003 г., ЗЕ) и Комисията е трансформирана в Държавна комисия за енергийно и водно регулиране.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (обн., ДВ, бр. 17 от 6.3.2015 г.) Комисията е трансформирана в Комисия за енергийно и водно регулиране.

Комисията е независим специализиран държавен орган, който осъществява регулирането на дейностите в енергетиката в съответствие с разпоредбите на Закона за енергетиката (ЗЕ) и на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), както и на водоснабдителните и канализационните (ВиК) услуги в съответствие с разпоредбите на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ).

Комисията е юридическо лице – първостепенен разпоредител с бюджетни средства и е колегиален орган, състоящ се от 9 членове, включително председател.

Комисията при осъществяване на своите правомощия е независима от органите на изпълнителната власт.

Администрацията на Комисията е обща и специализирана и е организирана в главна дирекция и дирекции.

Главната дирекция и дирекциите:

1. Подпомагат Комисията при осъществяване на конкретните ѝ правомощия;
2. Осигуряват експертно и технически работата на Комисията;
3. Извършват дейности по административно обслужване на гражданите и юридическите лица, предвидени в Закона за енергетиката, Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги и други нормативни актове.

Настоящият годишен доклад съдържа информация за дейността на КЕВР през календарната 2015 г. в следните области:

- Правна и регулаторна рамка;
- Електроенергетика;
- Електропроизводство, високоефективно комбинирано производство и топлоснабдяване;
- Природен газ;
- Водоснабдяване и канализация;
- Жалби и работа с потребителите.
- Процесуално представителство
- Международна дейност
- Административно обслужване
- Финансово-стопанска дейност

ГЛАВА ПЪРВА

РАЗВИТИЕ НА ПОДЗАКОНОВИТЕ НОРМАТИВНИ АКТОВЕ

Комисията за енергийно и водно регулиране предприе необходимите действия за развитие и усъвършенстване на подзаконовите актове в съответствие със законовите си правомощия и предвид динамично развиващите се обществени отношения в областта на енергетиката и на ВиК услугите. Целта на тази дейност е съобразяване на актовете на Комисията с измененията в Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници, Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, Закона за водите, постигане на съответствие с европейското законодателство в областта, създаване на условия за развитие на пазарите на енергия и природен газ, както и преодоляване на проблеми, установени в практиката по прилагане на актовете на Комисията.

През 2015 г. КЕВР прие изменения и допълнения на следните подзаконовни нормативни актове:

Наредба № 2 от 19 март 2013 г. за регулиране на цените на природния газ (Наредба № 2, обн. ДВ. бр. 33 от 5 април 2013 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 94 от 4 декември 2015 г.)

Целта на приетите промени в Наредба № 2 е по-ясна регламентация и оптимизиране на реда и условията, при които ще се осъществява регулаторната дейност на Комисията по отношение цените в сектор „Природен газ“. Измененията и допълненията са насочени основно към прецизиране на норми от действащата правна регламентация, свързани с привеждането ѝ в съответствие с разпоредбите на Закона за енергетиката (ЗЕ) и приложимите европейски практики в областта.

С измененията и допълненията изрично се регламентира възможността Комисията да утвърждава цените, регулирани по наредбата, освен в левове за единица пренесен природен газ /1000 куб. м/, също така и в левове за MWh. Това е и с цел привеждане на Наредбата в съответствие с приложимите европейски практики в областта.

Предвидена е възможност за нов начин на формиране на цени, след извършване на преценка от страна на Комисията относно законосъобразността на предложението и неговата икономическа целесъобразност. На лицензиант, притежаващ повече от една лицензия за разпределение и/или снабдяване с природен газ от краен снабдител, могат да бъдат утвърдени единни цени за териториите на тези лицензии при установяване, че приложеният подход в конкретния случай би могъл да доведе до положителен икономически ефект за клиентите.

Регламентирано е отчитане на разходите на обществения доставчик от обезценка на природния газ, като материален запас. Това ще позволи при утвърждаването на цените да бъдат взети предвид и реалните разходи на обществения доставчик, което е в съответствие с принципите по ЗЕ, а именно – цените да съответстват на разходите за доставка до клиентите.

Направени са изменения в чл. 18, ал. 2, чл. 20, ал. 1 и чл. 22, ал. 1 от Наредбата, поради необходимостта от прецизиране на компонентите, включени при определянето на отделните видове цени.

Намален е броят на заседанията на Комисията, с оглед намаляване на административната тежест в производствата по утвърждаване на цени.

Наредба № 1 от 18 март 2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия (Наредба № 1, обн., ДВ, бр. 33 от 5 април 2013 г., посл. изм. и доп., ДВ. бр. 4 от 16 януари 2015 г.)

Направените промени в Наредба № 1 са с цел преодоляване на възникнала неяснота за електроразпределителните дружества при прилагане на разпоредбите на чл. 7 от наредбата, по отношение на измерването, изчислението и задълженията за заплащане на надбавка за използвана и отдадена реактивна енергия.

Делът на реактивната енергия е фактор, който пряко влияе на нивото на технологичните разходи по преноса и разпределението. Съгласно разпоредбите на Правилата за управление на електроразпределителната мрежа, отговорността за управлението на режима на работа на разпределителната мрежа, в това число на регулиране на напрежението и реактивните мощности, е на лицензиантите, притежаващи лицензии за дейността „разпределение на електрическа енергия“, които в процес на експлоатация, реконструкция и развитие на мрежата следва да използват всички технически средства, така че да се осигуряват най-ниски експлоатационни и технологични разходи за разпределение.

Отчитайки тези факти, както и принципа, че отговорността трябва да бъде понесена от всеки, който влияе на количеството използвана или отдадена реактивна електрическа енергия в мрежата, приетите от КЕВР изменения и допълнения на наредбата са в две насоки: ясно определяне на субектите, които заплащат надбавка за реактивна електрическа енергия, и конкретизиране на начина, по който се определя количеството реактивната електрическа енергия, за която се заплащат надбавки.

Проект на Наредба за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги (приет от Министерски съвет на 13.01.2016 г.) и Проект на Наредба за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги (приет от Министерски съвет на 13.01.2016 г.)

Основни цели, които се поставят с тези два проекта на подзаконовни нормативни актове, приемани на основание законовата делегация на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ), са да бъдат извършени промени в основния инструментариум на КЕВР за регулация на ВиК отрасъла в Република България, което да спомогне за повишаване на ефективността и устойчивостта на ВиК отрасъла и за постигане на съответствие с добрите международни практики за регулиране предоставянето на ВиК услугите. С двете нови наредби се постига по-ясна регламентация и оптимизиране на реда и условията, при които се осъществява занапред административната регулация на цените и качеството на ВиК услугите.

Очакваните резултати от прилагането на двете нови наредби са свързани с ефективно изпълнение на правомощията на КЕВР да регулира ВиК услугите, като регулира техните цени и качество по начин, осигуряващ спазването на целите и принципите на ЗРВКУ и постигане на целите от Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г., както и с повишаване на прецизността и прозрачността на регулаторната дейност на Комисията.

Правила за търговия с електрическа енергия (Правилата, обн. ДВ. бр. 66 от 26 юли 2013 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 90 от 20 ноември 2015 г.).

С приетите измененията и допълненията на Правилата са регламентирани условията за участие на организирания борсов пазар на електрическа енергия, както и правата и задълженията на оператора на борсовия пазар и на търговските участници на този пазар.

С въвеждането на ефективно работещ организиран борсов пазар на електрическа енергия се предоставя допълнителна възможност за търговските участници да търгуват въз основа на пазарни принципи, с цел повишаване на прозрачността и конкуренцията на пазара на електрическа енергия в Република България, който в момента се намира в процес на либерализация.

В правилата са определени търговските участници, които имат задължение да поемат разходите, произтичащи от наложени по ЗЕ задължения към обществото с цел постигане на справедливо разпределение на тези разходи по прозрачен начин между крайните клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи.

С въвеждането на новият Раздел IIIa - Стандартизирани товари профили се запълва нормативната празнина относно участието на пазара на електрическа енергия по свободно договорени цени на клиенти с прилагане на стандартизиран товаров профил.

Регламентирани са и редица мерки, чрез които се търси дисциплиниращ ефект върху пазарните участници. С напредването на процеса по пълната либерализация на пазара на електрическа енергия и увеличаващия се дял на свободния пазар, следва да се гарантира финансовата стабилност и обезпеченост на сключваните сделки с цел недопускане на задлъжнялост в сектора.

Правила за търговия с природен газ (обн. ДВ. бр. 59 от 4 август 2015 г.)

Предвид промените в ЗЕ и с оглед осигуряване на изискванията за либерализиране на енергийния пазар и пълно транспониране на Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, на основание чл. 21, ал. 1, т. 9 от ЗЕ, КЕВР прие „Правила за търговия с природен газ“ с решение по протокол № 137 от 7.07.2015 г. по т. 1. Правилата са обнародвани в Държавен вестник, бр. 59 от 4 Август 2015 г. и отменят Правила за търговия от 2007 г.

Правила за предоставяне на достъп до газопреносните и/или газоразпределителните мрежи и за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ (Правилата за предоставяне на достъп, обн. ДВ. бр. 36 от 16 април 2013 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр. 59 от 4 август 2015 г.);

С приетите промени се цели Правилата за предоставяне на достъп да бъдат приведени в съответствие с Регламент (ЕС) № 984/2013 на Европейската комисия от 14 октомври 2013 г. за установяване на Мрежов кодекс относно механизмите за разпределение на капацитет в газопреносни системи и за допълнение на Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005, както и да осигурят съобразяване със задължителното становище на Европейската комисия по проекта на решение за сертифициране на „Булгартрансгаз“ ЕАД като независим преносен оператор.

Указания за образуване на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия от комбинирано производство при регулиране чрез метода „норма на възвръщаемост на капитала“, приети с решение по Протокол № 95 от 25.05.2015 г., т. 8 (Указанията)

Причините за приетите промени в Указанията са свързани с анализа на практиката по прилагането им, както и с необходимостта от спешно актуализиране на

действащите Указания във връзка с приетите промени в ЗЕ (ДВ., бр. 17 от 6 март 2015 г.), изразяващи се в заличаване на ал. 4 от чл. 33 и изменения в чл. 162 от ЗЕ, които съществено променят условията на изкупуване на електрическата енергия, произведена по комбиниран начин от централите с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия.

С направените промени се цели да бъдат извършени промени в инструментариума на КЕВР за регулацията на цените на топлинната енергия и на електрическата енергия, произведена по комбиниран начин, които да спомогнат за повишаване на ефективността и устойчивостта на сектор Топлоснабдяване и за постигане на съответствие с добрите международни практики за регулиране на цените.

Указания за формата и съдържанието на информацията, необходима за удължаване на настоящия регулаторен период на бизнес плановете за развитието на дейността на ВиК операторите до 31 декември 2016 г., приети с решение по Протокол № 172 от 06.08.2015 г., т. 2

Приемането на тези указания е във връзка с §60 от Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ЗИД на ЗВ), обнародван в ДВ бр. 58 от 31.07.2015г., с който е удължен регулаторният период, по смисъла на чл. 10, ал. 1 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги, до 31 декември 2016 г., и необходимостта ВиК операторите да допълнят одобрените бизнес планове и да ги представят в КЕВР. С указанията се определят съдържанието и формата на информацията, необходима за изготвяне на бизнес план за развитие на водоснабдителните и канализационните услуги, подлежащи на регулиране от КЕВР, както и информация за основните стратегически насоки в дейността на ВиК оператора през периода на бизнес плана.

Комисията за енергийно и водно регулиране инициира производства по изменение и приемане на следните наредби, правила, указания, методики, показатели и общи условия:

Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи

Основания за предложените изменения и допълнения на наредбата са свързани с приетите с Преходните и заключителни разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ПЗР на ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) изменения и допълнения на Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). С § 19, ал. 3 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ (обн. ДВ, бр. 56 от 2015 г.) е регламентирана законова делегация, въз основа на която наредбата по чл. 116, ал. 7 от ЗЕ следва да се приведе в съответствие със ЗЕВИ. В тази връзка в Наредба № 6 следва да бъдат регламентирани редът и необходимите документи за установяване и доказване на обстоятелствата по чл. 18, ал. 7 от ЗЕВИ.

Наредба за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин

Изменения и допълнения на наредбата са наложени във връзка с приетите законови промени със ЗИД на ЗЕ, обн. ДВ, бр. 56 от 24.07.2015 г., с които бяха направени промени в условията и реда, при които КЕВР ще издава занапред сертификати на производителите на електрическа енергия за произхода на стоката електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на

топлинна и електрическа енергия, като същите, считано от 1 януари 2016 г., следва да са месечни, а не годишни.

Изменения и допълнения в наредбата бяха необходими и с оглед транспониране на разпоредбите на Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 година относно енергийната ефективност, за изменение на Директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на Директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (Директива 2012/27/ЕС), по отношение издаването на гаранции (сертификати) за произход на електрическата енергия от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия. Едновременно с това, в резултат от анализа на практиката по прилагане на наредбата, е установено, че редица разпоредби се нуждаят от прецизиране.

Указания за прилагане на Наредбата за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги; Указания за образуване на цените на водоснабдителните и канализационните услуги чрез метода „горна граница на цени“ за регулаторния период 2017 – 2021 г.; Правила за водене на Единна система за регулаторна отчетност

Необходимостта от приемането на изброените актове от КЕВР в областта на ВиК услугите е във връзка с приетите две нови наредби за регулиране на качеството и на цените на ВиК услугите, и съобразяване с посочените в тях нови изисквания.

Комисията започна процедури по изменение и допълнение и на следните актове:

- Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката;
- Правила за измерване на количеството електрическа енергия;
- Методика за определяне на допустимите размери на технологичните разходи при пренос, разпределение и съхранение на природен газ;
- Методика за отчитане на изпълнението на целевите показатели за качеството на природния газ, за непрекъснатост на снабдяването и за качеството на обслужването;
- Методика за осъществяване на контролните правомощия на Комисия за енергийно и водно регулиране по Закона за енергетиката, Закона за енергията от възобновяеми източници и Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги.

В процес на одобрение от КЕВР са следните общи условия на договори, предвидени в ЗЕ и ЗРВКУ:

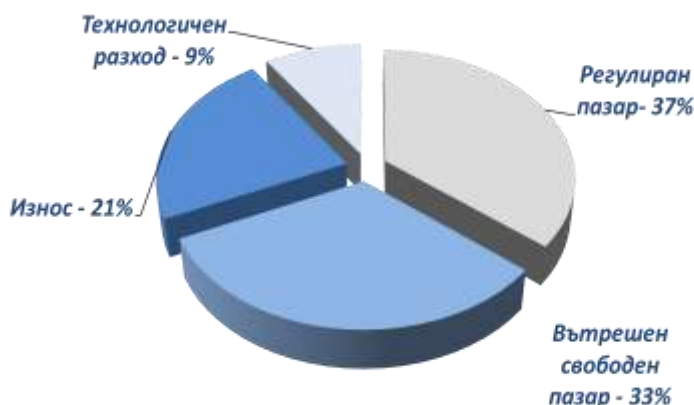
- Общи условия на договорите за снабдяване с природен газ от краен снабдител и за пренос на природен газ по разпределителни мрежи от оператора на разпределителната мрежа по чл. 183б от Закона за енергетиката и на Правилата за работа с потребители на енергийни услуги;
- Общи условия на договорите за продажба на електрическа енергия от крайните снабдители;
- Общи условия за пренос и разпределение на електрическа енергия на електроразпределителните дружества и на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД;
- Общи условия за предоставяне на ВиК услуги на потребителите от ВиК оператор „Софийска вода“ АД.

ГЛАВА ВТОРА

ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА

Усилията на Комисията за енергийно и водно регулиране през 2015 г. бяха съсредоточени върху създаването на предпоставки за пълната либерализация на електроенергийния пазар.

Към настоящия момент пазарът на електрическа енергия в България следва хибриден модел. Делът на регулирания сегмент, който включва електрическата енергия, предназначена за клиентите, присъединени на ниско напрежение и тази за покриване на технологичните разходи по преноса и разпределението на електроенергия, е около 46 %, а делът на свободния пазар, в т.ч. и износа – около 54%.

Либерализацията трябва да се разглежда като инструмент за постигане на крайните цели:

- свободен и конкурентен електроенергиен пазар;
- укрепване на регулаторната среда;
- стабилизиране на енергийните дружества;
- защита на уязвимите клиенти.

Основната пречка за постигането на тези цели и пълната либерализация на пазара е наличието на непазарна среда в сектора, обусловена от няколко ключови проблема:

- наличие на дългосрочни договори за изкупуване на електроенергия и разполагаемост от ТЕЦ „Ей И Ес Марица изток 1“ и ТЕЦ „КонтурГлобал Марица изток 3“;
- начин, по който е регламентирана и съответно прилагана схемата за подпомагане на производителите от възобновяеми енергийни източници;
- ниска степен на конкуренция между производителите на свободния пазар, тъй като доминиращ дял на предлаганата на пазара електрическа енергия имат дружествата, собственост и управлявани от БЕХ ЕАД;
- ниско доверие на пазарните участници към енергийния сектор;
- липса на условия за ликвидна търговия на борсата;
- липса на мерки за защита на уязвимите клиенти.

Съществуващата празнина в енергийната стратегия на страната по отношение на фундаменталната визия относно политиките и приоритетите за развитието на сектора при пълна либерализация на пазара, както и основни параметри за промени в нормативната среда, необходими за вземането на решения от изключителна важност за

решаването на ключови въпроси, не позволява на Комисията да установи регулаторна среда, подчинена на стратегически енергийни приоритети и постигане на желаните ефекти, заложи в енергийната политика на страната на национално ниво.

Посоката, в която КЕВР концентрира усилията си през 2015 г. бе решаване на проблемите на пазара, в съответствие с нейните правомощия и компетенции. Първата стъпка беше насочена към справедливото разпределение на разходите за задължения към обществото върху всички крайни клиенти. По този начин бяха поправени проблеми, натрупани от предходни решения на регулатора, и бе балансирана огромната разлика в цените на свободния и регулирания пазар. Премахната бе изкуствено задържаната ниска цена за задължение към обществото, която беше пречка за пълната либерализация на пазара, като в същото време бе покрит текущият дефицит на обществения доставчик НЕК ЕАД. Комисията предприе промени в Правилата за търговия с електрическа енергия, като премагна пречките и очерта подзаконовата нормативна рамка за функционирането на организиран борсов пазар. Създадени бяха условия за достъп до свободния пазар на битовите и малките небитови клиенти чрез регламентиране на реда и начина за разработване и прилагане на стандартизирани товарови профили. Разработена бе специална инструкция за реда и условията за смяна на доставчик на тези клиенти, която в максимална степен да улесни свободния избор на доставчик и преминаването им към либерализирания сегмент на пазара само чрез попълване на заявление по образец, без нужда от следване на тежката, тромава и дълга процедура, прилагана до момента. Следва да се отбележи, че е необходимо да се предприемат още редица стъпки, за да бъде постигната крайната цел, но с отварянето на пазара и за най-малките клиенти и създаването на предпоставките за функционирането на борсовия пазар на електрическа енергия са поставени фундаментите на процеса по пълната либерализация на пазара на електрическа енергия.

1. ЛИЦЕНЗИРАНЕ

Търговия с електрическа енергия

През календарната 2015 г. регулаторната дейност на КЕВР в областта на лицензирането е повлияна в значителна степен от развитието на пазара на електрическа енергия и отчетената тенденция на нарастващо преминаване на малки небитови клиенти от регулиран на свободен пазар. Очаква се този процес да се ускори в резултат на предприетите от регулатора мерки в посока създаване на подходящи условия за крайни клиенти, притежаващи обекти, за които се прилагат стандартизирани товарови профили (СТП), за излизането им на либерализирания пазар. В тази връзка постъпилите в Комисията заявления за издаване, изменение/допълнение, продължаване на срока и прекратяване на лицензии и образуваните преписки са изключително в сферата на търговията с електрическа енергия.

Издадените нови лицензии за дейността „търговия с електрическа енергия“ на основание чл. 39, ал. 1, т. 5 от Закона за енергетиката са посочени в таблицата:

Лицензиант	№ на Лицензия
„Хидроенерджи Груп“ ООД	№ Л-433-15 от 16.02.2015 г.
„Шел Енерджи Юрп Лимитид“	№ Л-434-15 от 16.02.2015 г.
„Грийн Уърлд Груп“ ООД	№ Л-436-15 от 04.03.2015 г.
„Репазър Трейдинг Чешка република“ СРО	№ Л-437-15 от 04.03.2015 г.
„Смарт Енерджи Трейд“ ЕАД	№ Л-443-15 от 25.05.2015 г.
„Пи Пи Си България“ АД	№ Л-444-15 от 16.06.2015 г.

„ОМВ Трейдинг“ ГмбХ	№ Л-445-15 от 16.06.2015 г.
„ТПС Пауър Трейдинг“ СРЛ	№ Л-446-15 от 23.07.2015 г.
„Неас Енерджи“ АС	№ Л-447-15 от 23.07.2015 г.
„Джей Ей Ес Енерджи Трейдинг“ СРО	№ Л-449-15 от 13.10.2015 г.
„Енерговиа“ ЕООД	№ Л-450-15 от 13.10.2015 г.
„ЛЕ Трейдинг“ АС	№ Л-451-15 от 13.10.2015 г.
„КААлекс - енерджи“ ООД	№ Л-452-15 от 27.10.2015 г.
„Златна Панега Цимент“ АД	№ Л-453-15 от 15.12.2015 г.
„Кей Ар Джи“ ЕООД	№ Л-454-15 от 15.12.2015 г.
„Фина Енерджи Трейдинг“ БВ	№ Л-455-15 от 15.12.2015 г.
„Елпро България“ ООД	№ Л-456-15 от 15.12.2015 г.
„Енекод“ АД	№ Л-457-15 от 15.12.2015 г.

Изменените лицензии за дейността „търговия с електрическа енергия“ на основание чл. 51, ал. 1, т. 1 във връзка с чл. 39, ал. 5 от Закона за енергетиката са посочени в таблицата:

Лицензиант	№ на Лицензия
„Тошел-92“ ЕООД	№ Л-334-15 от 02.08.2010 г.
„Ар Си Пауър Енерджи“ ООД	№ Л-418-15 от 11.11.2013 г.
„Фреа Акспо“ ООД	№ Л-398-15 от 22.10.2012 г.
„Алпик Енергия България“ ЕООД	№ Л-246-15 от 12.09.2007 г.
„Веолия Енерджи България“ ЕАД	№ Л-323-15 от 15.03.2010 г.
„ЕСП Златни пясъци“ ООД	№ Л-344-15 от 29.11.2010 г.
„Ритъм-4-ТБ“ ООД	№ Л-370-15 от 21.11.2011 г.
„Проакт“ ООД	№ Л-420-15 от 06.01.2014 г.
„КААлекс - енерджи“ ООД	№ Л-452-15 от 27.10.2015 г.

Лицензиите за дейността „търговия с електрическа енергия“, чиито срок е продължен на основание чл. 42, ал. 2 от Закона за енергетиката, са посочени в таблицата:

Лицензиант	№ на Лицензия
„Енерджи Маркет“ АД	№ Л-194-15 от 28.11.2005 г.
„ЕНЕРГО - ПРО Енергийни услуги“ ЕООД	№ Л-199-15 от 27.02.2006 г.

Прекратените лицензии за дейността „търговия с електрическа енергия“ на основание чл. 55, ал. 1, т. 1 от Закона за енергетиката са посочени в таблицата:

Лицензиант	№ на Лицензия
„Пауър Лоджистикс“ ЕАД	№ Л-245-15 от 12.09.2007 г.
„РД ЧЗ Енерджи“ СРО	№ Л-403-15 от 17.12.2012 г.
„Енерджи Транс БГ“ ЕООД	№ Л-375-15 от 23.01.2012 г.

2. ЦЕНОВО РЕГУЛИРАНЕ

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 8 от ЗЕ, КЕВР осъществява регулиране на цените в случаите, предвидени в този закон. По силата на чл. 30, ал. 1, т. 1, 5, 6, 9, 10, 13 и 17 от ЗЕ на регулиране от Комисията подлежат цените:

- по които производителите, в рамките на определената им от Комисията разполагаемост по чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ, продават електрическа енергия на обществения доставчик;

- по които общественият доставчик продава електрическа енергия на операторите на електропреносната и електроразпределителните мрежи за покриване на технологичните разходи по преноса;
- по които общественият доставчик продава на крайните снабдители изкупената на основание чл. 21, ал. 1, т. 21 от ЗЕ електрическа енергия;
- по които крайните снабдители продават електрическа енергия на битови и небитови крайни клиенти за обекти, присъединени към електроразпределителна мрежа, на ниво ниско напрежение;
- за достъп и/или за пренос през електропреносната мрежа;
- за достъп и/или за пренос през електроразпределителните мрежи;
- цената или компонентата от цена, чрез която всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, участват в компенсиране на разходите по чл. 34 и чл. 35 от ЗЕ.

Правомощията на Комисията включват също така определянето на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, както и на пределна стойност на разходите на оператора на електропреносната мрежа за закупуване на разполагаемост за студен резерв въз основа на тръжна процедура.

С Решение № Ц-27 от 31.07.2015 г. за утвърждаване на цени в сектор „Електроенергетика“ Комисията определи нови цени на електрическата енергия за регулирания пазар и на мрежовите услуги за ценовия период 01.08.2015 г. - 30.06.2016 г.

Основен акцент в решението е уеднаквяването на размера на цената за „задължения към обществото“ за всички крайни клиенти. С приетото изменение на цената за „задължения към обществото“, както бе отбелязано по-горе, се поправят проблеми, натрупани от предходни решения на регулатора, осигурява се справедливо разпределение на разходите за задължения към обществото и се балансира огромната разлика между цените на свободния и тези на регулирания пазар. Премахва се изкуствено задържаната ниска цена за „задължения към обществото“, която беше пречка за пълната либерализация на пазара. В същото време се правят стъпки към покриване на оперативния дефицит в обществения доставчик НЕК ЕАД. За електроинтензивната индустрия, която е от изключително значение за икономиката на страната, и с оглед на нейната конкурентоспособност на международните пазари, бе предвидена отстъпка от цената съгласно предвидения в ЗЕ механизъм и Насоките за държавна помощ за опазване на околната среда и за енергетика на ЕК. Следван е моделът, прилаган в Германия. Предвидената отстъпка ще се прилага за консумираната енергия над 30 000 MWh, като цената за „задължения към обществото“, която ще заплащат големите индустриални консуматори на електрическа енергия, ще е около 50% от пълния размер на добавката. При запазване на прилагания до средата на 2015 г. модел на ценообразуване, при който регулираният пазар поемаше почти цялата тежест от преференциалните цени на електрическата енергия от възобновяеми източници, високоефективно комбинирано производство и договорите за дългосрочно изкупуване на разполагаемост с двете американски централи, цените за битови клиенти би следвало да се увеличат шоково с около 30%, като разликата между цените на свободния пазар и регулираните цени би нараснала до около 40%. Това щеше да увеличи дисбаланса в електроенергийната система.

Друг важен акцент в решението е свързан с увеличените спрямо предходния ценови период приходи на НЕК ЕАД и очакваното общо намаление на текущия

дефицит в обществения доставчик с около 702 млн. лв. По този начин отчетеният отрицателен финансов резултат от предходната година в размер на 646 млн. лв. е напълно покрит. Маржът от електрическа енергия на дружеството ще му позволи да покрива разходите си и да обслужва лихвите и главницата по заема от БЕХ ЕАД, които са на стойност 154 млн. лв.

Намалението на цената, по която НЕК ЕАД продава електрическа енергия на крайните снабдители, се дължи на факта, че разходите за задължения към обществото се разпределят по прозрачен начин между всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително ползващите електрическа енергия от внос. Преди приемането на Решение № Ц-27 от 31.07.2015 г. по-голямата тежест от тези разходи се прехвърляше към клиентите на регулирания пазар.

Определените от КЕВР разполагаемост и количества в Решение № ТЕ-025 от 31.07.2015 г. за определяне на разполагаемостта за производство на електрическа енергия на производителите, от които общественият доставчик да изкупува електрическа енергия, както и количеството електрическа енергия, в съответствие с които общественият доставчик да сключва сделки с крайните снабдители, отчитат тенденцията от последните години за намаляване на дела на регулирания пазар за сметка на този на либерализирания пазар от общото количество потребена електрическа енергия на територията на страната.

С Решение № Ц-35 от 01.11.2015 г. за изменение на цените на електрическата енергия, утвърдени с Решение № Ц-27 от 31.07.2015 г., Комисията своевременно отрази в цената за „задължения към обществото“ намалените разходи за изкупуване на електроенергия от централите с комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, във връзка с настъпилото понижение на цената на природния газ.

Към приетите през 2015 г. ценови решения следва да се отбележи и Решение № Ц-49 от 30.12.2015 г., с което КЕВР утвърди на Държавно предприятие „Национална компания Железопътна инфраструктура“ цена за разпределение на тягова електрическа енергия по разпределителните мрежи на железопътния транспорт за първата ценова година от втория регулаторен период.

3. КОНТРОЛ

На основание чл. 21, ал. 1, т. 41 и т.42 и във връзка с чл. 75, ал. 2 и чл. 76, ал. 4 от Закона за енергетиката (ЗЕ), КЕВР осъществява контрол в предвидените от закона случаи и текущо контролира съответствието на изпълнението на лицензионната дейност с условията на издадените лицензии. В съответствие с чл. 3 от „Методика за осъществяване на контролните правомощия на ДКЕВР по ЗЕ и ЗРВКУ“ (Методиката) през м. януари 2015 г. КЕВР прие годишен график за 2015 г. за извършване на планови проверки на място по спазване на условията на издадените лицензии

Планови проверки

През 2015 г. експерти на Комисията направиха три планови комплексни проверки, разпоредени със заповеди на Председателя на Комисията, по изпълнение на условията на издадените лицензии на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД и „Енерго-Про Мрежи“ АД.

В резултат от извършените планови проверки на трите енергийни дружества и на основание чл. 80 от ЗЕ бяха съставени и връчени на дружествата констативни протоколи.

На „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, съгласно чл. 80, ал. 4 от ЗЕ, бе дадено следното задължително предписание и срок за изпълнение:

Електроразпределителното дружество да изготви и предостави в Комисията подробен план-график за обработка на преписките за изкупуване и сключване на договори, съгласно чл. 21, ал. 5 и ал. 7 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи, както и да извърши анализ на честите прекъсвания на електрическата енергия. В тази връзка да представи в комисията план-програма за корективни мерки в районите, в които има концентрация на чести прекъсвания. В посочените срокове от „ЧЕЗ Разпределение България“ АД бяха предоставени доказателства и данни за изпълнение на задължителните предписания.

На „Енерго-Про Мрежи“ АД, съгласно чл. 80, ал. 1 и ал. 4, т. 1 от ЗЕ, бяха дадени следните задължителни предписания и срок за изпълнение:

- да финализира започнатия процес по изготвяне на стандартизирани товарови профили, съгласно разпоредбите на Правилата за търговия с електрическа енергия;

- да извърши анализ за установяване на причините, довели до неспазване на законоустановените срокове за изготвяне на становища за условията за присъединяване, за изготвяне на проектите на договори за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия, както и да разработи и приеме нови вътрешни процедури/инструкции/правила;

- да извърши анализ за установяване на причините, довели до неспазване на регламентираните срокове за изготвяне на отговор по подадена жалба от клиенти на „Енерго-Про Мрежи“ АД;

- да изготви програма за изкупуване, съдържаща план с конкретните обекти и срокове;

- да извърши анализ на причините възпрепятстващи финализирането на процедурите по придобиване на енергийни обекти, изградени на основание чл. 21, ал. 5 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. и в зависимост от резултатите да предприеме мерки, като преразгледа и допълни клаузите в договорите за присъединяване с цел извършване на своевременен контрол по изпълнение на строително - монтажни работи, съответстващи на проектите, както и техническите спецификации на изгражданите съоръжения за присъединяване, съгласно изискванията на чл. 21, ал. 6 от Наредба № 6 от 24.02.2014 г. ;

- да извърши анализ по регионални центрове на средствата за техническо измерване с изтекла метрологична проверка към 01.01.2015 г. и за тези с изтичаща такава през 2015 г. и 2016 г.;

- да предприеме мерки и организира дейността си по начин, осигуряващ подмяна или метрологична проверка на средствата за техническо измерване с изтекъл срок на проверка към 01.01.2015 г., като изготви план програма;

- да приеме нова “Инструкция за действия при повреда в работата на броителния механизъм на средствата за търговско измерване (тъмен дисплей)” - WI-214-EPRG-DC, която да включва последващи действия след получаване на резултатите от проверката на броителния механизъм на средството за търговско измерване от метрологичния надзор;

- да извърши проверка на електрическите съоръжения средно и ниско напрежение за наличие на липсващи или неизправни заключващи механизми на местата, където такива се изискват от действащата нормативна уредба;

- да предприеме необходимите действия за осигуряване постоянна наличност от заключващи механизми в централните и второстепенните складове.

В посочените срокове от „Енерго-Про Мрежи“ АД бяха предоставени доказателства и данни за изпълнение на задължителните предписания.

Извънредни проверки

През 2015 г. бяха направени три извънредни проверки относно отчитането и фактурирането на количествата електрическа енергия в следните електроразпределителни и електроснабдителни дружества:

- „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД;
- „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД и „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД;
- „Енерго-Про Мрежи“ АД и „Енерго-Про Продажби“ АД.

На основание чл. 80 от ЗЕ от експерти на Комисията бяха съставени и връчени констативни протоколи и бяха изготвени следните доклади за резултатите от извършените проверки:

- при извършената проверка на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД бе установено, че планираният от електроразпределителното дружество график на отчитане на електрическа енергия за периода от м. ноември 2014 г. до м. януари 2015 г. съвпада с датите на реално извършени отчети на електрическа енергия за същия период по населени места. За проверявания период на територията на електроразпределителното дружество е постъпила една жалба, свързана със срока на отчитане на използваната електрическа енергия през м. януари 2015 г., в която жалбоподателят твърди, че в периода м. декември 2014 г. - м. януари 2015 г. средството за търговско измерване (СТИ) е отчетено за период по-дълъг от 31 дни. Електроразпределителното дружество предостави информация, че за проверявания период СТИ на клиента е отчетено на следните дати: 27.11.2014 г.; 23.12.2014 г. и 23.01.2015 г., което показва, че дружеството не е надвишило предвидения в чл. 3 от ПИКЕЕ срок.

- при проверката в „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД и „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД бе установено, че отчитането на средствата за търговско измерване на клиентите се извършва по периодичен график, като в рамките на всеки календарен месец има отчетни периоди. Датите на отчитане на конкретните СТИ на клиентите в съответните отчетни периоди са точно фиксирани и не зависят от почивни и празнични дни, а се определят само от дните в съответния месец. От предоставената по време на проверката информация не е налице планиран период на отчитане повече от 31 дни за нито една от четирите групи потребители. За отделни потребители, неосигурили достъп до СТИ (за м. ноември - 0,77%, за м. декември - 0,21%, за м. януари - 1,82%), или други обективни причини (за м. ноември - 0,56%, за м. декември - 0,07%, за м. януари - 0,22%), отчетите са направени в следващи дни, предварително предвидени между отделните периоди на отчитане. За проверявания период на територията на електроразпределителното дружество не са постъпили жалби относно периода на отчитане на СТИ.

- при проверката в „Енерго-Про Мрежи“ АД и „Енерго-Про Продажби“ АД от предоставените фактури бе установено, че не е налице период на отчитане повече от 31 дни съгласно изискванията на ПИКЕЕ. При извършване на междинния отчет дружеството обаче не е спазило публикувания график за отчитане на средствата за търговско измерване, тъй като е отчело същите преди посочения период на отчитане в първата издадена фактура за м. януари 2015 г. Твърдението, че операторът не може да извършва отчет в почивни дни (събота и неделя), не кореспондира с представения в ДКЕВР график на дружеството за регулярен отчет, от който е видно, че отчет на средствата за търговско измерване от м. 10.2014 г. до м. 02.2015 г. е извършван и е планирано да се извършва и в почивни дни. Не са предоставени доказателства за обстоятелства, наложили промяна на годишния график още в първия месец на годината. В резултат на промяната на графика, което е довело до промяна и в срокове за плащане, клиенти на дружеството са получили две фактури с един и същи срок за плащане, водещо до задължение за едновременно плащане на електроенергия по две фактури, за които общият период на потребление е по-дълъг от 31 дни. По тази причина дружеството е предложило на клиентите разсрочване на плащането по втората фактура с 15 дни след разпространена информация за постъпили жалби.

През 2015 г. бяха завършени четири проверки относно присъединяване на производители на електроенергия от възобновяеми източници /ВИ/ към електроразпределителната и електропреносната мрежи, както и договори за изкупуване на произведената електрическа енергия на следните дружества:

- „НЕК“ ЕАД;
- „ЧЕЗ Разпределение България“ АД и „ЧЕЗ Електро България“ АД;
- „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД и „ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД;
- „Енерго-Про Мрежи“ АД и „Енерго-Про Продажби“ АД.

В резултат на така извършените проверки бяха изготвени доклади, които бяха приети с решения на Комисията. Във връзка с установените несъответствия в предоставените по време на проверките документи и информация, както и с оглед на констатациите от изготвените доклади, КЕВР изпрати по компетентност копие на същите до Министерство на енергетиката, Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Прокуратура на Република България.

През 2015 г. бе извършена една проверка на „Енерго-Про Мрежи“ АД, във връзка с изместване и извеждане от експлоатация на енергийни обекти, които са част от електроразпределителната мрежа на дружеството. При проверка във връзка с изместване и извеждане от експлоатация на енергийни обекти, представляващи част от електроразпределителната мрежа на „Енерго-Про Мрежи“ АД, на основание чл. 80, ал. 1 от Закона за енергетиката бе съставен Констативен протокол, който не е обжалван от страна на проверяваното дружество в законоустановения срок. С протоколно решение на КЕВР бе приет доклад, в който с оглед подобряване сигурността на снабдяването с електрическа енергия, е направено предложение да бъдат приети законодателни промени. Целта е да се предотврати възможността инвеститори, извършващи реконструкции, свързани с електроразпределителните и електропреносната мрежи, да не изпълняват указанията на съответните мрежови оператори.

4. РАЗВИТИЕ НА ПАЗАРА

Ключови събития на пазара на електрическа енергия

Сертифициране и определяне на независим преносен оператор

От началото на 2014 г. ЕСО ЕАД е собственик и оператор на електропреносната мрежа на високо напрежение в страната, с дължина около 15 130 км. Дружеството притежава лицензия за дейността „пренос на електрическа енергия“, с включени права и задължения на „координатор на специална балансираща група“, за период от 35 години, издадена през декември 2013 г. Обособяването на ЕСО ЕАД в резултат на преобразуването на НЕК ЕАД е свързано с изпълнението на задълженията по ЗЕ за правно, организационно и финансово отделяне или реструктуриране на дейности, във връзка с въвеждането на изискванията на Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г., относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия.

Отделянето на ЕСО ЕАД като собственик на електропреносната мрежа позволи на дружеството да стартира производство пред КЕВР по сертифициране като независим преносен оператор като последваща стъпка за развитието на конкурентен и финансово стабилен енергиен пазар съобразно изискванията на Третия либерализационен пакет.

През втората половина на календарната 2015 г. КЕВР завърши процедурата за сертифициране и за определяне на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД като независим преносен оператор на електропреносната система на Република България. На основание Решение № С-5 от 30.07.2015 г. и Решение № С-7 от 05.11.2015 г., в съответствие с изискванията на Глава осем "а" от Закона за енергетиката, Директива 2009/72/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за отмяна на Директива 2003/54/ЕО и Регламент (ЕО) №714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) №1228/2003, Комисията сертифицира и определи като независим преносен оператор „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД, с ЕИК № 175201304, със седалище и адрес на управление в Република България, област София (столица), община Столична, гр. София 1404, район Триадница, бул. „Гоце Делчев“ № 105. Със същите решения КЕВР одобри десетгодишен план за развитие на преносната електрическа мрежа за периода 2015 г. – 2024 г., Правила за предоставяне на услуги от независимия преносен оператор на вертикално интегрираното предприятие, Програма за съответствието на „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД и отговорник по съответствието и издаде сертификат за независимост на оператора на електропреносната система. Решенията на КЕВР бяха нотифицирани пред Европейската Комисия и бяха публикувани в „Официален вестник“ на Европейския съюз.

Балансиращ пазар

Наблюденията на Комисията по отношение работата на балансиращия пазар на електрическа енергия в България за 2015 г. показват, че пазарът функционира стабилно и осигурява предвидима среда в отношенията между всички обхванати търговски участници. В резултат на предприетите от КЕВР действия и приемането на Решение № Ц-26 от 19.12.2014 г. за определяне на пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, считано от 01.01.2015 г., липсват получените през предишната

2014 г. екстремни стойности на цената на балансиращата енергия за недостиг и отрицателни стойности за излишък. Предвид горното, в Решение № Ц-50 от 30.12.2015 г. Комисията запази непроменен размера на пределната цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия, а именно:

- пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за регулиране „нагоре“ (т.е. при недостиг на енергия) в размер на 202,00 лв./MWh;
- пределна цена за сключване на сделки на пазара на балансираща енергия за предоставяне на системна услуга регулиране „надолу“ (т.е. при излишък на енергия) в размер на 0,00 (нула) лв./MWh.

Транспониране на европейското законодателство за вътрешния енергиен пазар и сигурността на енергийните доставки – Трети енергиен пакет и Регламент (ЕО) № 1227/2011

През м. юни 2014 г. в Любляна беше подписан Меморандум за разбирателство между Агенцията за сътрудничество между енергийните регулатори (АСЕР) и националните регулаторни органи (в т.ч. и КЕВР) относно споделянето на информация съгласно чл. 10, § 1 от Регламент (ЕО) № 1227/2011 (REMIT) и Споразумение за нивото на услугите в Централизирания европейски регистър на участниците на пазара (CEREMP).

Във връзка с горното и на основание чл. 9, § 2 от Регламент (ЕО) № 1227/2011, КЕВР въведе национален регистър на пазарните участници, съгласно определената от АСЕР форма. Регистърът дава на всеки участник на пазара единен идентификатор и съдържа достатъчно информация, за да идентифицира участника на пазара, включително съответните подробности, свързани с идентификационния номер по ДДС, седалището, лицето отговорно за неговите оперативни и търговски решения. Регистрацията на участниците на пазара чрез КЕВР започна през м. март 2015 г. и се извършва чрез приложението CEREMP, създадено от АСЕР.

През втората половина на календарната 2015 г. завърши стартираният по-рано процес по регистрация на участниците на пазара за търговия на едро с електрическа енергия във въведения от КЕВР национален регистър на пазарните участници съгласно изискванията на чл. 9, § 2 от Регламент (ЕО) № 1227/2011. Към настоящия момент в националния регистър има успешно регистрирани 51 пазарни участника в CEREMP системата и всичките имат получен АСЕР код. Потребителите на акаунти са приблизително 102. В тази връзка следва да се отбележи, че докладването на сделки съгласно чл. 8, § 1 от Регламент (ЕО) № 1227/2011 ще стартира на 07.04.2016 г.

Борсов пазар на електрическа енергия

На 11.12.2015 г. „Българска независима енергийна борса“ ЕАД, притежаващо лицензия № Л-422-11 от 31.03.2014 г., издадена за дейността „организиране на борсов пазар на електрическа енергия“, започна тестова работа с реални участници. Реалната работа на електроенергийната борса стартира в началото на 2016 г. Съгласно предварителния план на нея ще се предлагат три вида продукти:

- часови – с подаване на оферти за всеки интервал на доставка (един час);
- блокови – с подаване на оферти за определен брой интервали на доставка и
- гъвкави – с подаване на оферти за гъвкави продукти.

В началото се предлагат само часови продукти. Минималното количество, което ще може да се търгува на борсата за покупка и продажба, е 100 kWh. Първоначално борсата стартира в сегмента „ден напред“ (day ahead market), а в по-късен етап ще

стартира платформа „пазар в рамките на деня“ (intraday market), и такава за сключване на дългосрочни сделки.

Наличието на енергийна борса ще подобри прозрачността на пазара и ще доведе до обединяване със съседните пазари. С въвеждането на ефективно работещ организиран борсов пазар на електрическа енергия се предоставя допълнителна възможност за търговските участници да търгуват въз основа на пазарни принципи, с цел повишаване на прозрачността и конкуренцията на българския електроенергиен пазар, който в момента се намира в процес на либерализация.

Енергийна инфраструктура и стратегически енергийни проекти

Стратегически електроенергийни проекти за гарантиране сигурността и непрекъсваемостта на електроенергийните доставки – електропроводи 400 kV, фигуриращи в 10-годишния план за развитие на ЕЕС на България, след решение на КЕВР от 17.04.2015 г. преминали успешно подбора за „проекти от общ европейски интерес“ съгласно Регламент (ЕС) № 347/2013 от 17 април 2013 година относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура:

- изграждане на нов ЕП 400kV от п/ст "Пловдив" до п/ст "Марица изток";
- изграждане на нов ЕП 400kV от п/ст "Марица изток" до ОРУ 400kV на ТЕЦ "Марица изток 3";
- изграждане на нов междусистемен ЕП 400kV от п/ст "Марица изток" (Гълъбово) до п/ст "Неа Санта" (Гърция);
- изграждане на нов ЕП 400kV от п/ст "Марица изток" (Гълъбово) до п/ст "Бургас";
- изграждане на нов ЕП 400kV от п/ст "Бургас" до п/ст "Добруджа".

Изменение на Правилата за търговия с електрическа енергия

С решение по Протокол № 231 от 11 ноември 2015 г., т. 1, КЕВР прие Правила за изменение и допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия (обн. ДВ. бр. 90 от 20.11.2015 г., в сила от 20.11.2015 г.). Направените изменения бяха необходими с оглед съобразяване на влезлите в сила изменения и допълнения на Закона за енергетиката (ЗЕ) и Закона за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ). Бяха въведени разпоредби, касаещи участието на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия на свободния пазар, тъй като по силата на измененията на чл. 31 от ЗЕВИ и чл. 162 от ЗЕ количества електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници и от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия могат и следва да бъдат продавани на свободния пазар. Приета бе по-ясна регламентация на търговските участници, които заплащат цена за „задължения към обществото“. Ясното определяне на търговските участници, които имат задължение да поемат разходите, произтичащи от наложени по ЗЕ задължения към обществото, е с цел постигане на справедливо разпределение на тези разходи по прозрачен начин между крайните клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително оператора на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи. Бяха прецизирани и допълнени условията за участие на организирания борсов пазар на електрическа енергия, както и правата и задълженията на оператора му и на търговските участници.

С въвеждането на новият Раздел IIIa - Стандартизирани товари профили (СТП) беше запълнена нормативната празнина относно участието на пазара на

електрическа енергия по свободно договорени цени на малки небитови клиенти и битовите потребители. Разделът регламентира изготвянето и прилагането на СТП, като заедно с измененията в чл. 94 внасят значителна яснота по прилагането им. В същото време е предвидено, че тези клиенти задължително сключват комбиниран договор с търговците, т.е. заплащат с една фактура както консумираната активна електрическа енергия, така и мрежовите услуги. Отчитайки възникналите проблеми през 2015 г. във връзка с прилагането на СТП, принудили „ЧЕЗ Разпределение“ АД временно да преустанови регистрацията на такива обекти, в чл. 94, ал. 4 е предвиден механизъм за разпределяне на измерените стойности от ролиращо отчитане, почасово за периода на сетълмент съгласно приложимия стандартизиран товаров профил. По този начин търговците могат да използват едни и същи количества при фактуриране на консумираната активна електрическа енергия и мрежовите услуги, въпреки че периодът на сетълмент не съвпада с графика на отчитане на средствата за търговско измерване. Моделът за прилагане на СТП е разработен за целите на пазари на електрическа енергия, на които отчитането на средствата за търговско измерване се извършва веднъж годишно. Прилагане на СТП при условията на ежемесечно отчитане има своите особености, които са съобразени от гледна точка на счетоводните и данъчни изисквания, свързани с документирането на сделките и заплащането на акциз и цена за задължения към обществото.

Регламентирани са и редица мерки, чрез които се търси дисциплиниращ ефект върху пазарните участници. С напредването на процеса по пълната либерализация на пазара на електрическа енергия и лавинообразно увеличаващия се дял на свободния пазар се гарантира финансовата стабилност и обезпеченост на сключваните сделки с цел недопускане на задлъжнялост в сектора. В тази връзка е създадена възможност операторът на пазара да отстранява търговски участници в по-кратки срокове и гъвкавост при актуализация на гаранционните обезпечения в случай, че прогнозното задължение съгласно предварителен физически сетълмент в рамките на месеца надвиши предоставеното такова. Предвидена е и възможност след смяната на един доставчик с друг, старият доставчик да поиска временно преустановяване на преноса на електрическа енергия поради неплатени задължения от страна на клиента. В същото време с оглед защита на интересите на крайните клиенти отговорността за вреди при неоснователно прекъсване по искане на доставчик/координатор е на доставчика/координатора, като в допълнение в чл. 102 е уредено, че доставчикът следва да уведоми предварително клиента в срок не по-късно от 5 работни дни относно временното прекъсване на преноса на електрическа енергия.

Дългосрочни договори за изкупуване на електрическа енергия и разполагаемост

С Решение № Р-223 от 22.06.2015 г. КЕВР одобри споразумение за изменение на споразумение за изкупуване на електроенергия, сключено на 13 юни 2001 г. между НЕК ЕАД и „Ей И Ес - ЗС Марица Изток 1“ ЕООД. С последващо Решение № Р-228 от 27.08.2015 г. Комисията одобри споразумение за изменение на споразумение за изкупуване на електроенергия, сключено на 13 юни 2001 г. между НЕК ЕАД и „Контурглобал Марица Изток 3“ АД. Посочените споразумения предвиждат понижение от 14%, респ. от 15% на заплащаната от НЕК ЕАД цена за разполагаемост на топлоелектрическите централи, като се очаква измененията да доведат до намаление на невъзстановяемите разходи, които участват във формирането на цената за задължения към обществото. Следва да се отбележи, че към настоящия момент споразуменията все още не са влезли в сила.

Назначаване на номиниран оператор на пазара на електрическа енергия

Съгласно чл. 4, § 1 от Регламент (ЕС) 2015/1222 на Комисията от 24 юли 2015 година за установяване на насоки относно разпределянето на преносната способност и управлението на претоварването, всяка държава членка, която е свързана с електропровод към тръжна зона на друга държава членка, гарантира, че в срок от четири месеца след влизането в сила на настоящия регламент ще бъдат назначени един или повече НОПЕ (Номиниран оператор на пазара на електрическа енергия), които да извършват единното свързване на пазарите за ден напред и/или в рамките на деня. За тази цел операторите на вътрешния и външния пазар могат да бъдат приканени да кандидатстват, за да бъдат назначени за НОПЕ. По силата на § 2 от горната разпоредба, в случай, че не е предвидено друго от съответната държава членка, регулаторните органи трябва да бъдат назначаващият орган, който отговаря за назначаване на НОПЕ и наблюдение за спазването на критериите за назначаване, а в случай на национален законоустановен монопол - за одобряване на таксите на НОПЕ или на методиката за изчисляване на тези такси.

В изпълнение на гореописаното задължение, в качеството си на назначаващ орган, КЕВР е стартирала процедура за назначаване на НОПЕ за тръжна зона България. Очаква се процедурата да завърши в края на януари 2016 г.

* * *

Приоритетите на Комисията за енергийно и водно регулиране са свързани с текущия процес по пълната либерализация на пазара на електрическа енергия.

Чрез съвместни усилия на Народното събрание, Министерството на енергетиката, КЕВР и пазарните участници за постигане на общите цели е възможно да се решат проблемите в сектора, без негативен афект върху интересите на пазарните участници.

Необходимите стъпки, които следва да се предприемат за успешната либерализация на пазара и трябва да ангажират съвместните усилия, включват:

1. Оценка на риска от преждевременно отваряне на пазара, което би могло да доведе до сериозни аномалии и системна криза в целия сектор;
2. Оценка на риска, че някои централи няма да са конкурентни и потенциално това би довело до отпадането им от пазара;
3. Създаване на условия за пазарна ефективност;
4. Създаване на условия за ликвидност на борсата и на пазара като цяло;
5. Дефиниране на групата на уязвимите потребители и разработване на мерки за тяхната защита;
6. Нов пазарен модел;
7. Законови промени;
8. Изготвяне на пътна карта за пълната либерализация на пазара на електрическа енергия;
9. Обединение със съседните пазарни зони (market coupling).

След успешна либерализация на пазара цените на електрическата енергия ще се определят на база на търсене, предлагане и конкуренция от самия пазар, а Комисията следва да регулира само цените на мрежовите услуги и цената за задължения към обществото, както и да осъществява задълженията си по пазарен мониторинг.

Основните приоритети в работата на КЕВР през 2016 г. включват следните насоки:

- изграждане на доверие в пазара на електрическа енергия чрез прозрачност, отчетност и добри регулаторни практики;
- утвърждаване на стабилна и предвидима регулаторна рамка;
- насърчаване на доверието на потребителите;
- повишаване на ефективността в сектора;
- подобряване на съотношението качество-цена;
- минимизиране на регулаторната тежест;
- подобряване на административната ефективност на процесите;
- активно сътрудничество с други регулатори и участие във формирането на добри регулаторни практики.

През 2016 г. усилията на Комисията за енергийно и водно регулиране в сектор „Електроенергетика“ ще бъдат насочени към:

1. Развитие на пазара на електрическа енергия в съответствие с европейското и националното законодателство;
2. Мониторинг на степента и ефективността на отваряне на пазара на електрическа енергия;
3. Задължения за изпълнение, свързани с Регламент за прозрачност (ЕО No. 543/2013) за представяне и публикуване на данни на пазарите за електроенергия;
4. Създаване на условия за ликвидна търговия на борсата;
5. График за изпълнение на мрежовия кодекс за разпределение на трансграничен капацитет и управление на претоварването (CACM NC);
6. Прилагане на хармонизирани правила за разпределение на капацитетите (НAR);
7. Пътна карта и стъпки към пазарно обединение (Price Coupling of Regions).

ГЛАВА ТРЕТА

ЕЛЕКТРОПРОИЗВОДСТВО, ВИСОКОЕФЕКТИВНО КОМБИНИРАНО ПРОИЗВОДСТВО И ТОПЛОСНАБДЯВАНЕ

През изминалата година основните задачи на Комисията по отношение на регулирането на дейностите в сектор „Електропроизводство, високоефективно производство и топлоснабдяване“ бяха свързани с издаване на нови лицензии, изменения, допълнения и продължаване срока на издадени лицензии, издаване на разрешения за извършване на сделки, одобряване на бизнес планове, издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин, утвърждаване или изменение действащите цени на енергийните предприятия от сектора, извършване на текущ контрол по изпълнение на условията на издадените лицензии.

Във връзка с осъществяваната от топлофикационните дружества дейност по снабдяване на клиентите с топлинна енергия и в изпълнение на правомощията на Комисията за одобряване на общите условия на договорите по ЗЕ и правилата за работа с потребители, експертите на КЕВР извършиха анализ на представените от енергийните дружества документи, като на лицензиантите бяха дадени задължителни указания за промяна на определени разпоредби от представените проекти.

В изпълнение на своите задължения по чл. 22 от ЗЕ, на всички постъпили в КЕВР жалби, сигнали и предложения свързани с дейността на топлофикационните дружества е отговорено в нормативно определените срокове.

1. ЛИЦЕНЗИРАНЕ

През 2015 г. бяха проучени и взети решения по преписки по заявления за издаване на нови лицензии, изменение на лицензии във връзка с извеждане/въвеждане в експлоатация на генериращи мощности, прекратяване на лицензии, продължаване срока на лицензии, издаване на разрешения за извършване на сделки, които могат да доведат до нарушаване на сигурността на снабдяването, вследствие на задължнялост на енергийното предприятие, за учредяване на залог и/или ипотека, одобряване на бизнес планове и други дейности, както следва:

Приключили преписки по лицензионния режим:

- **Решение № Л-435 от 27.02.2015 г.**, с което Комисията издава лицензия № Л-435-03 от 27.02.2015 г. за извършване на дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ за срок от 20 (двадесет) години на „Топлофикация Петрич“ ЕАД; прекратява лицензия № Л-273-03 от 28.07.2008 г. за извършване на дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“, издадена на „В&ВГД Оранжерии Петрич“ ЕАД; прекратява преписката за издаване на лицензия за пренос на топлинна енергия по подадено заявление от „Топлофикация Петрич“ ЕАД;

- **Решение № Л- 442 от 30.03.2015 г.**, с което Комисията разрешава да се извърши сделка на разпореждане – продажба на имуществото, с което се осъществява дейността по издадената на „Лукойл Енергия и Газ България“ ЕООД, гр. Бургас лицензия № Л-268-03 от 26.06.2008 г. за производство на електрическа и топлинна енергия, в неговата цялост и в срок до 20.04.2015 г., като приобретател по сделката е „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, гр. Бургас; прекратява лицензия № Л-268-03 от 26.06.2008 г. за производство на електрическа и топлинна енергия, издадена на „Лукойл

Енергия и Газ България” ЕООД; - издава на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД, гр. Бургас, лицензия за извършване на дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ за срок от 20 г.; одобрява на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД бизнес план за периода 2015 г. – 2019 г.; одобрява Общи условия за продажба на топлинна енергия за небитови нужди от „Лукойл Нефтохим Бургас” АД; одобрява на „Лукойл Нефтохим Бургас” АД „Правила за работа с потребителите“;

- **Решение № ПП-4 от 22.04.2015 г.** за прекратяване на административното производство по преписката, образувана по заявление с вх. № Е-ЗЛР-Л-20 от 05.03.2015 г. за издаване на лицензия за производство на електрическа енергия преди изграждане на енергиен обект на „Тракия Глас България“ ЕАД, като недопустимо;

- **Решение № Пр-Л-263 от 18.05.2015 г.**, с което се прекратява лицензия № Л-263-01 от 17.03.2008 г. с условие за изграждане на енергиен обект, издадена на „Уинд Енерджи 2007”;

- **Решение № Пр-Л-310 от 05.06.2015 г.** за прекратяване на издадената на „Неохим” АД лицензия № Л-310-03 от 16.11.2009 г.;

- **Решение № И2-Л-068 от 05.06.2015 г.**, с което Комисията продължава с 5 (пет) години, считано от 01.01.2016 г., срока на лицензия № Л-068-03 от 21.02.2001 г. на „ТЕЦ Марица 3“ АД при условията на издадените на дружеството комплексни разрешителни;

- **Решение № И-1-Л-055 от 21.07.2015 г.**, с което Комисията продължава с 10 (десет) години, считано от 01.01.2016 г., срока на лицензия № Л-055-03 от 08.01.2001 г. за производство на електрическа и топлинна енергия и на лицензия № Л-056-05 от 08.01.2001 г. за пренос на топлинна енергия, издадени на „Топлофикация Перник“ АД;

- **Решение № И4-Л-032 от 28.08.2015 г.** за изменение на лицензия № Л-032-03 от 15.11.2000 г. за производство на електрическа и топлинна енергия на „Топлофикация София“ ЕАД;

- **Решение № И7-Л-047 от 27.10.2015 г.** за изменение на лицензия № Л-047-03 от 06.12.2000 г. за производство на електрическа и топлинна енергия на „Девен“ АД;

- **Решение № И5-Л-032 от 22.12.2015 г.** за изменение на лицензия № Л-032-03 от 15.11.2000 г. за производство на електрическа и топлинна енергия на „Топлофикация София“ ЕАД.

Към 31.12.2015 г. в производство на различни етапи са следните заявления:

- **от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД**, вх. № Е-14-24-2 от 09.02.2015 г., за одобряване на бизнес план за периода 2015 г. – 2019 г.;

- **от „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД**, гр. Пловдив, вх. № Е-ЗЛР-И-43 от 20.08.2014 г., за изменение на лицензия за производство на топлинна енергия;

- **от „ТЕЦЕКО ПАУЪР“ ЕООД**, вх. № Е-ЗЛР-Л-52 от 28.08.2015 г., за издаване на лицензия за производство на електрическа и топлинна енергия;

- **от „ДИСИБ“ ООД**, вх. № Е-ЗЛР-И-59 от 30.09.2015 г., за изменение на лицензия № Л-282-01 от 10.11.2008 г. за производство на електрическа енергия;

- **от „ТЕЦ Свилоза“ АД**, вх. № Е-ЗЛР-И-84 от 04.12.2015 г., за изменение на лицензия № Л-122-03 от 23.04.2003 г. за производство на електрическа и топлинна енергия и одобряване на бизнес план за периода 2015 г. – 2019 г.;

- **от „Риал Стейтс“ ЕООД**, вх. № Е-ЗЛР-ПР-92 от 28.12.2015 г., за прекратяване на лицензия № Л-336-01 от 23.08.2010 г. за производство на електрическа енергия, издадена преди изграждане на енергийния обект.

2. СДЕЛКИ, РАЗРЕШЕНИЯ И ЗАЛОЗИ

В изпълнение на правомощията на Комисията, на основание чл. 21, ал. 1 и чл. 53, ал. 5 от Закона за енергетиката, чл. 92, ал. 1 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, Комисията с решения издаде следните разрешения за извършване на сделки на разпореждане с имущество, с което се осъществява лицензионна дейност:

- **Решение № Р-216 от 23.02.2015 г.** за даване на разрешение на „Хаос Инвест“ ЕАД за сключване на договори за заем и за учредяване на залог;

- **Решение № Р-217 от 18.03.2015 г.** за даване на разрешение относно последващо одобрение на „Компания за енергетика и развитие“ ООД за сключване на договор за клубен кредит със „Сосиете Женерал Експресбанк“ АД и „Хипо Ное Групе Банк“ АГ;

- **Решение № Р-218 от 22.04.2015 г.**, с което се разрешава на „Пиринска Бистрица – Енергия“ АД да сключи договор за изменение на договор за залог на вземания.

- **Решение № Р-219 от 22.04.2015 г.**, с което се разрешава на „Пиринска Бистрица – Енергия“ АД да учреди особен залог върху вземания по договор за имуществена застраховка;

- **Решение № Р-220 от 07.05.2015 г.** за даване на разрешение на „Енерго-Про България“ ЕАД да учреди особен залог;

- **Решение № Р-225 от 09.07.2015 г.** за даване на разрешение на „Хаос Инвест“ ЕАД за сключване на анекс към договор за заем, с който се увеличава размерът на кредитна експозиция на сключен заем;

- **Решение № Р-226 от 14.07.2015 г.**, с което се разрешава промяна на сумата по договора за кредит на „Топлофикация Плевен“ ЕАД към вече разрешен кредит с решение на Комисията № Р-206 от 20.12.2013 г.

- **Решение № Р-227 от 21.07.2015 г.**, с което се разрешава на „Уинд Форс БГ“ ЕООД да сключи договор за особен залог на търговското му предприятие с „Уникредит Булбанк“ АД;

- **Решение № Р-231 от 15.12.2015 г.**, с което е дадено разрешение на „Енерго - Про България“ ЕАД да се преобразува чрез вливане в него на дружеството „Лукел“ ЕООД;

- **Решение № Р-232 от 15.12.2015 г.**, с което се разрешава на „Пиринска Бистрица – Енергия“ АД да се преобразува чрез вливане в него на дружеството „Огоста Енергия“ ЕООД.

Към 31.12.2015 г. в производство на различни етапи са следните заявления:

- от „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД, гр. Пловдив, вх. № Е-ЗЛР-Р-21 от 31.03.2014 г., за разрешение за извършване на сделка;

- от „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, вх. № Е-ЗЛР-Р-13 от 19.02.2015 г., подадено за издаване на разрешение за извършване на сделки, които водят или могат да доведат до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие;

- от „ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД, вх. № Е-ЗЛР-Р-14 от 20.02.2015 г., подадено за издаване на разрешение за извършване на сделки, които водят или могат да доведат до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие;

- от **„ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-15 от 20.02.2015 г., подадено за издаване на разрешение за учредяване на залог или ипотека;
- от **„ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-16 от 20.02.2015 г., подадено за издаване на разрешение за учредяване на залог или ипотека;
- от **„ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-17 от 20.02.2015 г., подадено за издаване на разрешение за извършване на сделки, които водят или могат да доведат до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие;
- от **„Топлофикация Русе“ ЕАД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-14 от 26.02.2014 г., за разрешение за сключване на сделки, които могат да доведат до нарушаване на сигурността на снабдяването;
- от **„Топлофикация Русе“ ЕАД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-15 от 26.02.2014 г., за разрешение за учредяване на залог и ипотека;
- от **„ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-32 от 26.05.2015 г., подадено за издаване на разрешение за учредяване на залог на имущество, с което се осъществява лицензионна дейност;
- от **„ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-33 от 26.05.2015 г., подадено за издаване на разрешение за сключване на договор за заем;
- от **„ЕВН-Каварна“ ЕООД**, вх. № Е-ЗЛР-И-53 от 01.09.2015 г., за издаване на разрешение за преобразуване на лицензиант;
- от **„ТЕЦ Марица Изток 2“ ЕАД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-57 от 14.09.2015 г., за издаване на разрешение за учредяване на залог на имущество, с което се осъществява лицензионна дейност;
- от **„Гранд енерджи дистрибушън“ ЕООД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-70 от 05.11.2015 г., за издаване на разрешение за сключване на договор за изкупуване на енергия със срок, по-дълъг от една година;
- от **„Юлико-Евротрейд“ ЕООД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-72 от 09.11.2015 г., за издаване на разрешение за учредяване на договорна ипотека и особен залог;
- от **„Дъбово Енерджи“ ЕООД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-80 от 27.11.2015 г., за издаване на разрешение за извършване на сделки, които водят или могат да доведат до нарушаване сигурността на снабдяването вследствие на задлъжнялост на енергийното предприятие;
- от **„Дъбово Енерджи“ ЕООД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-81 от 27.11.2015 г., за издаване на разрешение за учредяване на залог или ипотека;
- от **„Биовет“ АД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-82 от 03.12.2015 г., за издаване на разрешение за учредяване на ипотека и особен залог върху имущество, с което се осъществява лицензионна дейност;
- от **„Юлико-Евротрейд“ ЕООД**, вх. № Е-ЗЛР-Р-90 от 21.12.2015 г., за издаване на разрешение за сключване на договор за инвестиционен кредит.

3. БИЗНЕС ПЛАНОВЕ

В съответствие с изискванията на чл. 13 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката през 2015 г. Комисията е разгледала и одобрила петгодишни бизнес планове за периода 2015 г. – 2019 г., като неразделна част от издадените лицензии на следните дружества:

- Решение № БП – 2 от 21.01.2015 г. - на **„Топлофикация София“ ЕАД**;
- Решение № Л-435 от 27.02.2015 г. - на **„Топлофикация Петрич“ ЕАД**;
- Решение № БП – 5 от 09.02.2015 г. - на **„Неохим“ АД**;

- Решение № БП – 8 от 16.02.2015 г. - на „ТЕЦ Горна Оряховица” ЕАД;
- Решение № БП – 15 от 16.03.2015 г. - на „Далкия – Варна“ ЕАД („Веолия Енерджи Варна“ ЕАД);
- Решение № БП – 16 от 16.03.2015 г. - на „Топлофикация Плевен“ ЕАД;
- Решение № Л-442 от 30.03.2015 г. - на „Лукойл Енергия и Газ България” ЕООД,
- гр. Бургас;
- Решение № БП - 24 от 18.05.2015 г. - на „Топлофикация Габрово“ ЕАД;
- Решение № БП-25 от 18.05.2015 г. - на „Топлофикация Враца“ ЕАД;
- Решение № БП-26 от 18.05.2015 г. - на „Топлофикация – ВТ“ АД, гр. Велико Търново;
- Решение № И2-Л-068 от 05.06.2015 г. - на „ТЕЦ Марица 3“ АД, гр. Димитровград;
- Решение № И-1-Л-055 от 21.07.2015 г. - на „Топлофикация Перник“ АД;
- Решение № БП-58 от 18.09.2015 г. - на „Топлофикация Сливен“ ЕАД;
- Решение № БП-59 от 18.09.2015 г. - на „Топлофикация Бургас“ ЕАД;
- Решение № БП-63 от 27.10.2015 г. – на „Брикел“ ЕАД;
- Решение № БП-64 от 27.10.2015 г. - на „Топлофикация Русе“ ЕАД;
- Решение № И7-Л-047 от 27.10.2015 г. - на „Девен“ АД.

В производство на различни етапи са преписки по следните заявления за одобряване на бизнес планове за периода 2015 г. – 2019 г.:

- с вх. № Е-14-49-36 от 13.12.2014 г. от „ЕВН България Топлофикация” ЕАД, гр. Пловдив;
- с вх. № Е-14-24-2 от 09.02.2015 г. от „АЕЦ Козлодуй“ ЕАД;
- с вх. № 14-38-5 от 11.03.2015 г. от „ТЕЦ Свилоза“ ЕАД;
- с вх. № Е-14-35-4 от 16.03.2015 г. от „Видахим“ АД.

4. СЕРТИФИКАТИ ЗА ПРОИЗХОД

В изпълнение на Наредба за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия, произведена по комбиниран начин, през 2015 г. са издадени общо **90 бр.** сертификата за произход на стоката „електрическа енергия“, произведена от комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия (когенерация и/или тригенерация – при производство на студ чрез абсорбционни хладилни машини, които се захранват с топла вода или пара). От тях 33 сертификата за произход на електрическата енергия, произведена през периода 01.01.2014 г. – 31.12.2014 г. от 30 дружества са издадени през първото полугодие на 2015 г.

Относно количествата, произведени през 2015 г., са въведени три периода на издаване на сертификати, съгласно измененията в Закона за енергетика, влезли в сила от 24.07.2015 г., както следва:

- **I период (от 01.01.2015 г. до 24.07.2015 г.)** – с решение № С-8 от 04.12.2015 г. са издадени сертификати за **28 бр.** дружества и/или централи с инсталации от всички възможни варианти (ДВГ, ГТ, ТГ и КППЦ), както и с решение № С-9 от 17.12.2015 г. - за **2 бр.** дружества с инсталации ТГ и КППЦ;
- **II период (от 25.07.2015 г. до 25.10.2015 г.)** – с решение № С-1 от 06.01.2016 г. - за **27 бр.** дружества и/или централи с инсталации от всички възможни варианти;
- **III период (от 25.10.2015 г. до 31.12.2015 г.)** – предстои разглеждане на подадените заявления през месец януари 2016 г.

На интернет страницата на Комисията (www.dker.bg) е публикуван регистър на издадените сертификати за произход на електрическата енергия, произведена по комбиниран начин.

Във връзка с промяната на периода, за който се издават сертификатите за произход и увеличаване на годишния брой на сертификатите, които се издават на един производител, през 2015 г. са разгледани **90** заявления за издаване на сертификати за произход, като през 2014 г. техният брой е бил **34**. Обемът на работа е нараснал 3 пъти.

5. ЦЕНОВО РЕГУЛИРАНЕ

През 2015 г. в съответствие с разпоредбите на глава трета от Наредба № 5 от 23 януари 2014 г. за регулиране на цените на топлинната енергия (НРЦТЕ), при прилагане на метода на регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“, с различни решения Комисията утвърди или измени действащите цени на енергийните предприятия от сектор „Топлоенергетика“.

Цени на новоизградени когенерационни инсталации или за ново лицензирани дружества при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“

- **Решение № Ц-10 от 20.03.2015 г.** относно утвърждаване на пределна цена на топлинната енергия и определяне преференциална цена на електрическата енергия, произведена от топлоелектрическа централа с комбиниран начин на производство, на „Топлофикация Петрич“ ЕАД;

- **Решение № Ц-12 от 30.03.2015 г.** за утвърждаване пределни цени на топлинната енергия на „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД;

- **Решение № Ц-15 от 30.03.2015 г.** за утвърждаване на цена на електрическа енергия от високоефективно комбинирано производство на „Университетска многопрофилна болница за активно лечение – проф. д-р Стоян Киркович“ АД, гр. Стара Загора.

Цени на електрическа и топлинна енергия на дружества от сектор „Топлоенергетика“

Във връзка с подадено заявление по време на ценовия период от „Топлофикация-Сливен“ ЕАД, относно промяна на утвърдените с решение № Ц-11 от 30.06.2014 г. цени на енергия, Комисията с решение № Ц-8 от 09.03.2015 г. отказва изменение на действащите цени за електрическа и топлинна енергия на „Топлофикация-Сливен“ ЕАД.

Във връзка с изменението на цената на природния газ на входа на газопреносната мрежа през 2015 г. Комисията измени утвърдените цени на топлинната енергия и на електрическата енергия от високоефективно комбинирано производство със следните решения:

- **Решение № Ц-14 от 30.03.2015 г.** за утвърждаване пределни цени на топлинна енергия и на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин на 27 дружества за второто тримесечие на 2015 г., работещи с природен газ, считано от 01.04.2015 г.

- **Решение № Ц-22 от 29.06.2015 г.** за изменение на пределните цени на

топлинната енергия и преференциалните цени на електрическата енергия на следните дружества: „Топлофикация Петрич“ ЕАД, „Оранжерии Петров дол“ ООД, „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД, „Костенец ХХИ“ АД и „Университетска многопрофилна болница за активно лечение – проф. д-р Стоян Киркович“ АД, работещи с природен газ, считано от 01.07.2015 г.

- **Решение № Ц - 34 от 30.09.2015 г.**, считано от 01.10.2015 г., за утвърждаване на изменение на пределните цени на топлинната енергия и определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена по комбиниран начин на 30 дружества, работещи с природен газ.

За съществуващите дружества в сектор „Топлоенергетика“, във връзка с необходимостта от извършването на регулаторен преглед съгласно чл. 3 и във връзка с чл. 24 от НРЦТЕ (обн., ДВ, бр. 10 от 04.02.2014 г., в сила от 4.02.2014 г., доп., бр. 17 от 28.02.2014 г., в сила от 28.02.2014 г.) и § 5 от ПЗР на НРЦТЕ през м. март 2015 г., на 41 дружества е указано да подадат заявление в КЕВР за утвърждаване на цени на енергия до 01.04.2015 г.

С **Решение № Ц-25 от 30.06.2015 г.**, считано от 01.07.2015 г., Комисията утвърди пределни цени на топлинната енергия и преференциални цени на електрическата енергия, произведена по високоефективен комбиниран начин от централи с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвращаемост на капитала“, на 35 дружества от сектор „Топлоенергетика“.

С **Решение по т. 2 от Протокол № 142 от 09.07.2015 г.** Комисията прие Мотиви към Решение Ц-25 от 30.06.2015 г.

За периода 01.07.2015 г. – 31.12.2015 с различни решения Комисията е утвърдила или изменила действащите цени за енергия, корекция на количества енергия и др. на енергийни предприятия от сектор „Топлоенергетика“, както следва:

- **Решение № Ц - 26 от 07.07.2015 г.** за определяне на допълнително количество електрическа енергия в размер на 8500 MWh от високоефективно комбинирано производство над определеното количество в решение Ц-11 от 30.06.2014 г., произведено от „Топлофикация Русе“ ЕАД, което да бъде изкупено от „Национална електрическа компания“ ЕАД и „Енерго Про Продажби“ АД за м. юни 2015 г. в зависимост от схемата на изкупуване, за сметка на същото количество електрическа енергия за следващия ценови период от 01.07.2015 г. до 30.06.2016 г.;

- **Решение № Ц-28 от 28.08.2015 г.** за определяне на цени на електрическата енергия, произведена по комбиниран начин, на „Топлофикация ВТ“ АД, гр. Велико Търново за ценовия период от 01.08.2013 г. до 31.12.2013 г., при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“;

- **Решение № Ц – 45 от 17.12.2015 г.**, считано от 01.01.2016 г., за изменение на преференциалната цена на електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия, определена на „Оранжерии Гимел“ АД, ТЕЦ „Оранжерия 500 дка“ с решение № Ц-34 от 30.09.2015 г. на КЕВР;

- **Решение № Ц – 46 от 17.12.2015 г.**, считано от 01.01.2016 г., за определяне на преференциална цена на електрическата енергия, произведена по комбиниран начин, на „Оранжерии Петров дол“ ООД;

- **Решение № Ц – 51 от 30.12.2015 г.**, считано от 01.01.2016 г., за изменение на цените на електрическата и топлинната енергия, утвърдени на „Брикел“ ЕАД с решение № Ц - 25 от 30.06.2015 г. на КЕВР.

В производство към края на 2015 г. са 3 броя преписки по заявления за цени, както следва:

- заявление № Е-14-38-4 от 01.04.2013 г. за утвърждаване на пределна цена на топлинна енергия и определяне на преференциална цена на електрическа енергия на „Брикел” ЕАД, съобразно дадените указания на съда с мотивите на Решение № 8085 от 02.07.2015 г. по адм. дело 3665 от 2015 г. по описа на ВАС – петчленен състав;
- заявление № Е-ЗРЛ-Л-52 от 28.08.2015 г. за утвърждаване на пределна цена на топлинна енергия на „ТЕЦЕКО ПАУЪР“ ЕООД;
- заявление № Е-14-58-12 от 01.10.2015 г. за определяне на преференциална цена на електрическа енергия на „Алт Ко” АД.

Електропроизводство

На основание чл. 4 от Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическа енергия бе извършен анализ и оценка на отчетните данни за 2014 г. и постигнатите технико-икономически резултати на производители на електрическа енергия от конвенционални централи, АЕЦ и ВЕЦ над 10 MW по време на текущия ценови период, в т. ч. анализ и оценка на отчетеното общо финансово състояние на енергийните производители, анализ и оценка на прогнозните технически и икономически показатели, утвърдени в цените и отчетени за периода, както и отчет на изпълнението на ремонтната и инвестиционната програми за базисната година.

С решение № Ц – 27 от 31.07.2015 г. Комисията утвърди цени за енергия и за разполагаемост на „АЕЦ Козлодуй” ЕАД и „ТЕЦ Марица изток 2” ЕАД, считано от 01.08.2015 г.

Възобновяеми източници

С § 54 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ЗИД на ЗЕ, обн., ДВ, бр. 17 от 2015 г.), в ЗЕВИ е предвидено, че част от насърченията за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, в това число и определянето на преференциална цена за изкупуване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, не се прилагат за енергийните обекти за производство на електрическа енергия от възобновяеми източници, които са въведени в експлоатация след влизането в сила на ЗИД на ЗЕ – 06.03.2015 г., с изключение на обектите по чл. 24, т. 1 и т. 3 от ЗЕВИ.

Във връзка с гореизложеното КЕВР определи цени само за производители по чл. 24, т. 1 и т. 3 от ЗЕВИ и съгласно изискванията на чл. 32, ал. 4 от ЗЕВИ актуализира преференциалната цена на електрическата енергия, произведена от биомаса, с коефициент, отразяващ изменението на стойността на разходите за суровини за производство на енергия, разходите за горива за транспорт и разходите за труд и работна заплата.

Със свои решения Комисията определи преференциални цени на електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, както следва:

- **Решение Ц-1 от 28.01.2015 г.** на Комисията относно процедурата по определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници -биомаса от дървесина, получена от дървесни отстъпки, прочистване на гори, горско подрязване и други дървесни отпадъци;

- **Решение Ц-5 от 20.02.2015 г.** за определяне на преференциална цена за изкупуване на електрическа енергия, произведена от съществуващи водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW, считано от 01.04.2011 г.

- **Решение Ц-24 от 30.06.2015 г.** за определяне на преференциални цени на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници и актуализиране на преференциалните цени на електрическата енергия, произведена от биомаса;

- **Решение № СП-1 от 31.07.2015 г.** Комисията установи нетното специфично производство на електрическа енергия, въз основа на което са определени преференциалните цени в съответните решения на КЕВР, приети до влизане в сила на ЗЕ – 24.07.2015 г.

- **Решение № Ц – 36 от 09.11.2015 г.** Комисията определи, считано от 01.12.2015 г., преференциални цени за изкупуване на електрическа енергия, произведена от следните възобновяеми източници:

1. Електрически централи с инсталирана електрическа мощност до 500 kW включително, за производство на енергия с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 60 на сто, които се предвижда да бъдат изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони;

2. Електрически централи с инсталирана електрическа мощност над 500 kW до 1,5 MW за производство на енергия с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса, от чието общо тегло животинският тор е не по-малко от 60 на сто, които се предвижда да бъдат изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони;

3. Електрически централи с инсталирана електрическа мощност до 500 kW за производство на енергия с комбиниран цикъл и индиректно използване на биомаса от растителни отпадъци от собствено земеделско производство, които се предвижда да бъдат изградени в урбанизирани територии, селскостопански обекти или производствени зони.

6. КОНТРОЛ

Планови проверки

На основание чл. 21, ал. 1, т. 41 във връзка с чл. 75, ал. 2 и чл. 76, ал. 4 от Закона за енергетиката (ЗЕ) КЕВР осъществява контрол в предвидените от закона случаи и текущо контролира съответствието на изпълнението на лицензионната дейност с условията на издадените лицензии. В съответствие с чл. 3 от „Методика за осъществяване на контролните правомощия на ДКЕВР по ЗЕ и ЗРВКУ“ (Методиката) през м. януари 2015 г. КЕВР прие годишен график за 2015 г. за извършване на планови проверки на място по спазване на условията на издадените лицензии. При приемането на годишния график за планови проверки Комисията извърши оценка на риска в съответствие с глава седма от Методиката при отчитане на особеностите на сектор „Електропроизводство, високоефективно производство и топлоснабдяване“.

През 2015 г. бяха извършени шест комплексни планови проверки, вкл. на четири топлофикационни дружества с комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, на една кондензационна централа и на едно енергийно дружество, снабдяващо с електрическа и топлинна енергия оранжерияен комплекс.

Проверени бяха следните енергийни дружества:

- **„Топлофикация Русе” ЕАД** – проверка по изпълнение условията на Лицензия № Л-029-03/15.11.2000 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“ и Лицензия № Л-030-05/15.11.2000 г. за дейността „пренос на топлинна енергия“.

При извършената проверка не бяха констатирани нарушения в изпълнението на лицензионните условия. На основание чл. 80, ал. 4 от Закона за енергетиката на дружеството бе дадено задължително предписание да представи в Комисията, коригиран бизнес план за периода 2015-2019 г. в частта му за прогнозни приходи от продажба на електрическа енергия, които са съобразени с направените изменения в Закона за енергетиката от 06.03.2015 г. Дружеството изпълни даденото предписание в указания срок.

- **„Топлофикация Сливен” ЕАД, гр. Сливен** – проверка по изпълнение на условията на издадените лицензии № Л-084-03/21.02.2001 г. за дейността производство на електрическа и топлинна енергия и № Л-085-05/21.02.2001 г. за дейността пренос на топлинна енергия.

При извършената проверка не бяха констатирани нарушения в изпълнението на лицензионните условия. На основание чл. 80, ал. 4 от Закона за енергетиката на дружеството са дадени следните задължителни предписания:

- да представи в КЕВР информацията по чл. 8, ал. 3 от Наредбата за издаване на сертификати за произход на електрическата енергия произведена по комбиниран начин за 2014 г. и за първото полугодие на 2015 г.;

- в срок до 15.08.2015 г. предоставяната информация в съобщения за фактурираните суми на потребителите на топлинна енергия за битови нужди (Съобщение за ползвана топлоенергия и дължими суми), да бъде приведена в съответствие с разпоредбите на „Общи условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди от „Топлофикация Сливен“ ЕАД на потребители в гр. Сливен“, като в предоставяната на потребителите информация да бъдат посочени и – „Показания на общия топломер - начално, крайно“; „Показания на общия водомер - начално, крайно“;

Дружеството изпълни дадените предписания в определените срокове, като представи в КЕВР доказателства за това.

- **„Топлофикация Бургас” ЕАД** – проверка по изпълнение на условията на издадените лицензии № Л-023-02/15.11.2000 г. за дейността производство на електрическа и топлинна енергия и № Л-024-05/15.11.2000 г. за дейността пренос на топлинна енергия. При извършената проверка не бяха констатирани нарушения в изпълнението на лицензионните условия.

- **„Топлофикация Габрово“ ЕАД** по изпълнение на условията на издадените лицензии № Л-008-03/17.10.2000 г. за дейността производство на електрическа и топлинна енергия и № Л-009-05/17.10.2000 г. за дейността пренос на топлинна енергия.

На основание чл. 80, ал. 4 от Закона за енергетиката на дружеството бяха дадени следните задължителни предписания:

- в 45-дневен срок да представи в КЕВР проекти на „Общи условия за продажба на топлинна енергия за битови нужди“, „Правилата за работа с потребителите на енергийни услуги“ и „Общи условия за извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия между клиентите в СЕС“, както и доказателства за изпълнение на процедурите по чл. 128 и чл. 133, ал. 4 от Наредба 3 от 21 март 2013г. за лицензиране дейностите в енергетиката. Дружеството изпълни даденото предписание;

- да представи в КЕВР доказателство за сключена застраховка „Обща гражданска отговорност“. Дружеството изпълни даденото предписание;

- да представи в КЕВР данни за изпълнението на производствената програма на дружеството за периода 28.10.2015 – 31.12.2015 г. Дружеството изпълни даденото предписание.

Във връзка с констатирано при извършената проверка нарушение от „Топлофикация Габрово“ ЕАД на условията по т. 1.1, 1.2 и 6.2 на лицензия № Л-008-03/17.10.2000 г., КЕВР наложи на „Топлофикация Габрово“ ЕАД принудителна административна мярка по чл. 201, ал. 2, т. 1, б. „а“ от ЗЕ, а именно - в 14 дневен срок след получаване на решението, дружеството да подаде заявление за изменение на издадената му лицензия за производство на електрическа и топлинна енергия, по отношение на списъка и описанието на обекта или на обектите, с които се осъществява лицензионната дейност - Приложение № 1. Дружеството изпълни наложената принудителна административна мярка и подаде в КЕВР заявление за изменение на издадената му лицензия за производство на електрическа и топлинна енергия, по отношение на списъка и описанието на обекта или на обектите, с които се осъществява лицензионната дейност - Приложение № 1.

- **„Когрийн“ ООД, гр. Първомай** – проверка по изпълнение на условията на издадената лицензия № Л-385-03/25.06.2012 за дейността производство на електрическа и топлинна енергия.

На основание на чл. 80, ал. 4 от Закона за енергетиката на дружеството са дадени следните задължителни предписания:

- в 15-дневен срок да представи в КЕВР доказателство за сключена застраховка „Обща гражданска отговорност“.

- в 30-дневен срок да представи в КЕВР доказателство за извършена последяваща метрологична проверка на средствата за търговско измерване на топлинната енергия.

- в 45-дневен срок да представи в КЕВР „Общи условия на писмени договори за продажба на топлинна енергия“ по чл. 149, ал. 1, т. 2 от ЗЕ, като бъде изпълнена процедурата по чл. 133, ал. 4 от Наредба 3 от 21 март 2013г. за лицензиране дейностите в енергетиката.

Дружеството изпълни дадените предписания в указаните срокове.

- **„ТЕЦ Бобов дол“ ЕАД** - проверка по изпълнение условията на издадената лицензия № Л-094-01/21.02.2001 г. за дейността производство на електрическа енергия.

При извършената проверка не бяха констатирани нарушения в изпълнението на лицензионните условия.

Извънредни проверки

През 2015 г. експерти на КЕВР извършиха две извънредни проверки, както следва:

- на **„Видахим“ АД** по документи и на място по изпълнение на условията на лицензия № Л-116-03 от 27.11.2002 г. за дейността „производство на електрическа и топлинна енергия“;

- съвместна проверка с експерти от Министерство на енергетиката по изпълнението на Наредба № ЕРД-16-301 от 30.06.2015 г. за условията и начина на изпълнение на задълженията на производителите на електрическа енергия от топлоелектрическите централи с комбинирано производство на топлинна и електрическа енергия.

В Комисията на основание чл. 80а, ал. 14 от ЗЕ през 2015 г. постъпиха 42 доклада от Агенция за държавна финансова инспекция (АДФИ), в които са установени технико-икономическите параметри на електрическите централи, инсталираната мощност и видът на използваната технологията. Отчетени са общите инвестиционни разходи на енергийните обекти в лева (евро), установени към 31 декември на годината, през която обектите са въведени в експлоатация. Установен е реализираният инвестиционен разход за 1 MW (€/MW), служещ за сравнение на енергийните обекти, ползващи една и съща технология, както и попадащи в една и съща мощностна група. Експерти от КЕВР извършиха анализ и сравнение на отклоненията на реализираните от дружествата инвестиционни разходи и тези разходи на инсталиран 1 MW (€/MW), утвърдени в съответните решения на КЕВР при определянето на преференциални цени на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници за съответната технология и мощност.

7. ОБЩИ УСЛОВИЯ НА ДОГОВОРИТЕ

Във връзка с направените промени в ЗЕ и Наредба № 16-334 за топлоснабдяването, КЕВР със свое решение откри процедура по изменение на действащите общи условия на договорите за продажба на топлинна енергия за битови нужди, за продажба на топлинна енергия за стопански нужди, за възлагане на лице по чл. 139б от ЗЕ извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия, като изиска от топлопреносните дружества да представят проекти за изменение на действащите общи условия.

Към 31.12.2015 г. в производство на различни етапи са следните заявления:

- 14 броя за одобряване на общи условия на договорите за продажба на топлинна енергия за битови нужди;
- 14 броя за одобряване на правила за работа с потребители на енергийни услуги;
- 14 броя за одобряване на общи условия на договори за възлагане на лице по чл. 139б от ЗЕ извършване на услугата дялово разпределение на топлинна енергия;
- 1 брой за одобряване на общи условия на договори за изкупуване на топлинна енергия от производители;
- 1 брой за одобряване на общи условия на договори за продажба на топлинна енергия на доставчик;
- 1 брой за одобряване на общи условия на договори за продажба на топлинна енергия на асоциация на клиенти в сграда етажна собственост;
- 1 брой за одобряване на общи условия на договори за продажба на топлинна енергия на клиенти за небитови нужди.

* * *

Основните дейности на Комисията през 2016 г. в сектор „Електропроизводство, високоефективно производство и топлоснабдяване“ са свързани с:

- извършване на регулаторен преглед на 41 дружества, утвърждаване на пределни цени на топлинната енергия и определяне цени на електрическата енергия, произведена от топлоелектрически централи с комбиниран начин на производство, при прилагане на метода на ценово регулиране „норма на възвръщаемост на капитала“;
- изготвяне на икономически анализи на регулираните дружества по данни от годишните финансови отчети за предходната година;

- извършване на корекции на цените за енергия на 32 дружества при изменение на цената на природния газ, както и по постъпили заявления за корекцията им по време на регулаторния период вследствие на настъпили непредвидени обстоятелства;

- определяне на преференциални цени за изкупуване на електрическата енергия, произведена от възобновяеми източници, с изключение на енергията, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност над 10 MW и актуализиране на преференциалната цена на електрическата енергия, произведена от биомаса, с коефициент, който отразява изменението на стойността на ценообразуващите елементи (за суровини, горива и работна заплата);

- издаване на месечни сертификати за произход на електрическа енергия, произведена при комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия на 34 дружества;

- анализ и одобряване на актуализирани бизнес планове на 5 дружества;

- приключване на преписки по заявления за издаване на разрешения за сделки и залози на 10 дружества;

- извършване на комплексни проверки в съответствие с приетия график за планови проверки през 2016 г. на енергийни дружества от сектора;

- анализ и одобряване на представените от топлофикационните дружества общи условия на договорите по ЗЕ и правила за работа с потребителите;

- разглеждане, извършване на проверки по постъпили жалби от потребители и/или лицензианти.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

ПРИРОДЕН ГАЗ

С изменението на Закона за енергетиката (ЗЕ) от 17.07.2012 г. беше транспониран Третият енергиен либерализационен пакет и по-конкретно Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 13.07.2009 г. относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и Регламент (ЕО) 715/2009 от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи. Изискванията за либерализиране на енергийния пазар - насърчаване на лоялна конкуренция и лесен достъп за различните доставчици, имат за цел да се позволи на потребителите да се възползват в пълна степен от възможностите на либерализирания вътрешен пазар на природен газ.

В тази насока Комисията за енергийно и водно регулиране през 2015 г. предприе редица важни стъпки, целящи отваряне на пазара на природен газ и осигуряване на ефективен пазарен достъп за всички участници на пазара, включително на нови такива участници, чрез установяване на прозрачни пазарно основани механизми за доставка и продажба на природен газ.

За постигане на посочените цели, на първо място КЕВР прие Правила за търговия с природен газ, които замениха Правилата за търговия с природен газ от 2007 г. Разпоредбите в Правилата за търговия с природен газ са насочени към насърчаване на лоялна конкуренция, която от своя страна създава предпоставки за свободно договаряне на цените при пазарни условия и отпадане на регулирането им от Комисията. С правилата се въвеждат следните основни положения, чието прилагане да доведе до реализиране на определените по-горе цели, а именно:

- **въвеждането на виртуална търговска точка**, която е необходима с оглед осигуряване на възможност за мрежовите ползватели да прехвърлят собствеността на газа помежду си и да минимизират дневните си дисбаланси, което ще повиши ликвидността на пазара на природен газ;

- **предвидената отговорност на ползвателите на газопреносната мрежа за поддържане на баланс между входящите и изходящите количества природен газ от газопреносната мрежа**, което е предпоставка за минимизиране на действията по остатъчно балансиране от страна на балансъора. Това ще окаже положителен ефект върху пазара на природен газ;

- **регламентираната процедура за смяна на доставчика на природен газ**, даваща възможност на клиентите на природен газ, присъединени към газопреносната и газоразпределителните мрежи, свободно да избират доставчик, което е предпоставка за създаване на конкуренция на пазара на природен газ.

Правилата за търговия с природен газ са съобразени с Регламент (ЕС) 312/2014 на Комисията от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи, относно правилата за балансиране на газопреносните мрежи и възможността за въвеждане на временни мерки при липсата на достатъчна ликвидност на краткосрочния пазар на природен газ на едро. Правилата за търговия с природен газ регламентират прилагане на временни мерки от оператора на преносната мрежа, които дерогират прилагането на Мрежовия кодекс за балансиране на мрежата при ниска ликвидност на краткосрочния газов пазар. В тази връзка, по предложение на оператора на газопреносната мрежа, предвид липсата на ликвидност на вътрешния пазар на природен газ, през 2015 г. КЕВР прие решение за одобряване на прилагането на временни мерки не по-късно от 15 април 2019 г. Решението бе взето от КЕВР в качеството му на национален регулаторен орган, при стриктно спазване и

прилагане на изискванията на регламента и в сътрудничество с регулаторните органи на Гърция и Румъния. Такива временни мерки са одобрени и от гръцкия и от румънския регулатори по предложение на националните им газопреносни оператори.

Конкуренцията на пазарите на природен газ изисква прозрачен и недискриминационен достъп до газопреносната инфраструктура за всички ползватели на мрежата. Липсата на еднакъв и прозрачен достъп до преносен капацитет е пречка за постигането на ефективна конкуренция на пазара на едро. С Регламент (ЕС) № 984/2013 на Комисията от 14 октомври 2013 година се установява Мрежов кодекс за създаване на стандартизирани механизми за разпределение на капацитет в газопреносни системи, който да включва тръжна процедура за съответните точки на междусистемно свързване в рамките на Европейския съюз и стандартни продукти за трансграничен капацитет, които да се предлагат и разпределят.

В тази връзка друга важна стъпка, която КЕВР предприе, е да гарантира, че Правилата за предоставяне на достъп до газопреносните и газоразпределителните мрежи и за достъп до съоръженията за съхранение на природен газ няма да включват изискване потенциалните търговци на газ да доказват наличието на валиден договор за доставка и/или на договорен капацитет в мрежите на съседните оператори на преносни системи, като прие изменения, които премахнаха тези ограничения. Същевременно, тези промени гарантират осигуряването и прилагането на принципите на недискриминационност и равнопоставеност между участниците на пазара на природен газ в страната.

С приемането на посочените актове през 2015 г. КЕВР подготвя либерализацията на българския пазар на природен газ, като част от този в Европейския съюз. Постигането на конкурентост, която създава предпоставки за свободно договаряне на цените на природния газ при пазарни условия, се осигурява посредством ефективно отваряне на пазара, създаване на единен пазар на природен газ в ЕС, което да е в интерес на гражданите и на индустрията. Това се осъществява чрез изграждане на необходимата инфраструктура и посредством реализиране на проектите от общ интерес, които ще предоставят възможност за доставки на природен газ от други източници. От своя страна това ще повиши конкуренцията и възможностите за избор на доставчик. Проектите са приоритетни за България, а също така и със значително влияние по отношение гарантиране на сигурността на доставките в региона. Те са с ключово значение за процеса на либерализация, диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ, развитие на газовата мрежа в региона, както и с принос за националната икономика. В тази връзка през 2015 г. в изпълнение на своите компетенции КЕВР прие необходимите решения за успешната реализация на инфраструктурни проекти. Такива са решенията за одобрение на документи, свързани с провеждането на I и II фаза на пазарния тест по проекта IGB - междусистемна газова връзка Гърция – България, както и на десетгодишния план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2015-2024 г., който служи за основа на разработването на Регионалните инвестиционни планове за развитие на мрежата (GRIPs), както и на Общностния план за развитие на мрежата в ЕС, изготвян от Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ENTSOG).

Изключително важно е приетото от КЕВР през 2015 г. решение за сертифициране и определяне на „Булгартрансгаз“ ЕАД като независим преносен оператор. Това решение е от съществено значение за увеличаване възможностите за кандидатстване и одобрение на финансова помощ за реализиране на национални инфраструктурни проекти, като част от проектите от общ европейски интерес.

През 2015 г. КЕВР прие решение за одобряване на списък с важни точки от газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД, което допринася за прилагане на

един от основните механизми за постигане на целите на Регламент (ЕО) № 715/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и изискванията за прозрачност по отношение на операторите на преносни системи. По този начин се реализира задължението операторът на преносна мрежа да оповестява публично информация за техническия, договорения и наличния капацитет за всички важни точки, включително входни и изходни, редовно и периодично, по стандартизиран и удобен за ползване начин.

При изпълнение на регулаторните си правомощия Комисията за енергийно и водно регулиране цели, чрез създаване на стимули за развитие на ефективна конкуренция, осигуряване на баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите и на равнопоставеност и недопускане на дискриминация между отделните категории енергийни предприятия и между видовете клиенти, постигане на отваряне, правилно функциониране и развиване на конкурентен, сигурен и устойчив вътрешен пазар на природен газ.

1. ЛИЦЕНЗИРАНЕ

Издаването, изменението, допълнението, продължаването на срока, прекратяването, спирането и отнемането на лицензиите на дружествата от сектор „Природен газ“ се извършва съгласно Закона за енергетиката (ЗЕ) и Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ).

Постъпилите в Комисията заявления за издаване, изменение и допълнение на лицензии и образуватите преписки са проучени и анализирани за установяване на съответствието им с правните, техническите и икономическите критерии за издаване и изменение на лицензии, като в резултат са изготвени доклади и са приети решения на Комисията.

Издадени нови лицензии

През 2015 г. Комисията, със свои решения, издаде 12 нови лицензии – 6 за дейността „разпределение на природен газ“ и 6 за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“. В два от случаите – за територията на община Сливен и на община Смолян, 4 лицензии получиха дружества, които не са извършвали съответните лицензионни дейности досега.

За сравнение през 2014 г. поступи едно заявление за издаване на лицензия за дейностите „разпределение на природен газ“ и снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на община Сливен, което приключи през 2015 г.

Таблицата по-долу съдържа информация за дружествата, на които са издадени лицензии, а също и за територията, която обслужват.

Решение	Лицензиант	Издадени лицензии	Територии
№ Л-432 от 16.02.2015 г.	„Газтрейд Сливен“ ЕООД	№ Л-432-08 16.02.2015 г. № Л-432-12/16.02.2015 г. за срок от 27 години	община Сливен
№ Л-438 от 30.03.2015 г.	„Овергаз мрежи“ АД	№ Л-438-08/30.03.2015 г. № Л-438-12/30.03.2015 г. за срок от 26 години	общини: Бургас, Карнобат, Айтос, Поморие, Несебър, Созопол, Приморско, Царево, Ямбол, Тунджа, Нова Загора, Стара Загора, Нови пазар и Варна с изключение на кметствата Владислав Варненчик, Младост и Аспарухово

	„Овергаз мрежи“ АД	№ Л-439-08/30.03.2015 г. № Л-439-12/30.03.2015 г. за срок от 25 години	общини: Асеновград, Първомай, Пазарджик и Пещера
	„Овергаз мрежи“ АД	№ Л-440-08/30.03.2015 г. № Л-440-12/30.03.2015 г. за срок от 25 години	общини: Кюстендил, Монтана, Петрич, Мездра, Банско и Разлог
	„Овергаз мрежи“ АД	№ Л-441-08/30.03.2015 г. № Л-441-12/30.03.2015 г. за срок от 27 години	обособена територия „Дунав“ и общини: Русе, Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Попово, Разград, Исперих, Ловеч, Павликени и Левски
№ ТПрГ-1 от 31.08.2015 г.	„Райков Сервиз“ ООД	№ Л-448-08 /31.08.2015 г. № Л-448-12 /31.08.2015 г. за срок от 35 години	община Смолян

Конкурс за титуляр на лицензия

За определяне на титуляр на лицензия за извършване на дейността „разпределение на природен газ“ на територията на община Смолян, с Решение № ТПрГ-1 от 07.10.2013 г. на Комисията бе обявен конкурс. Предвид обстоятелството, че в указания срок постъпи само едно заявление за участие, на основание чл. 50, ал. 1, т. 1 и чл. 43, ал. 9 от ЗЕ и чл. 33 и чл. 46, ал. 1, т. 1 от НЛДЕ, с Решение № ТПрГ-2 от 22.08.2014 г. на ДКЕВР конкурсът бе прекратен и бе взето решение за обявяване на нов конкурс. Комисията обяви конкурс с Решение № ТПрГ-3 от 20.10.2014 г. за определяне на титуляр на лицензия за извършване на дейността „разпределение на природен газ“ на територията на община Смолян. С Решение ТПрГ-1 от 31.08.2015 г. КЕВР определи „Райков сервиз“ ООД за лице, спечелило конкурса. С решението на дружеството са издадени лицензии № Л-448-08 от 31.08.2015 г. за осъществяване на дейността „разпределение на природен газ“ и № Л-448-12 от 31.08.2015 г. за осъществяване на дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ на територията на община Смолян, за срок от 35 (тридесет и пет) години, считано от датата на решението на КЕВР за разрешаване започване на осъществяването на лицензионната дейност.

Изменение на лицензии

През 2015 г. постъпиха две заявления за изменение на издадени лицензии, по които Комисията се произнесе с решения, а именно:

- с Решение № И6-Л-209 от 20.04.2015 г. КЕВР измени издадените на „Ситигаз България“ ЕАД лицензии № Л-209-08 от 03.10.2006 г. за дейността „разпределение на природен газ“ и № Л-209-12 от 27.04.2009 г. за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за обособена територия „Тракия“ и общините: Кърджали, Велинград, Павел баня, Гурково и Твърдица, като към териториалния обхват на посочените лицензии е присъединена територията на община Брацигово;

- с Решение № И1-Л-394 от 29.07.2015 г. КЕВР измени издадените на „ТЕЦЕКО“ ЕООД лицензии № Л-394-08 от 26.09.2012 г. за дейността „разпределение на природен газ“ и № Л-394-12 от 26.09.2012 г. за дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ за територията на община Свищов, като към териториалния обхват на посочените лицензии е присъединена територията на община Белене.

Прекратени лицензии

В таблицата по-долу е представена информация за производствата през 2015 г. по прекратяване на лицензии и основанията за това.

Решение	Лицензиант	Прекратени лицензи	Територии
№ Л-432 от 16.02.2015 г., т. 2*	„Промислено газоснабдяване“ ООД	№ Л-215-08/11.12.2006 г. № Л-287-12/08.12.2008 г.	община Сливен
№ Л-438 от 30.03.2015 г., т. 2**	„Овергаз Изток“ АД	№ Л-189-08/03.06.2005 г. № Л-189-12/27.04.2009 г.	общини: Бургас, Карнобат, Айтос, Поморие, Несебър, Созопол, Приморско, Царево, Ямбол, Тунджа, Нова Загора, Стара Загора, Нови пазар и Варна с изключение на кметствата Владислав Варненчик, Младост и Аспарухово
	„Овергаз Юг“ АД	№ Л-164-08/17.12.2004 г. № Л-164-12/27.04.2009 г.	общини: Асеновград, Първомай, Пазарджик и Пещера
	„Овергаз Запад“ АД	№ Л-163-08/17.12.2004 г. № Л-163-12/27.04.2009 г.	общини: Кюстендил, Монтана, Петрич, Мездра, Банско и Разлог
	„Овергаз Север“ ЕАД	№ Л-223-08/08.03.2007 г. № Л-223-12/27.04.2009 г.	обособена територия „Дунав“ и общини: Русе, Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Попово, Разград, Исперих, Ловеч, Павликени и Левски

**прекратяването на лицензията е на основание чл. 55, ал. 1, т. 1 от ЗЕ и чл. 70 и чл. 71, ал. 1, т. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката.*

*** прекратяването на лицензиите е във връзка с производство по даване на разрешение за преобразуване на лицензиант чрез вливане.*

Приключили производства по одобряване на бизнес планове

Производства по одобряване на бизнес планове, които приключиха през 2015 г., са следните:

№	Решение	Име на дружеството	Относно
1.	№ Л-432 от 16.02.2015 г.	„Газтрейд Сливен“ ЕООД	одобряване на бизнес план за територията на община Сливен за периода 2014-2018 г.
2.	№ И6-Л-209 от 20.04.2015 г.	„Ситигаз България“ АД	одобряване на актуализиран бизнес план за обособена територия Тракия и общини: Кърджали, Велинград, Павел баня, Гурково, Твърдица и Брацигово за периода 2014-2018 г.
3.	№ Л-438 от 30.03.2015 г.	„Овергаз мрежи“ АД	одобряване на бизнес план за територията на общини: Бургас, Айтос, Карнобат, Несебър, Поморие, Приморско, Созопол, Царево, Ямбол, Тунджа, Стара Загора, Нова Загора, Варна и Нови Пазар за периода 2015-2019 г.
4.	№ Л-438 от 30.03.2015 г.	„Овергаз мрежи“ АД	одобряване на бизнес план за територията на общини: Асеновград, Първомай, Пазарджик и Пещера за периода 2015-2019 г.
5.	№ Л-438 от 30.03.2015 г.	„Овергаз мрежи“ АД	одобряване на бизнес план за територията на общини: Кюстендил, Монтана, Петрич, Мездра, Банско и Разлог за периода 2015-2019 г.

№	Решение	Име на дружеството	Относно
6.	№ Л-438 от 30.03.2015 г.	„Овергаз мрежи“ АД	одобряване на бизнес план за обособена територия „Дунав“ и общини: Русе, Горна Оряховица, Велико Търново, Лясковец, Попово, Разград, Исперих, Ловеч, Павликени и Левски за периода 2015-2019 г.
7.	№Л-438 от 30.03.2015 г.	„Овергаз мрежи“ АД	одобряване на бизнес план за територията на Столична община (в т. ч. СОР Банкя) и община Божурище за периода 2015-2019 г.
8.	№ БП-36 от 20.05.2015 г.	„Примагаз“ ЕАД	одобряване на бизнес план за територията кметствата Владислав Варненчик, Младост и Аспарухово в състава на община Варна за периода 2014-2018 г.
9.	№ БП-37 от 05.06.2015 г.	„Рила газ“ ЕАД	одобряване на бизнес план за обособена територия „Запад“ за периода 2014-2018 г.
10.	№ И1-Л-394 от 29.07.2015 г.	„ТЕЦЕКО“ ЕООД	одобряване на актуализиран бизнес план за територията на общините Свищов и Белене за периода 2013-2017 г.
11.	№ БП-53 от 29.07.2015 г.	„Газинженеринг“ ООД	одобряване на бизнес план за територията на община Долни Дъбник за периода 2014-2018 г.
12.	№ БП-54 от 29.07.2015 г.	„Каварна Газ“ ООД	одобряване на бизнес план за територията на общините Каварна и Шабла за периода 2014-2018 г.
13.	№ БП-55 от 29.07.2015 г.	„Черноморска технологична компания“ АД	одобряване на бизнес план за територията на община Хисаря за периода 2015-2019 г.
14.	№ БП-56 от 29.07.2015 г.	„Черноморска технологична компания“ АД	одобряване на бизнес план за територията на община Сопот за периода 2015-2019 г.
15.	№ БП-60 от 06.10.2015 г.	„Комекес“ АД	одобряване на бизнес план за територията на община Самоков за периода 2014-2018 г.
16.	№ БП-61 от 06.10.2015 г.	„Добруджа газ“ АД	одобряване на бизнес план за територията на община Генерал Тошево за периода 2015-2019 г.
17.	№ БП-65 от 28.10.2015 г.	„Балкангаз 2000“ АД	одобряване на бизнес план за територията на община Ботевград за периода 2015-2019 г.
18.	№ БП-66 от 28.10.2015 г.	„Севлиевогаз-2000“ АД	одобряване на бизнес план за територията на община Севлиево за периода 2015-2019 г.
19.	№ БП-67 от 28.10.2015 г.	„Камено-газ“ ЕООД	одобряване на бизнес план за територията на община Камено за периода 2015-2019 г.

По подаденото от „Неврокоп-газ“ АД актуализирано заявление с вх. № Е-15-49-17 от 09.12.2015 г. за одобряване на бизнес план за територията на община Гоце Делчев за периода 2015-2019 г. процедурата приключи в началото на 2016 г. с Решение № БП-07 от 07.01.2016 г. на КЕВР.

Преписки в процес на производство към 31.12.2015 г.

В таблицата е представена информация за започналите производства през 2015 г., както следва:

№	Заявление	Име на дружеството	Относно
1.	№ Е-15-53-20 от 09.11.2015 г.	„Си Ен Джи Марица“ ООД	одобряване на бизнес план за територията на община Чепеларе за периода 2016-2020 г.
2.	№ Е-3ЛР-Р-79 от 25.11.2015 г.	„Си Ен Джи Марица“ ООД	искане за разрешаване започване на лицензионна дейност съгласно издадените лицензии № Л-369-08/14.11.2011 г. за осъществяване на дейността „разпределение на природен газ“ и № Л-358-12/14.11.2011 г. за осъществяване на дейността „снабдяване с природен газ от краен снабдител“ на територията на община Чепеларе.
3.	№Е-3ЛР-Р-83 от 03.12.2015 г.	„Черноморска технологична компания“ АД и „Рила газ“ ЕАД	искане за издаване на разрешение за преобразуване на лицензиант чрез вливане на „Рила газ“ ЕАД в „Черноморска технологична компания“ АД, одобряване на бизнес план за периода 2016-2020 г. за обособена територия „Запад“ и актуализиране на бизнес планове за обособена територия „Добруджа“ и общините Добрич, Тервел, Омуртаг и Търговище, както и обособена територия „Мизия“ и община Бяла Слатина.

2. ЦЕНОВО РЕГУЛИРАНЕ

Регулирането на цените на природния газ се извършва съгласно Закона за енергетиката и Наредба № 2 от 19.03.2013 г. за регулиране на цените на природния газ, издадена от Председателя на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (обн., ДВ, бр. 33 от 05.04.2013 г., посл. изм. и доп. ДВ. бр.94 от 4 Декември 2015 г.).

Приети решения за утвърждаване на цени

В таблицата по-долу се съдържа информация за взетите решения от КЕВР за утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа и цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа на съответната територия, както и на пределни цени на природния газ при продажба от Обществения доставчик на крайните снабдители и клиенти, присъединени към газопреносната мрежа за II, III и IV тримесечие на 2015 г. и I на 2016 г.

№	Решение	Име на дружеството	Относно
1.	№ Ц-9 от 16.03.2015 г.	„Газтрейд Сливен“ ЕООД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа и цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа на територията на община Сливен, при регулаторен период до 2018 г. включително.
2.	№ Ц-13 от 30.03.2015 г.	„Булгаргаз“ ЕАД	пределни цени на природния газ при продажба от Обществения доставчик на крайните снабдители и клиенти, присъединени към газопреносната мрежа за II ^{ро} тримесечие на 2015 г.

3.	№ Ц-16 от 18.05.2015 г.	„Ситигаз България“ ЕАД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа и цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа на обособена територия „Тракия“ и общините Кърджали, Велинград, Павел баня, Гурково, Твърдица и Брацигово, при регулаторен период до 2018 г. включително.
4.	№ Ц-19 от 15.06.2015 г.	„Примагаз“ АД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа и цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа на територията на кметствата „Владислав Варненчик“, „Младост“ и „Аспарухово“ в състава на община Варна, при регулаторен период до 2018 г. включително.
5.	№ Ц-20 от 26.06.2015 г.	„Булгаргаз“ ЕАД	пределни цени на природния газ при продажба от Обществения доставчик на крайните снабдителите и клиенти, присъединени към газопреносната мрежа за III ^{то} тримесечие на 2015 г.
6.	№ Ц-21 от 29.06.2015 г.	„Рила газ“ ЕАД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на обособена територия „Запад“, при регулаторен период до 2018 г. включително.
7.	№ Ц-29 от 17.09.2015 г.	„Газинженеринг“ ООД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на община Долни Дъбник, при регулаторен период до 2018 г. включително.
8.	№ Ц-30 от 17.09.2015 г.	„Черноморска технологична компания“ АД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на община Сопот, при регулаторен период от 2015 г. до 2019 г. включително.
9.	№ Ц-31 от 17.09.2015 г.	„Черноморска технологична компания“ АД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на община Хисаря, при регулаторен период от 2015 г. до 2019 г. включително.
10.	№ Ц-32 от 17.09.2015 г.	„Каварна Газ“ ООД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на общини Каварна и Шабла, при регулаторен период до 2018 г. включително.

11.	№ Ц-33 от 30.09.2015 г.	„Булгаргаз“ ЕАД	пределни цени на природния газ при продажба от Обществения доставчик на крайните снабдители и клиенти, присъединени към газопреносната мрежа за IV ^{то} тримесечие на 2015 г.
12.	№ Ц-37 от 09.11.2015 г.	„Комекес“ АД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на община Самоков, при регулаторен период до 2018 г. включително.
13.	№ Ц-38 от 09.11.2015 г.	„Добруджа газ“ АД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на община Генерал Тошево, при регулаторен период от 2015 г. до 2019 г. включително.
14.	№ Ц-39 от 30.11.2015 г.	„Балкангаз 2000“ АД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на община Ботевград, при регулаторен период от 2015 г. до 2019 г. включително.
15.	№ Ц-40 от 30.11.2015 г.	„Севлиевогаз-2000“ АД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на община Севлиево, при регулаторен период от 2015 г. до 2019 г. включително.
16.	№ Ц-41 от 30.11.2015 г.	„Камено-газ“ ЕООД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на община Камено, при регулаторен период от 2015 г. до 2019 г. включително.
17.	№ Ц-42 от 30.11.2015 г.	„Овергаз мрежи“ АД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на общините: Асеновград, Първомай, Пазарджик и Пещера, при регулаторен период от 2015 г. до 2019 г. включително.
18.	№ Ц-43 от 30.11.2015 г.	„Овергаз мрежи“ АД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на общините: Кюстендил, Монтана, Мездра, Петрич, Банско и Разлог, при регулаторен период от 2015 г. до 2019 г. включително.

19.	№ Ц-44 от 30.11.2015 г.	„Овергаз мрежи“ АД	утвърждаване на цени за пренос на природен газ през газоразпределителната мрежа, цени, по които продава природен газ на клиенти, присъединени към газоразпределителната мрежа, и цени за присъединяване към газоразпределителната мрежа на територията на общините: Бургас, Айтос, Царево, Карнобат, Несебър, Поморие, Приморско, Созопол, Ямбол, Тунджа, Стара Загора, Нова Загора, Нови пазар и Варна, с изключение на кметствата „Владислав Варненчик“, „Младост“ и „Аспарухово“, при регулаторен период от 2015 г. до 2019 г. включително.
20.	№ Ц-48 от 30.12.2015 г.	„Булгаргаз“ ЕАД	пределни цени на природния газ при продажба от Обществения доставчик на крайните снабдител и клиенти, присъединени към газопреносната мрежа за I ^{во} тримесечие на 2016 г.

По подадените в края на 2015 г. заявления от „Ситигаз България“ ЕАД и „Неврокоп-газ“ АД с искане за утвърждаване на цени за дейностите „разпределение на природен газ“ и „снабдяване с природен газ от краен снабдител“, съответно на териториите на общините Силистра, Алфатар, Тутракан, Дулово, Главиница и Ситово за периода 2016-2020 г. и на територията на община Гоце Делчев за периода 2015 – 2019 г., производствата приключиха с решения на Комисията от 29.01.2016 г.

Преписки в процес на производство към 31.12.2015 г.

През 2015 г. започна производството и все още не е приключило по следните заявления:

№	Заявление	Име на дружеството	Относно
1.	вх. № Е-15-53-19 от 09.11.2015 г.	„Си Ен Джи Марица“ ООД	заявление за утвърждаване на цени за дейностите "разпределение на природен газ" и "снабдяване с природен газ" за територията на община Чепеларе и к.к. Пампорово за периода 2016-2020 г.
2.	вх. Е-15-24-27 от 07.12.2015 г.	„Черноморска технологична компания“ АД	заявление за утвърждаване на цени за дейностите "разпределение на природен газ" и "снабдяване с природен газ от краен снабдител" на територията на обособена територия „Запад“ за периода 2016-2020 г.
3.	вх. Е-15-24-28 от 07.12.2015 г.	„Черноморска технологична компания“ АД	заявление за утвърждаване на актуализирани цени за дейностите "разпределение на природен газ" и "снабдяване с природен газ от краен снабдител" на територията обособена територия „Добруджа“ и общините Добрич, Тервел, Омуртаг и Търговище за периода 2013-2017 г.
4.	вх. Е-15-24-29 от 07.12.2015 г.	„Черноморска технологична компания“ АД	заявление за утвърждаване на актуализирани цени за дейностите "разпределение на природен газ" и "снабдяване с природен газ от краен снабдител" на територията обособена територия „Мизия“ и община Бяла Слатина за периода 2013-2017 г.

3. КОНТРОЛ

Съгласно чл. 21, ал. 1, т. 42 от ЗЕ в правомощията на КЕВР е да упражнява контрол в случаите, предвидени в този закон. Комисията провежда контрол за спазването на условията по издадените лицензии и прилагането на цените по чл. 30, ал. 1 от ЗЕ. КЕВР контролира съответствието на извършваните лицензионни дейности с условията на издадените лицензии, като извършва превантивен, текущ и последващ контрол. В правомощията на Комисията е също така да контролира извършването на дейност по чл. 39, ал. 1 от ЗЕ, както и изпълнението на задължението за осигуряване на достъп до собствена уредба и/или съоръжение и до добивна газопроводна мрежа, както и за осигуряване на достъп за ползването им в случаите, предвидени в този закон.

Процедурата и редът за провеждане на планови проверки в лицензираните енергийни предприятия са регламентирани в приета от Комисията Методика за осъществяване на контролните й правомощия. Съгласно методиката КЕВР одобрява ежегодно до 31 януари по сектори на регулиране годишни графици за планови проверки, които могат да бъдат комплексни или тематични.

Освен планови проверки, Комисията извършва в рамките на своите правомощия и извънредни проверки по жалби, сигнали или публикации, които касаят въпроси от високо обществено значение.

Планови проверки

В съответствие със ЗЕ и съгласно приет от КЕВР „График за планови проверки на дружествата по изпълнение на лицензионните условия за 2015 г.“ през 2015 г., бяха извършени четири комплексни планови проверки за съответствие на изпълнението на лицензионната дейност с условията на лицензиите на следните газоразпределителни дружества:

- **„Черноморска технологична компания“ АД** за територията на регион Добруджа и общините Добрич, Тервел, Търговище и Омуртаг;
- **„Каварна газ“ ООД** за територията на общините Каварна и Шабла;
- **„Овергаз мрежи“ АД** за териториите на общините: Бургас, Карнобат, Айтос, Поморие, Несебър, Созопол, Приморско, Царево, Ямбол, Тунджа, Нова Загора, Стара Загора, Нови Пазар и Варна, с изключение на кметствата Владислав Варненчик, Младост и Аспарухово;
- **„Костинбродгаз“ ООД** за територията на община Костинброд.

Резултатите от извършените проверки са отразени в констативни протоколи, съставени от длъжностните лица. На три от дружествата, на основание чл. 80, ал. 4 от ЗЕ, бяха дадени задължителни предписания и бе определен срок за тяхното изпълнение.

На „Черноморска технологична компания“ АД бе дадено предписание в едномесечен срок от подписването на договори, с които се възлага временно на трети лица изпълнението на отделни части от лицензионната дейност или други свързани с нея дейности, дружеството да уведомява Комисията и да представя копия от тях.

На „Каварна газ“ ООД бе дадено предписание да постави на видно място в звеното за работа с потребители Общи условия на договорите за продажба на природен газ и Правила за работа с потребителите.

На „Костинбродгаз“ ООД бяха дадени следните задължителни предписания:

- да създаде досиета на клиентите си, в които да съхранява всички документи по присъединяването им към газоразпределителната мрежа съгласно чл. 35 от Наредба № 4 от 5 ноември 2013г. за присъединяване към газопреносните и газоразпределителните

мрежи;

- във фактурите за потребено количество природен газ, които издава дружеството, компонентите да са формулирани по следния начин: „доставка на природен газ“, „пренос на природен газ по газоразпределителна мрежа“ и „снабдяване с природен газ“, съгласно чл. 30, ал. 1, т. 8 и т. 12 от ЗЕ;

- дружеството да контролира одорирането на природния газ в газоразпределителната мрежа съгласно чл. 10, т. 5 във връзка с чл. 57, ал. 4 от Правила за управление на газоразпределителните мрежи от 3 септември 2013г.;

- във връзка с чл. 76, ал. 4, т. 8 от Закона за енергетиката дружеството да спазва процедурите по възстановяване на спряно газоснабдяване, съгласно Общите условия, по отношение на клиентите с преустановено газоснабдяване.

Дружествата изпълниха дадените задължителни предписания в определените срокове и представиха в КЕВР доказателства за това.

Извънредни проверки

През 2015 г. бяха извършени две извънредни проверки, а именно:

- на **„Изома Русе“ ЕООД** във връзка с жалба от „Овергаз Мрежи“ АД за извършване на дейности по ЗЕ без лицензия от „Изома Русе“ ЕООД на територията на община Русе, на основание чл. 76, ал. 6 от ЗЕ, бе извършена извънредна проверка на място и по документи. Направени бяха насрещни проверки на дружествата, посочени в жалбата на „Овергаз Мрежи“ АД - „Инакем Солюшънс“ ООД, „Гера“ ООД, „БТБ България“ АД и „СЛ Индъстрис“ ЕООД.

В резултат на извършената проверка бе установено, че „Изома Русе“ ЕООД извършва доставка (продажба) на природен газ до клиенти и транспортира природния газ през собствения си газопровод до обекти, които са собственост на трети лица („Инакем Солюшънс“ ООД и ЕТ „Илия Радков – РИД“ и „Радгер“ АД с наемател „СЛ Индъстрис“ ЕООД). Отчитането на консумацията на природен газ на „Инакем Солюшънс“ ООД и „СЛ Индъстрис“ ЕООД се извършва от „Изома Русе“ ЕООД с контролни разходомери, негова собственост. Във фактурите за потребено количество природен газ на посочените дружества към цената, по която „Изома Русе“ ЕООД купува природен газ от „Булгаргаз“ ЕАД, е калкулирана надценка за извършване на дейности по разпределение на природен газ (транспортиране, поддръжка и измерване).

За констатираното нарушение на ЗЕ за извършване на дейност без лицензия на „Изома Русе“ ЕООД длъжностните лица съставиха акт за установяване на административно нарушение по чл. 205 от ЗЕ, въз основа на който бе издадено наказателно постановление и бе наложена имуществена санкция;

- на **„Рила газ“ ЕАД** във връзка с жалба от „М-Газ“ ЕООД срещу отказ от предоставяне на достъп до газоразпределителната мрежа, на основание чл. 22, ал. 1, т. 2 от ЗЕ, чл. 142, ал. 1, т. 2 от НЛДЕ и чл. 39, ал. 1 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация бе образувана преписка и извършена проверка по документи.

В резултат от извършената проверка КЕВР даде следните задължителни указания на „Рила газ“ ЕАД:

- да извърши смяна на доставчика на природен газ на „М-Газ“ ЕООД, в срок от три седмици от получаване на писменото искане от „М-Газ“ ЕООД.

- да предостави достъп до газоразпределителната си мрежа в гр. Благоевград на „М-Газ“ ЕООД във връзка със смяната на доставчика.

Задължителните указания бяха изпълнени от дружеството, като в едноседмичен

срок от изпълнение на решението на КЕВР по жалбата на „М-Газ“ ЕООД „Рила газ“ ЕАД уведоми Комисията за неговото изпълнение и представи доказателства в КЕВР в указания срок.

Общи условия на договорите, предвидени в Закона за енергетиката

Комисията по своя инициатива, поради съществени изменения на действащото законодателство, откри процедура за изменение и допълнение на Общите условия на договорите за продажба на природен газ от крайни снабдители по чл. 183а от ЗЕ и на Общите условия на договорите за пренос на природен газ по разпределителни мрежи от оператора на разпределителната мрежа по чл. 183б от ЗЕ, и на Правилата за работа с потребители на енергийни услуги, като част от общите условия съгласно чл. 38в на ЗЕ. С измененията на ЗЕ от 17.07.2012 г. се въвеждат мерки за защита на крайните клиенти (нови чл. 38а – чл. 38з), имащи за цел да осигурят подобряване на защитата на правата им, което налага по предложение на енергийните предприятия Комисията да одобри нови общи условия на договорите за продажба и пренос на природен газ, отразяващи направените изменения в ЗЕ. В тази връзка Комисията изиска от газоразпределителните дружества да направят предложение за изменение на правилата и на общите условия на договорите, в съответствие с изискванията на ЗЕ и НЛДЕ, като определи подходящ срок за това. В хода на откритата процедура и започналите производства по одобряване на нови общи условия на договорите с потребители на енергийни услуги бяха приети изменения и допълнения на ЗЕ от 06.03.2015 г. и от 15.05.2015 г. Те допълват мерките за защита на потребителите на енергийни услуги, като са създадени нови разпоредби, които задължително трябва да се съдържат в договорите с потребителите на енергийни услуги. В тази връзка в § 42, ал. 1 от Преходни и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ПЗР на ЗИД на ЗЕ) е предвидено, че в двумесечен срок от влизането в сила на този закон крайните снабдители на природен газ и операторите на газоразпределителни мрежи правят предложение до Комисията за изменение на общите условия по договорите в съответствие с разпоредбите на чл. 38е - чл. 38з от ЗЕ. КЕВР информира газоразпределителните дружества за задължението им по § 42, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ за допълване на вече подадените в Комисията проекти на общи условия с цел отразяване на посочените изменения и допълнения на ЗЕ.

4. РАЗВИТИЕ НА ПАЗАРА

Съгласно действащата „Енергийна стратегия на България” и в съответствие с Директива 2009/73/ЕО, Регламент (ЕО) №715/2009/ЕО на Европейския парламент газовият сектор в Република България се развива в посока либеризация на пазара на природен газ.

Във връзка с изпълнението на разпоредбите на европейското законодателство, диверсификация на доставките и с оглед развитието на пазара на природен газ през 2015 г. бяха приети следните решения:

№	Решение	Относно
1.	№ ВТ-1 от 07.05.2015 г.	Решение за одобряване на списък с важни точки от газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

№	Решение	Относно
2.	№ С-4 от 22.06.2015 г.	Решение за сертифициране на „Булгартрансгаз“ ЕАД като независим преносен оператор.
3.	№ ВМ-1 от 29.09.2015 г.	Решение за одобряване на доклад на „Булгартрансгаз“ ЕАД за прилагане на временни мерки по чл. 46 от Регламент (ЕС) № 312/2014 на Европейската комисия от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи.
4.	№ БП-62 от 12.10.2015 г.	одобряване на Десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД за периода 2015-2024 г.
5.	№ С-6 от 05.11.2015 г.	Решение за определяне на „Булгартрансгаз“ ЕАД, като независим преносен оператор на газопреносната система на Република България.
6.	№ У-2 от 27.11.2015 г.	Решение за одобряване на Актуализирани указания за управление и разпределение на капацитет на междусистемна газова връзка (IGB INTERCONNECTOR) съгласно параграф 6 на чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ - Фаза I: Покана към заинтересованите страни да изразят интерес в резервирането на капацитет.
7.	№ У-3 от 10.12.2015 г.	Решение за „Ай Си Джи Би“ АД относно одобряване на проект на Известие за участие във Фаза I Изразяване на интерес (декември 2015 г.) и неговите приложения.

Сертифициране и определяне на „Булгартрансгаз“ ЕАД като независим преносен оператор на газопреносната система на Република България

„Булгартрансгаз“ ЕАД е комбиниран оператор с предмет на дейност пренос и съхранение на природен газ и поддържане, експлоатация, управление и развитие на подземно газово хранилище. Дружеството е титуляр на лицензии № Л-214-06 и № Л-214-09 от 29.11.2006 г. за пренос на природен газ и лицензия № Л-214-10 от 29.11.2006 г. за съхранение на природен газ, издадени от Комисията. „Булгартрансгаз“ ЕАД е оператор на:

- национална газопреносна мрежа с основно предназначение – пренос на природен газ на територията на България до газоразпределителни мрежи и индустриални потребители на природен газ;
- газопреносна мрежа за транзитен пренос на природен газ с основно предназначение – пренос на природен газ през територията на България до съседните държави Румъния, Турция, Гърция и Македония;
- подземно газохранилище „Чирен“ (ПГХ „Чирен“) с основно предназначение – съхранение на природен газ за покриване на сезонните неравномерности в потреблението и доставката на природен газ.

С влизането в сила на Третия енергиен либерализационен пакет в Директива 2009/73/ЕО и Регламент (ЕО) №715/2009 са регламентирани изискванията за сертифициране на операторите на газопреносни системи. От трите регламентирани модела на оператори, които могат да избират страните-членки на Европейския съюз, България избра този на „Независим преносен оператор“. При него преносният оператор и мрежовите активи са обособени в отделно юридическо лице в рамките на вертикално интегрирано предприятие.

С Решение № С-4 от 22.06.2015 г. на КЕВР „Булгартрансгаз“ ЕАД бе сертифициран като независим преносен оператор на газопреносната система на България, в съответствие с изискванията на Директива 2009/73/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ, Регламент (ЕО) №715/2009 на Европейския парламент и на

Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и Глава осем „а“ от Закона за енергетиката. Решението бе прието в съответствие с постъпилото становище на Европейската комисия от 22.04.2015 г.

С Решение № С-6 от 05.11.2015 г. КЕВР определи като независим преносен оператор на газопреносната система на Република България „Булгартрансгаз“ ЕАД и му издаде сертификат за независимост на оператора на газопреносната система. Решението е нотифицирано пред Европейската комисия и е публикувано в „Официален вестник“ на Европейския съюз.

Сертифицирането на „Булгартрансгаз“ ЕАД като независим преносен оператор утвърждава дружеството като надежден и стабилен партньор на интегрирания Европейски енергиен пазар. Това ще спомогне и за увеличаване на възможностите за кандидатстване и одобрение на българските проектни предложения за финансова помощ по линия на механизма за свързване на Европа (CEF), като част от проектите от общ европейски интерес.

Решение за одобряване на списък с важни точки от газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 715/2009 г.

Един от основните механизми за постигане на целите на Регламент (ЕО) № 715/2009 г. на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 (Регламент (ЕО) № 715/2009 г.) са регламентирания в чл. 18 изисквания за прозрачност по отношение на операторите на преносни системи. Част от тези изисквания е задължението на операторите за предоставяните услуги да оповестяват публично информация за техническия, договорения и наличния капацитет в числово изражение за всички важни точки, включително входни и изходни, редовно и периодично по стандартизиран и удобен за ползване начин. При изготвянето на предложения за одобряване на списък с важни точки от газопреносната система „Булгартрансгаз“ ЕАД е направил анализ въз основа на критериите по т. 3.2.1. към Регламент (ЕО) № 715/2009 г. на всички трансгранични точки (входни и изходни) от и към националната и транзитната газопреносна мрежа, както и на всички изходни точки към потребители в Република България. Важните точки от преносната система, за които трябва да се оповестява публично информация, се одобряват от регулаторния орган след консултация с ползвателите на мрежата. КЕВР, в изпълнение на изискванията на чл. 18, т. 4 от Регламент (ЕО) № 715/2009 г. за провеждане на консултация с ползвателите на мрежата, изиска становища относно предложения от „Булгартрансгаз“ ЕАД проект на списък с важни точки от обществения доставчик на природен газ и от газоразпределителните дружества. След проучване на постъпилите предложения от ползвателите на газопреносната мрежа и становища с Решение № ВТ-1 от 07.05.2015 г. КЕВР одобри списък с важни точки от газопреносната система на „Булгартрансгаз“ ЕАД.

Решение за одобрение на доклад на „Булгартрансгаз“ ЕАД относно прилагане на временни мерки по Регламент (ЕС) № 312/2014

Предвид изискванията на Регламент (ЕС) № 312/2014 на Европейската комисия от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи (Регламент (ЕС) № 312/2014, Регламента), „Булгартрансгаз“ ЕАД подаде в КЕВР искане за одобрение на доклад за прилагане на временни мерки на основание чл. 46, ал. 3 от Регламента. Комисията изпълни процедурата за консултиране

на постъпилия доклад с националните регулаторни органи на съседните държави членки, като на основание чл. 46, параграф 5, във връзка с чл. 27, параграф 2 от Регламента (ЕС) № 312/2014 и изпрати разработения от „Булгартрансгаз“ ЕАД доклад за прилагане на временни мерки с искане за изразяване на становище от страна на националните регулаторни органи на съседните държави-членки, а именно: Гръцкия регулаторен орган за енергия (RAE) и Румънския регулаторен орган за енергия (ANRE). С Решение № ВМ-1 от 29.09.2015 г. КЕВР одобри доклада на „Булгартрансгаз“ ЕАД за прилагане на временни мерки по чл. 46 от Регламент (ЕС) № 312/2014 на Европейската комисия от 26 март 2014 година за установяване на Мрежов кодекс за балансиране на газопреносните мрежи. Решението е съобщено на Агенцията за сътрудничество на регулаторите на енергия и на Европейската комисия.

Решение за одобрение на десетгодишен план за развитие на мрежите на „Булгартрансгаз“ ЕАД

Задължението за разработване на десетгодишни планове за развитие на мрежата от операторите на газопреносни системи на територията на Европейския съюз (ЕС) е предвидено в чл. 22 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ и за отмяна на Директива 2003/55/ЕО. Десетгодишните планове за развитие на мрежата служат за основа на разработването на Регионалните инвестиционни планове за развитие на мрежата (GRIPs), както и на Общността план за развитие на мрежата в ЕС, който се изготвя от Европейската мрежа на операторите на газопреносни системи (ENTSOG). На основание чл. 21, ал. 3, т. 8 от Закона за енергетиката (ЗЕ), във връзка с осъществяването на правомощията си по регулиране на дейността на независим преносен оператор на газопреносни мрежи, Комисията с Решение № БП-62 от 12.10.2015 г. одобри Десетгодишен план за развитие на мрежите за периода 2015-2024 г. Преди приемане на решението, на основание чл. 81г, ал. 3 от ЗЕ и чл. 113 от НЛДЕ, КЕВР проведе обществено обсъждане с всички настоящи или потенциални ползватели на мрежата. Освен това, Комисията извърши проучване дали 10-годишният план за развитие на преносната мрежа обхваща всички нужди от инвестиции, установени в процеса на консултации и дали той е в съответствие с 10-годишните планове за развитие на мрежите в Европейския съюз. Установено бе, че планът обхваща всички нужди от инвестиции и е в съответствие с 10-годишните планове за развитие на мрежите в Европейския съюз, изготвен е при съобразяване с наличната информация за предстоящи изменения в производството, доставките, потреблението и обмена с други държави, като са взети предвид и инвестиционните планове за регионални мрежи и мрежи на територията на Европейския съюз. Десетгодишният план за развитие на мрежите е съобразен и с инвестиционните планове за съоръжения за съхранение на природен газ.

„Булгартрансгаз“ ЕАД подаде заявление с вх. № Е-15-45-10 от 16.04.2015 г. с искане за одобрение на Процедури за управление на претоварването, на основание т. 2.2 от Приложение 1 към Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ, като преписката е в процес на производство.

Решения относно предложения на „Ай Си Джи Би“ АД за проекта IGB - междусистемна газова връзка Гърция – България (IGB INTERCONNECTOR)

С решение № У-2 от 27.11.2015 г. КЕВР одобри на „Ай Си Джи Би“ АД Актуализирани указания за управление и разпределение на капацитет на

междусистемна газова връзка (IGB INTERCONNECTOR) съгласно параграф 6 на чл. 36 от Директива 2009/73/ЕО на Европейския Парламент и на Съвета относно общите правила за вътрешния пазар на природен газ - Фаза I: Покана към заинтересованите страни да изразят интерес в резервирането на капацитет.

С решение № У-3 от 10.12.2015 г. Комисията одобри на „Ай Си Джи Би“ АД проект на Известие за участие във Фаза I Изразяване на интерес (декември 2015 г.) и неговите приложения.

Доставени и реализирани количества природен газ

Дейността на „Булгаргаз“ ЕАД - обществена доставка на природен газ, е регламентирана със Закона за енергетиката и подзаконовите нормативни актове. Цените, по които „Булгаргаз“ ЕАД закупува природния газ, са пазарни, а цените, по които дружеството продава природния газ, са регулирани. „Булгаргаз“ ЕАД осъществява и нерегулирана дейност – продажба на малки количества природен газ извън територията на Република България.

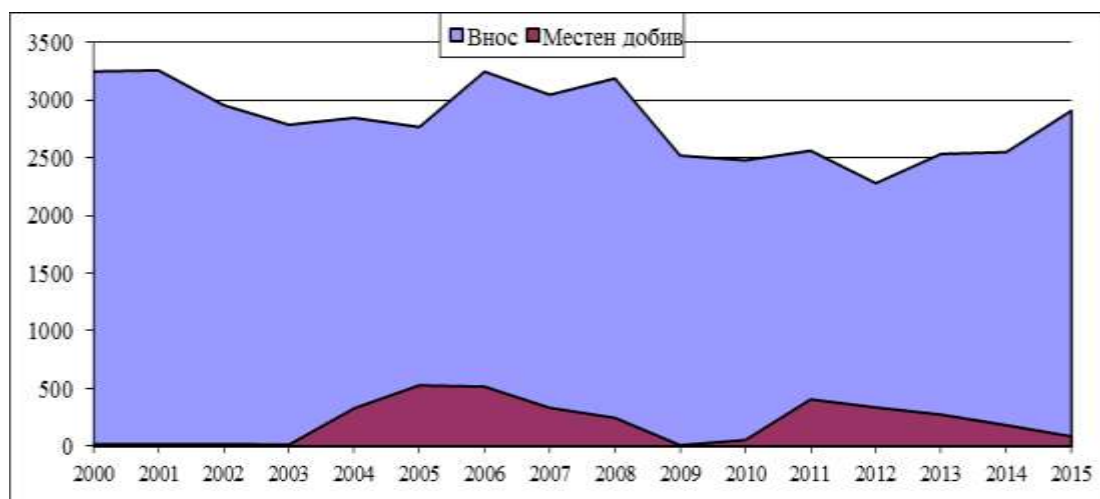
Доставките на природен газ за българския пазар през 2015 г. са осъществявани от ООО „Газпром Экспорт“, „Овергаз Инк.“ АД (внос) и „Петрокептик“ ЕООД и „Проучване и добив на нефт и газ“ АД (местен добив).

През 2015 г. на пазара на природен газ участваха общественият доставчик „Булгаргаз“ ЕАД, търговци на природен газ от местен добив и един търговец, който е внасял природен газ и продавал на газоразпределителни дружества и крайни клиенти.

Съгласно чл. 180, ал. 1 от Закона за енергетика всеки клиент, присъединен към газопреносна или газоразпределителна мрежа, има право да избира доставчик на природен газ. От това право през 2015 г. са се възползвали трима стопански потребители и петте газоразпределителни дружества от групата на „Овергаз Инк.“ АД. От това право през отчетната година не са се възползвали битови потребители.

Тенденциите в доставките на природен газ за вътрешния пазар на Република България са представени в следната графика и таблица:

Внос и местен добив на природен газ в млн. м³ за периода 2000-2015 г.

Година	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Внос	3250	3260	2958	2788	2848	2768	3249	3048	3190	2521	2480	2563	2281	2535	2551	2911
Местен добив	18	18	19	13	329	528	517	333	246	9	54	406	336	274	182	85
Общо:	3268	3278	2977	2801	3177	3296	3766	3381	3436	2530	2534	2969	2617	2809	2733	2996

*Данните за 2015 г. от внос включват внос от „Булгаргаз“ ЕАД и от търговци на природен газ.

Количеството реализиран природен газ през 2015 г. е 2 987 млн. м³, като по отделни отрасли структурата на консумацията е следната:

- енергетика – 917 млн.м³, или 31%;
- химическа индустрия – 1 077 млн.м³, или 36%;
- други индустрии – 535 млн.м³, или 18%;
- разпределителни дружества – 458 млн.м³, или 15%.

Структура на потреблението на природен газ по отрасли в млн. м³

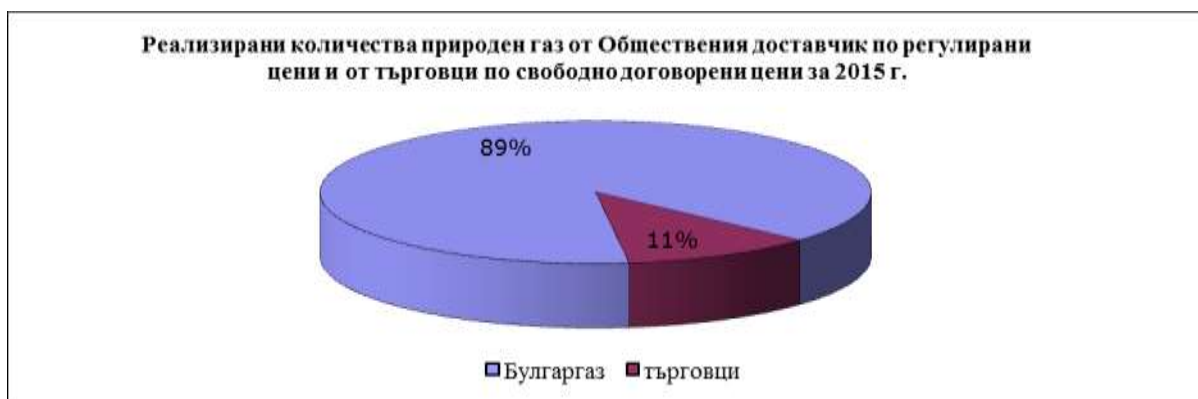
Година Потребител	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Енергетика	1167	1136	1076	1135	1021	1081	1019	996	979	970	1003	1047	1038	987	949	917
Химия	1345	1214	886	865	982	1158	1150	1113	1073	627	743	914	743	782	800	1077
Други индустрии	823	697	666	763	745	772	867	937	859	542	469	527	482	694	497	535
Разпределителни дружества	82	93	113	147	158	212	291	362	430	391	446	499	475	462	449	458
Общо	3417	3140	2741	2910	2906	3223	3327	3408	3341	2530	2661	2987	2738	2925	2695 ²	2987

От представените данни е видно, че нараства реализацията на природен газ от газоразпределителните дружества през годините.

В следващата графика е представено съотношението на реализираните количества природен газ от обществения доставчик (на газоразпределителни дружества и клиенти, присъединени към газопреносната мрежа) по регулирани цени и от

търговците на природен газ на газоразпределителните дружества и клиентите по свободно договорени цени.

Общественият доставчик „Булгаргаз“ ЕАД продава природен газ на регулирани от КЕВР цени, като пазарният му дял за 2015 г. е 89%. Останалите 11% са реализирани от търговци по свободно договорени цени.

* * *

В сектор „Природен газ“ в Република България проблемите са основно в следните три направления – наличие само на един доставчик; липсата на реверсивни връзки към съседните държави и отсъствието на значителен местен добив. Тези три фактора обуславят липсата на конкуренция и сигурност на доставките на природен газ. В тази връзка е необходима диверсификация на доставките чрез увеличаване на местния добив и изграждането на междусистемните газови връзки.

Със своите решения КЕВР допринася за либерализацията на пазара на природен газ, която има ключово значение за развитието на икономиката и на цялата пазарна среда. С приемането на подзаконовни нормативни актове Комисията цели създаването на свободен и недискриминационен достъп до газовата мрежа и съоръженията от търговците и снабдителите с природен газ. Промените ще доведат и до създаване на възможности всеки участник да сключва двустранни сделки за внос на природен газ или да купува количества от местен добив.

Комисията отчита, че съществува тенденция за намаляване на ролята на традиционната инфраструктура – газопроводите, за сметка на доставки от терминали за втечнен и компресиран природен газ. Един от вариантите за диверсификация на газовите доставки е планираното изграждане на терминали за внос на втечнен газ в региона, които биха подпомогнали постепенното преодоляване на зависимостта от един доставчик. Сред тях са терминалите в Кърк, Хърватия; в Александруполис - Гърция; в залива Сарос в Турция и в Констанца, Румъния, където ще се доставя компресиран природен газ от пристанището Потти в Грузия, с първоизточник находището Шах Дениз 2 в Азербайджан.

С прокарване на нов експлоатационен сондаж Е-72 на площадката на ПГХ „Чирен“ се поставя началото на процеса за модернизация на хранилището с цел увеличаване на възможностите за дневен добив и нагнетяване на природен газ. След приключване на дейностите ПГХ „Чирен“ ще разполага вместо сегашните 550 млн. куб. метра с капацитет от 1 млрд. куб. метра синьо гориво. ПГХ „Чирен“ е хранилище с местно значение и като основен инструмент за гарантиране сигурността на доставките, но дългосрочната перспектива е превръщането му в търговско хранилище. Предвижда

се подземното газохранилище да играе съществена роля за развитие на конкуренцията и за повишаване ползите за потребителите на природен газ в интегрирания и взаимосвързан регионален пазар. Развитието на планираните междусистемни връзки с Турция, Гърция, Румъния и Сърбия ще повиши пазарната интеграция в региона и е предпоставка ПГХ „Чирен“ да има все по-важна роля за осигуряване допълнителна гъвкавост на газопреносните системи на регионално ниво, съществен принос за управлението на претоварванията и сезонна оптимизация на използване на газопреносните системи.

Диверсификацията на доставките на природен газ е въпрос от ключово значение за България, защото по този начин страната ни ще постигне основните си цели – сигурност на доставките, енергийна независимост, реална конкуренция в условията на действащ газов пазар. Постигането на тези цели е възможно чрез изграждането на допълнителна газова инфраструктура и модернизиране на съществуващите газови трасета на територията на страната, от една страна, и от друга – с осигуряването на алтернативни източници за доставка на природен газ. С изграждането на Вертикалния газов коридор ще се повиши енергийната сигурност на региона и по тази причина планираните междусистемни газови връзки между България и съседните страни придобиват определящо значение. Важна е ролята на интерконекторните връзки с Гърция и Румъния като средство за намаляване на сегашната зависимост от доставки на природен газ само от един източник. С подписването на договора за проучване на „Силистар“ е направена изключително важна крачка към диверсификацията на източниците на природен газ. В напреднала фаза е и проучването в блок „Хан Аспарух“, за което бе сключен договор през 2012 г. Първият сондаж на компанията "Тотал Е&П България" за нефт и газ в блока ще започне в периода февруари-май 2016 г. на около 86 км от българския бряг.

С развитието на проектите за междусистемни връзки с Румъния, Гърция, Турция, Сърбия се очаква в близките години броят на входните точки, през които постъпва газ в газопреносната мрежа, да се увеличи значително. Тези проекти ще осигурят възможност за доставки на природен газ от различни източници, което от своя страна ще допринесе за засилване на конкуренцията и ще окаже позитивен ефект върху потребителите на природен газ. Новите газови връзки значително ще увеличат входния капацитет към България от Гърция и Турция и същевременно ще осигурят възможност за достъп и доставки на газ и от LNG терминалите в страните.

Делът на битовото газоснабдяване в страната все още е нисък в сравнение с други газови пазари, но е с тенденция за увеличение в резултат на разширяването на газоразпределителните мрежи. Насърчаването на газификацията чрез разширяване на газопреносната мрежа до нови региони и осигуряване на достъп до природен газ на нови общини е предпоставка за увеличаването на броя на потребителите на природен газ в страната.

България има стратегическо географско местоположение, добре развита газова инфраструктура и с изпълнението на планираните нови проекти, които са в ход, има потенциал да се превърне в един от ключовите елементи за постигане на диверсификация на източниците и маршрутите за доставка на природен газ за региона.

ГЛАВА ПЕТА

ВОДОСНАБДИТЕЛНИ И КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ

Законът за регулиране на ВиК услугите (ЗРВКУ) дефинира ВиК услугите, извършвани от експлоатационните предприятия за водоснабдителни и канализационни услуги (ВиК оператори), като услуги по пречистване и доставка на вода за питейно-битови, промишлени и други нужди, отвеждане и пречистване на отпадъчните и дъждовните води от имотите на потребителите в урбанизираните територии (населените места и селищните образувания), както и дейностите по изграждането, поддържането и експлоатацията на водоснабдителните и канализационните системи, включително на пречиствателните станции и другите съоръжения.

Водата за питейно-битови нужди е основна жизнена потребност по смисъла на Закона за социалното подпомагане, а ВиК услугите са дейности от обществен интерес ¹.

Подсектор Води, водоснабдяване и канализация е определен като сектор с критична инфраструктура ². Осигуряването на питейна вода е стратегическа дейност, а язовирите с национално значение за питейното водоснабдяване са стратегически обекти, като същите са от значение за националната сигурност на Република България и са част от критичната инфраструктура ³.

Съгласно дефинициите в ЗРВКУ и Закона за водите (ЗВ) ВиК оператор е:

- всяко предприятие с предмет на дейност извършване на ВиК услуги ⁴;
- търговец, държавно или общинско предприятие - юридическо лице, което има сключен договор с председателя на асоциацията по ВиК или с кмета на общината, съгласно решение на общинския съвет за управление, поддържане и експлоатация на ВиК системите и предоставяне на ВиК услуги в границите на една или повече обособени територии, когато предоставянето на ВиК услуги е основната му дейност ⁵.

В границите на една обособена територия само един ВиК оператор може да осъществява дейностите по ал. 1, с изключение на случаите по ал. 6 (чл.198о ал. 2 от ЗВ).

С Решение No: РД-02-14-2234/22.09.2009 г. на основание на §34, ал. 2 от преходни и заключителни разпоредби на ЗИДЗВ (обн. ДВ, бр.47 от 2009 г.) във връзка с чл.198а от Закона за водите, Министерът на Регионалното развитие и благоустройството обяви обособени територии на действие на 51 ВиК оператори с държавно и/или общинско участие, в които са посочени обхват и граници на обособените територии.

ЗРВКУ и ЗВ допускат наличието на дружества, които в определени случаи (по отношение на определени потребители и/или по отношение на определени дейности) могат да бъдат считани за ВиК оператори:

- други предприятия, които извършват услуги по доставяне, отвеждане и пречистване на питейни и отпадъчни води, осъществяват тези дейности съгласно изискванията на този закон ⁶;
- търговци, държавни или общински предприятия - юридически лица, които извършват услуги по доставяне и пречистване на води за питейно-битови цели, за

¹ Чл.3, ал.1 и ал.2 на ЗРВКУ

² Приложение № 1 към чл. 2, ал. 1 на Наредба ПМС №256/17.10.2012 г

³ Постановление № 181 на МС от 20.07.2009 г. за определяне на стратегическите обекти и дейности, които са от значение за националната сигурност

⁴ чл. 2, ал. 1 от ЗРВКУ, Обн. ДВ. бр. 18 от 2005 г.

⁵ чл. 198о, ал. 5 от ЗВ, Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г.

⁶ чл. 2, ал.3 ЗРВКУ Обн. ДВ. бр.18 от 2005 г.

обществени нужди, за производствени, промишлени и други дейности с търговски характер или дейности по пречистване и отвеждане на отпадъчни води и не обслужват цялата обособена територия, а отделни потребители, като те осъществяват тези услуги съгласно изискванията на ЗВ и ЗРВКУ и по отношение на тези потребители те се смятат за ВиК оператори ⁷.

Във ВиК сектора не се прилага лицензионен режим. Към момента не са изпълнени изискванията на Закона за водите, въведени през 2009 г., за приемане от Министерски съвет на Наредба за определяне на изискванията и критериите за ВиК операторите по реда на чл.198о ал. 7 и ал. 8, както и изискванията на чл. 198р т. 1 и т. 2 за създаване и поддържане на Единна информационна система за ВиК услугите и регистър на асоциациите по ВиК и на ВиК операторите от страна на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, включително и наредба за условията и реда за тяхното създаване и поддържане съгласно чл.198х.

КЕВР поддържа списък на ВиК оператори, за които има или е имало одобрен бизнес план и/или цени на ВиК услуги, като това не е част от Единната информационна система за ВиК услугите и регистъра на асоциациите по ВиК и на ВиК операторите, които следва да бъдат създадени по реда на чл. 198р от ЗВ от страна на МРРБ. Броят на дружествата, които имат или са имали одобрен бизнес план, респективно утвърдени цени за предоставяне на ВиК услуги, е както следва:

Обособена	ВиК оператори	Брой
ВиК оператори с обособена територия по Закона за водите	ВиК оператори със 100% държавно участие	14
	ВиК оператори със смесено участие (51% държ. / 49%	15
	ВиК оператори със 100% общинско участие	21
	ВиК оператори със смесено участие (общинско и	1
	ОБЩО	51
ВиК оператори без обособена територия по Закона за водите	ВиК оператори със 100% общинско участие	3
	ВиК оператори със смесено участие (общинско и	1
	Дружества със 100% частно участие	8
	Дружества със 100% държавно участие	2
	ОБЩО	14

През 2015 г. Комисията прие с решение по т. 1 от Протокол №246/01.12.2015 г. сравнителен анализ на ВиК сектора в Република България за периода 2009-2014 г. Анализът е публикуван на интернет страницата на КЕВР в раздел ВиК/Информационна система, и включва следната информация:

- Глава I: данни за статут и изисквания за ВиК оператори, ВиК системи, съществуващи ВиК дружества, констатации на стратегически документи, ВиК активи;
- Глава II: Извършено е групиране на ВиК операторите в следните групи: големи, средни, малки и микро дружества. В следващите раздели на анализа е представяна както обща информация за сектора, така и по групи ВиК оператори;
- Глава III – информация за показатели за качество на ВиК услугите, включително ниво на покритие с ВиК услуги, качество на питейните и отпадъчни води, аварии във ВиК системите, измерване на вход и изход система, данни за водни

⁷ чл. 198о, ал. 6 ЗВ, Нов - ДВ, бр. 47 от 2009 г.

количества – фактурирана вода и неносеща приходи вода, потребление на електроенергия, персонал;

- Глава IV – оперативни разходи по регулирани услуги;
- Глава V – капиталови разходи по регулирани услуги;
- Глава VI – събираемост и приходи.

Съгласно докладваните данни за показателите за качество на ВиК услугите в експлоатация са следните активи по ВиК системите:

Активи по водопроводната мрежа	Ед.	Данни
Водоизточници	бр.	7176
Пречиствателни станции за питейни води (ПСПВ)	бр.	43
Водоснабдителни помпени станции (ВПС)	бр.	3695
Довеждащи водопроводи	км.	24 713
Разпределителни водопроводи	км.	47 529
Сградни водопроводни отклонения (СВО)	бр.	2 194 873
Водомери (без индивидуалните)	бр.	2 295 953
Брой на персонала, осигуряващ водоснабдителни услуги	бр.	13 193
Активи по канализационната мрежа	Ед.	Данни
Пречиствателни станции за отпадъчни води (ПСОВ)	бр.	65
Канализационни помпени станции (КПС)	бр.	118
Канализационна мрежа	км	10 037
Сградни канализационни отклонения (СКО)	бр.	630 156
Брой на персонала, осигуряващ канализационни услуги	бр.	2 116

1. БИЗНЕС ПЛАНОВЕ НА ВИК ОПЕРАТОРИТЕ

Удължение на действащия регулаторен период 2014 - 2015 г.

Съгласно чл. 10, ал. 1 на ЗРВКУ ВиК операторите разработват бизнес планове за 5-годишни периоди. Всички ВиК оператори с обособени територии по смисъла на ЗВ са разработили и имат одобрени бизнес планове за периода 2009-2013 г. С изменения в Закона за водите (ЗИД на ЗВ, обн. ДВ, бр. 103 от 29.11.2013 г.) настоящият регулаторен период бе удължен до края на 2015 г. (§14, ал.1). Одобрените до влизането в сила на този закон бизнес планове за настоящия регулаторен период остават в сила и се допълват за удължения период (ал. 2). В тази връзка през м. март 2014 г. ВиК операторите внесоха в Комисията бизнес планове за удължения регулаторен период 2014-2015 г., в които бе представена отчетна информация за изпълнението на одобрените бизнес планове за изминалия 5-годишен период 2009-2013 г.

Във връзка с представения голям обем информация, необходимостта от съпоставяне на данните в одобрените 5-годишни бизнес планове и годишните отчетни данни, както и констатираните несъответствия на информация, Комисията извърши задълбочен и обстоен анализ на представената информация, като включително върна за преработка 13 от внесените общо 58 допълнени бизнес планове. Това наложи удължаване на сроковете за тяхното разглеждане, като през 2015 г. бяха приети следните решения за допълнените бизнес планове за 2014-2015 г.:

ВиК оператор	Решение №
"ВиК" ЕООД, гр. Пловдив	БП-1/09.01.2015 г.
"ВиК " ООД, гр.Перник	БП-3/28.01.2015 г.
"ВиК " ЕООД, гр. Благоевград	БП-4/09.02.2015 г.
"ВиК" ООД, гр. Кърджали	БП-6/16.02.2015 г.
“ВиК” ООД, гр. Варна	БП-7/16.02.2015 г.
“ВиК” ООД, гр.Русе	БП-9/23.02.2015 г.
“ВКТВ” ЕООД, гр. Ракитово	БП-10/04.03.2015 г.
"ВиК " ООД, гр.Враца	БП-11/16.03.2015 г.
"ВиК " ЕООД, гр.Стара Загора	БП-12/16.03.2015 г.
“ВиК” ЕООД, гр.Смолян	БП-13/16.03.2015 г.
"ВиК - КРЕСНА" ЕООД, гр.Кресна	БП-14/16.03.2015 г.
“ВиК” ЕООД, гр.Плевен	БП-17/21.03.2015 г.
"ВиК " ООД, гр. Димитровград	БП-18/21.03.2015 г.
“Аспарухов вал” ЕООД, гр. Кнежа	БП-19/20.04.2015 г.
"ВиК - Бебреш" ЕООД, гр. Ботевград	БП-20/7.5.2015 г.
"ВиК" ЕООД, гр.Ямбол	БП-21/11.5.2015 г.
"ВиК" ЕООД, гр. Пазарджик (в ликвидация)	БП-22/11.5.2015 г.
"ВиК" ООД, гр. Търговище	БП-23/11.5.2015 г.
“ВиК” ЕООД, гр. Хасково	БП-27/19.05.2015 г.
"Водоснабдяване - Дунав" ЕООД, гр.Разград	БП-28/19.05.2015 г.
“ВиК” ООД, гр. Исперих	БП-29/19.05.2015 г.
"Меден кладенец" ЕООД, гр.Кубрат	БП-30/19.05.2015 г.
"ВиК " ООД, гр.Габрово	БП-31/19.05.2015 г.
"ВиК" АД, гр. Ловеч	БП-32/19.05.2015 г.
“ВиК” ЕООД, гр. Видин	БП-33/19.05.2015 г.
"ВиК" ЕАД, гр. Бургас	БП-34/19.05.2015 г.
"ВиК" ООД, гр. Монтана	БП-35/19.05.2015 г.
"ВиК " ЕООД, гр. Петрич	БП-38/17.06.2015 г.
"ВКС" ЕООД, гр. Пещера	БП-39/17.06.2015 г.
“Лукойл Нефтохим - Бургас” АД, Клон Бургас	БП-40/17.06.2015 г.
“ВиК Паничище” ЕООД, гр.Сапарева Баня	БП-41/17.06.2015 г.
"ВиК " ЕООД, гр. Дупница	БП-42/17.06.2015 г.
“Инфрастрой” ЕООД, гр. Брацигово	БП-43/17.06.2015 г.
"ВиК - Батак” ЕООД, гр. Батак	БП-44/17.06.2015 г.
“Увекс” ЕООД, гр. Сандански	БП-45/17.06.2015 г.
“Водоснабдяване” ЕООД, гр. Брезник	БП-46/17.06.2015 г.
“ВиК - Берковица” ЕООД, гр. Берковица	БП-47/17.06.2015 г.
“ВиК - Стенето” ЕООД, гр. Троян	БП-48/17.06.2015 г.
„Водоснабдяване и канализация – С” ЕООД, гр. Стрелча	БП-49/17.06.2015 г.
"БЯЛА" ЕООД, гр. Севлиево	БП-50/17.06.2015 г.
"ВиК - П" ЕООД, гр. Панагюрище	БП-51/17.06.2015 г.
ПСОВ - ЛЕКО КО” ЕООД, гр. Радомир	БП-52/09.07.2015 г.
„Софийска вода“ АД	БП-57/06.08.2015 г.

В рамките на анализите на допълнените бизнес планове за удължения регулаторен период 2014-2015 г. бяха направени следните констатации (за които са

уведомени както ВиК операторите, така и Министерство на регионалното развитие, с писмо изх.№ В-17-00-4 от 22.05.2014 г.):

1. Несъответствия между докладвани отчетни данни в бизнес плановете, и вече докладвани отчетни данни в годишните доклади на ВиК операторите, показващо липса на единен подход при управлението на тези дружества;

2. Неизпълнение на ключови показатели за качество на ВиК услугите, предвидени в одобрените бизнес планове 2009 – 2013 г., сред които качество на питейната вода; общи загуби във водоснабдителните системи; аварии на водоснабдителните системи; качество на отпадъчните води; аварии на канализационните системи;

3. Неизпълнение на експлоатационни показатели за ефективност, предвидени в одобрените бизнес планове 2009 – 2013 г., сред които брой инсталирани водомери на водоизточници; брой на населените места с измерване на водата на входа; брой водомери, преминали последваща проверка; брой елементи на водоснабдителната система с автоматизирана система за управление и други;

4. Липса на ясно постигнат ефект за оптимизиране на потреблението на електрическа енергия; закъсняло излизане на свободния пазар за доставка на електроенергия – средно напрежение; неизпълнение на ангажиментите на компаниите съгласно чл.10.ал.3, чл.33 ал.2 и чл.36 от Закона за енергийна ефективност (ЗЕЕ);

5. Липса на ясно постигнат ефект за оптимизиране на оперативните разходи на дружествата, поддържане на високи нива на оперативни разходи;

6. Неизпълнение на инвестиционните програми, предвидени в одобрените бизнес планове 2009 – 2013 г.;

7. Водене на различни счетоводни политики, отчитане на разходи, които по своята същност са капиталови (подмяна на водопроводи с дължина ≥ 50 метра) като оперативни разходи за текущ ремонт;

8. Неизпълнение на предвидения в чл. 121, т. 4 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС) приоритет по отношение на управлението на утайките, генерирани от Пречиствателните станции за отпадъчни води (ПСОВ).

Допълнително бе констатирано, че ВиК операторите прилагат различни практики и подходи при процесите, свързани с измерване, отчитане и фактуриране на потреблението на ВиК услуги от ВиК потребителите, които понякога противоречат на изискванията на Наредба №4/2004 г. Това води до необхващане на цялото количество потребена вода (поради липса на измерване, отчитане или фактуриране). Същевременно ВиК операторите докладват данни за намаляващи количества фактурирани ВиК услуги, което ще доведе до увеличаване на цената на ВиК услугите за следващия регулаторен период.

Повторно удължение на действащия регулаторен период 2016 г.

На основание на § 60 от Закона за изменение и допълнение на Закона за водите (ЗИД на ЗВ), обнародван в Държавен вестник бр.58 от 31.07.2015г., настоящият регулаторен период бе повторно удължен до 31 декември 2016 г. Съгласно ал. 3 на § 14 на ЗИДЗВ в тримесечен срок от влизането в сила на това изменение, т.е. до 03.11.2015 г., ВиК операторите трябваше да допълнят текущите бизнес планове в съответствие с удължения срок на настоящия регулаторен период, и да ги представят в КЕВР за одобрение по реда на чл. 11 от ЗРВКУ. С оглед на гореизложеното Комисията прие с решение по т. 2 от Протокол №172/06.08.2015 г. Указания за формата и съдържанието на информацията, необходима за удължаване на настоящия регулаторен период на бизнес плановете за развитието на дейността на ВиК операторите до 31 декември 2016

г., както и Модел към Указанията, които бяха публикувани на интернет страницата на комисията (www.dker.bg) в раздел Документи/Указания.

През периода 30.10. – 11.11.2015 г. бяха внесени общо 50 допълнени бизнес плана. Впоследствие, през м. декември бяха представени още 2 преписки. През м. декември 2015 г. Комисията взе следните решения за одобряване или връщане за доработване на бизнес планове, допълнени за новото удължение за 2016 г.:

ВиК оператор	Решение №
“ВиК - Варна” ООД, гр. Варна	БП-69/16.12.2015 г.
“ВиК” ЕООД, гр. Плевен	БП-70/16.12.2015 г.
“ВиК” ООД, гр. Русе	БП-71/16.12.2015 г.
“ВиК” ЕАД, град Бургас	БП-72/16.12.2015 г.
“ВиК - в ликвидация” ЕООД, гр. Пазарджик	БП-73/16.12.2015 г.
“ВиК” ООД, гр. Търговище	БП-74/16.12.2015 г.
“ВиК” ЕООД, гр. Добрич	БП-75/16.12.2015 г. за връщане
“Софийска вода” АД, гр. София	БП-76/22.12.2015 г. за връщане

Всички решения за бизнес планове на ВиК оператори са публикувани на интернет страницата на Комисията в раздел Решения / 2015 г.

2. ЦЕНОВО РЕГУЛИРАНЕ

Във връзка с удължаването на действащия регулаторен период, в рамките на който одобрените бизнес планове остават в сила и се допълват от дружествата, Комисията продължава да прилага Указанията за образуване на цени на ВиК услуги по метода „горна граница на цени“, приети с решение по т. 5 от Протокол № 17 от 31.01.2011 г. за този регулаторен период. Съгласно Глава четвърта от указанията, годишни корекции на цените, утвърдени по метода „горна граница на цени“ в рамките на регулаторния период, се извършват като в регулаторната база на активите се отразяват данните за дълготрайните активи към отчетната година, условно-постоянните разходи се индексират с инфлационен индекс за предходния отчетен период и се коригират с коефициент за подобряване на ефективността, а променливите разходи могат да се коригират, като се обоснове и докаже размера на разхода за прогнозната година.

По отношение на внесени заявления за цени за предоставяни ВиК услуги от оператори, Комисията взела решения за утвърждаване на цени или за прекратяване на преписките, както следва:

ВиК оператор	Решение №
"ВКТВ" ЕООД, гр. Велинград	Ц-2/30.01.2015 г.
“ВиК” ЕООД, гр. София (София област)	Ц-3/30.01.2015 г.
"ВиК Стамболово" ЕООД, с. Стамболово	Ц-4/30.01.2015 г.
"ВиК " ЕООД, гр. Благоевград	ПП-1/09.02.2015 г.
"ВиК" ООД, гр. Кърджали	ПП-2/16.02.2015 г.
"ВиК - Кресна" ЕООД, гр. Кресна	ПП-3/16.03.2015 г.
"ВиК " ООД, гр. Перник	Ц-6/23.02.2015 г.
"ВиК" ЕООД, гр. Пловдив	Ц-7/23.02.2015 г.
“ВКТВ” ЕООД, гр. Ракиново	Ц-11/30.03.2015 г.
“Аспарухов вал” ЕООД, гр. Кнежа	Ц-17/25.05.2015 г.

Всички решения за цени на ВиК услуги са публикувани на интернет страницата на Комисията в раздел Решения/2015 г.

3. КОНТРОЛ

Проверките на дейността на ВиК операторите се извършват по одобрени програми, които включват характерни показатели, съобразно възприетите в действащата нормативна уредба критерии за оценка на постигнатите резултати в края на отчетния период, като например:

- изпълнение на инвестиционната и ремонтни програми, като практическа реализация и счетоводно отразяване;
- спазване на изискванията на Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол в ключови пунктове на водоснабдителните системи (ВС);
- загубите на вода във ВС;
- качество на питейната вода;
- обслужването на потребителите;
- фактурирани водни количества в сгради етажна собственост, неправомерно инкасиране на услуги, които не се предоставят от дружеството и др.

Събраната информация се анализира, а направените констатации и препоръки относно дейността на ВиК оператора се докладват на заседания на Комисията и им се предоставят със срок за изпълнение. Този подход гарантира по-високо качество и ефективност в работата на експертите на КЕВР, като същевременно усилията се концентрират върху конкретни проблеми, които изискват своевременна намеса на Комисията, най-често продиктувана от необходимостта да бъде защитен потребителския интерес.

Планови проверки

За осъществяването на контрола по чл. 21, ал. 4 и 5 от ЗРВКУ през 2015 г. бяха извършени планови проверки на следните ВиК оператори по утвърден от Комисията график:

- **„ВиК” ЕООД, гр. Благоевград**, съгласно Заповед № 3-В-6 от 29.06.2015 г. на Председателя на КЕВР. Проверката бе извършена на 07.07. и 08.07.2015 г. В хода на проверката са съставени Констативен протокол на посетените обекти и приемо-предавателен протокол. Резултатите от проверката и направените препоръки към ВиК оператора са отразени в доклад на работната група, с вх. № В-Дк-39/16.02.2016 г., разгледан и приет на закрито заседание на Комисията, проведено на 23.02.2016 г. За констатираните нарушения са уведомени МРРБ, Общински съвет, гр. Благоевград и ДАМТН;

- **„ВиК Йовковци“ ООД, гр. Велико Търново**, съгласно Заповед № 3-В-7 от 14.07.2015 г. на Председателя на КЕВР. Проверката бе извършена от 27.07.2015 г. до 29.07.2015 г. по утвърден график за планови проверки на дейността на оператора. В хода на проверката са съставени Констативен протокол на посетените обекти и приемо-предавателен протокол. Резултатите от проверката и направените препоръки към ВиК оператора са отразени в доклад на работната група, с вх. № В-Дк-

168/04.12.2015 г., разгледан и приет на закрито заседание на Комисията, проведено на 10.12.2015 г. За констатираните нарушения са уведомени МРРБ, Общински съвет, гр. Велико Търново и ДАМТН;

- **„Аспарухов вал” ЕООД, гр. Кнежа**, съгласно Заповед № 3-В-9 от 07.08.2015 г. на Председателя на КЕВР. Проверката бе извършена от 26.08.2015 г. и 27.08.2015 г. В хода на проверката са съставени Констативен протокол на посетените обекти и приемо-предавателен протокол. Резултатите от проверката и направените препоръки към ВиК оператора са отразени в доклад на работната група, вх. № В-Дк-40/16.02.2016 г., разгледан и приет на закрито заседание на Комисията, проведено на 23.02.2016 г.;

- **„ВиК” ООД, гр. Перник** съгласно Заповед № 3-В-5 от 19.05.2015 г. на Председателя на КЕВР. Проверката бе извършена на 28.05. и 29.05.2015 г. по утвърден график за планови проверки на дейността на оператора. В хода на проверката бяха съставени Констативен протокол на посетените обекти и приемо-предавателен протокол. Резултатите от проверката и направените препоръки към ВиК оператора са отразени в доклад на работната група;

- **„ВиК - Шумен” ООД, гр. Шумен** съгласно Заповед № 3-В-12 от 14.09.2015 г. на Председателя на КЕВР. Проверката бе извършена от 28.09.2015 г. до 30.09.2015 г. В хода на проверката са съставени Констативен протокол на посетените обекти и приемо-предавателен протокол. Резултатите от проверката и направените препоръки към ВиК оператора са отразени в доклад на работната група.

В графика за планови проверки през 2015 г. беше включено и „ВиК” ЕООД, гр. Добрич.

Проверката, съгласно Заповед № 3-В-11 от 28.08.2015 г. на Председателя на КЕВР, беше извършена от 08.09.2015 г. до 11.09.2015 г. В хода на проверката са съставени Констативен протокол на посетените обекти и приемо-предавателен протокол. Резултатите от проверката и направените препоръки към ВиК оператора са отразени в доклад на работната група.

В резултат на извършения анализ на събраните документи и периода 2012- 2014 г. и извършени проверки на обекти от експлоатираните ВиК системи, работната група констатира следното:

1. Общите загуби на вода следват тенденция на нарастване, като през 2014 г. достигат изключително високи стойности - 85,65 %;

2. Дружеството не е реализирало никакви дейности за подобряване на енергийната ефективност на ВиК системите;

3. Инкасира услугите „отвеждане на отпадъчните води“ и „пречистване на отпадъчните води” по степен на замърсеност, в несъответствие с разпоредбите на Наредба № 4/14.09.2004 г. и Наредба № 7/14.11.2000 г. – без сключени договори или в договорите не са регламентирани условията за приемане на промишлени отпадъчни води в градската канализация и последващо пречистване в ПСОВ, заплащането на услугите „отвеждане на отпадъчните води“ и „пречистване на отпадъчните води“ по степен на замърсеност, граничните стойности на наблюдаваните показатели за формиране на цените на отпадъчните води, вкл. санкциите при констатиране на по-високи стойности от допустимите;

4. ВиК операторът издава фактури за услугата „отвеждане на дъждовни води“ по цена за отвеждане на отпадъчните води по степен на замърсеност, без правно основание да инкасира приходи за отведени дъждовни води от обособената територия. Комисията не е утвърждавала цена за „отвеждане на дъждовни води“, по реда и при

условията, предвидени в ЗРВКУ и НРЦВКУ, със заложи и обосновани от оператора количества отведени дъждовни води;

5. Представената от дружеството информация в годишните отчетни доклади, бизнес планове и справки е изключително неточна, некоректна и противоречива, което възпрепятства направата на сравнителен анализ на постигнатите нива на показателите за качество на предоставяните ВиК услуги на потребителите.

Резултатите от извършената планова проверка показват, че поддържаните ВиК активи от дружеството са в лошо експлоатационно състояние, управлението на ВиК системите е неефективно - с най-високите загуби на вода в сектора, при значителен преразход на ел. енергия и нарастващ брой на жалбите през последните години, което рефлектира негативно и върху финансовата му стабилност.

Предвид констатираните многобройни и съществени нарушения в дейността по предоставяне на ВиК услуги на потребителите, дружеството е включено в програмата за планови проверки и за 2016 г., като във фокуса на проверката са поставени отчетността, съхранението на първичната документация, поддържането на регистрите и въведената система за вътрешен контрол върху дейността на звената, свързани с отчитане и фактуриране на консумираната вода, с оглед спазване на нормативните изисквания и оценка на достоверността на представяната отчетна информация от оператора за изпълнение на одобрените бизнес планове.

Установени съществени нарушения при предоставяне на услугите по доставяне на вода, отвеждане и пречистване на отпадъчни води, отразени в докладите от проверките:

- пропуски, свързани с точността на измерването, отчитането и фактурирането на потреблението, поради което ВиК операторите следва да осигурят ефективен вътрешен контрол върху дейността, свързана с отчитане и фактуриране на консумираната вода, с оглед спазване на нормативните изисквания по отношение достоверността на получаваните данни;

- нередности в предоставените копия на фактури от различни потребителски групи и населени места, като: неточен адрес; липса на отбелязан период на отчитане; неспазване на нормативната уредба при определяне на разход „общо потребление“ за сгради в режим на етажна собственост; несъответствие между определената степен на замърсеност на отпадъчните води и фактурираната цена за услугата „пречистване на отпадъчните води“;

- пропуски в част от предоставените протоколи за демонтаж и монтаж на водомери, като не са отбелязани наличие и номер на пластмасова пломба. В карнетите на водомерите също не се попълват съответните реквизити - номер на водомера и номер на пластмасовата пломба. Липсват и редовно поставяни подписи на потребител при ежемесячните отчети;

- ниска степен на изграденост на водомерните стопанства на вход и изход водоснабдителни системи, което поставя под въпрос достоверността на представената информация за подадените и фактурирани водни количества, респ. доколко коректно се изготвят водните баланси по системи и населени места;

- няма данни в отчетните доклади за мерките, които дружествата изпълняват за ограничаване на незаконното потребление на вода в обслужваните територии. Не става ясно какъв е ефектът (ако има такъв) от откриваните от операторите незаконни водопроводни връзки върху търговските загуби на вода и фактурираното количество питейна вода;

- несъответствия в стойностите на отделни показатели за качество, посочени в отчетните данни за съответните години и тези които са представени в рамките на проверките;

- броят на водомерите, преминали последваща проверка не отговаря на изискванията на Закона за измерванията /ЗИ/ и Заповед А - 412/16.08.2004 г. (посл. изм. А-791/30.09.2015 г.) на Председателя на ДАМТН. Отчетеният брой водомери за проверка не позволява да бъдат постигнати изискванията на „Наредбата за средствата за измерване, които подлежат на метрологичен контрол”;

- значителен преразход на ел. енергия при експлоатацията на отделни ВС от помпен тип.

С цел подобряване на енергийната ефективност на обслужваните водоснабдителни системи е необходимо да се анализира работата на помпените агрегати в помпените станции, да се обследват териториите и мрежите, захранвани от обектите, и се преценят възможностите за тяхната реконструкция и оптимизиране на работата им;

- недостатъчен контрол върху производствените отпадъчни води, което не позволява да бъде направен коректен анализ за действителния принос на тези води към работата на експлоатираните ПСОВ, респ. влиянието на допълнителните хидравлични и замърсителни товари, постъпващи за пречистване, върху разходите на пречиствателните станции.

- висока аварийност на експлоатираните ВС.

Необходимо е ВиК операторите да планират и реализират мерки, дейности и проекти за устойчиво намаление на аварийността по водопроводната мрежа като част от програмите за намаляване на загубите на вода. Това е свързано с целево планиране на инвестиционни проекти за подмяна на улични водопроводи, но и с реализирането на мерки за управление на налягането в мрежата; управление на зоните на спиране; анализ на необходимите действия преди възлагане на ремонт; подобряване на информационната обезпеченост и координацията между отговорните звена;

- отклонения от предписанията на Наредба № 4/2004 г. за осъществяване на контрол върху степента на замърсеност на производствените отпадъчни води за съответствие с изискванията за максимално допустимите концентрации на вещества в заустваните в канализационните мрежи производствени отпадъчни води.

Неотложна е необходимостта от извършване на цялостен преглед на относимата нормативна уредба, във фокуса на който да бъдат поставени: съобразяване на разписаните правила с добрата експлоатационна практика - съответно обобщена и анализирана; адекватност на реалната потребност от нормативно уреждане; достатъчност и непротиворечивост на нормите, които следва да се прилагат от ВиК операторите.

На проверените ВиК оператори, в съответствие с чл. 21 от ЗРВКУ, бяха дадени задължителни указания за отстраняване на констатираните нарушения при извършване на регулираната дейност и несъответствия в отчетната документация. В определените от Комисията срокове беше представена необходимата информация и доказателства за изпълнение на указанията, като ефектът от предприетите действия от ВиК операторите върху качеството на предоставяните ВиК услуги ще бъде проследен при следващи планови и/или извънредни проверки, с което се постигат и два от ръководните принципи на КЕВР, заложи в закона - предотвратяване на злоупотреба с господстващо положение и защита на интересите на потребителите.

Извънредни проверки

На основание чл. 23, ал. 3 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги през 2015 г. бяха извършени извънредни проверки на следните ВиК оператори по повод на постъпили, жалби, молби и предложения, както и проверка на предоставената информацията от операторите:

- **„Софийска вода“ АД** съгласно заповед № 3-В-1/19.01.2015 г. на председателя на КЕВР, по жалба с вх. № В-04-00-544/01.11.2012 г. За резултатите от проверката е съставен Констативен протокол № 1/23.02.2015 г. Изготвеният доклад, вх. № В-Дк-43/23.03.2015 г., от работната група бе внесен на закрито на заседание, като Комисията се произнесе с **Решение № Ж - 34/26.03.2015 г.**;

- **„ВиК“ ООД, гр. Перник**, съгласно заповед № 3-В-2/27.02.2015 г. по жалба, вх. № В-11М-00-122/22.11.2011 г. За резултатите от проверката бе съставен Констативен протокол № 2/06.03.2015 г. Изготвеният доклад с вх. № В-Дк-130/20.07.2015 г. от работната група беше внесен на закрито на заседание, като Комисията се произнесе с **Решение № Ж - 76/23.07.2015 г.**;

- **„Софийска вода“ АД** съгласно заповед № 3-В-3/01.04.2015 г. по жалба с вх. № В-07-00-25/19.02.2014 г. За резултати от проверката бе съставен Констативен протокол № 3/08.04.2015 г. Изготвеният доклад с вх. № В-Дк-134/03.08.2015 г. от работната група беше внесен на закрито на заседание, като Комисията се произнесе с **Решение № Ж - 82/06.08.2015 г.**;

- **„ВиК - Белово“ ЕООД** съгласно заповед № 3-В-8 от 07.08.2015 г. на председателя на КЕВР по жалба с вх. № В-11К-00-39/22.06.2015 г. За резултатите от проверката бе съставен Констативен протокол № 5/18.08.2015 г. Изготвеният доклад, с вх. № В-Дк-151/19.10.2015 г. от работната група бе внесен на закрито на заседание, като Комисията се произнесе с **Решение № Ж - 91/02.11.2015 г.**;

- **„ВиК - Белово“ ЕООД** съгласно заповед № 3-В-8 от 07.08.2015 г. на председателя на КЕВР по жалба с вх. № В-04-09-5/22.07.2015 г. За резултатите от проверката бе съставен Констативен протокол № 4/18.08.2015 г. Изготвеният доклад, вх. № В-Дк-160/11.11.2015 г., от работната група бе внесен на закрито на заседание, като Комисията се произнесе с **Решение № Ж - 99/18.11.2015 г.** За констатираните нарушения бяха уведомени ДАМТН, КЗК и Общински съвет, гр. Белово и Районна прокуратура – Пазарджик;

- **„ВиК“ ООД, гр. Враца** съгласно заповед № 3-В-15/01.12.2015 г. по жалба, с вх. № В-11Д-00-4/03.02.2015 г. Проверката не е приключена поради необходимост от събиране на допълнителна информация;

- **„ВиК“ ООД, гр. Враца** съгласно заповед № 3-В-15/01.12.2015 г. по жалба с вх. № В-04-02-165/03.06.2015 г. За резултати от проверката бе съставен Констативен протокол № 7/09.12.2015 г. Проверката не е приключена поради необходимост от събиране на допълнителна информация.

На **„ВиК - Белово“ ЕООД** беше извършена и извънредна проверка на цялостната дейност за периода 2011 - 2014 г., със Заповед № 3-В-8/07.08.2015 г. на председателя на КЕВР, във връзка с констатираните нарушения при проверките по повод на двете жалби на потребители, едната от които постъпи в КЕВР чрез Агенцията за държавна финансова инспекция.

С писмо, изх. № В-04-09-5/07.08.2015 г., КЕВР уведоми ВиК оператора за предстоящата проверка и за подготовка на необходимите документи по приложена Програма за извършване на извънредна проверка на дейността на „ВиК - Белово“

ЕООД за периода 2011 - 2014 г. Изготвеният доклад с вх. № В-Дк-162/23.11.2015 г. от работната група бе внесен на закрито заседание на Комисията, проведено на 01.12.2015 г. Извлечението по т. 2 на протокол № 246 на КЕВР с направените препоръки за изпълнение беше изпратено на дружеството с писмо, изх. № В-11К-00-39/11.12.2015 г. За констатираните нарушения бе уведомен и Общински съвет, гр. Белово.

На ВиК оператора бяха дадени следните задължителни указания:

1. Да представи график за 2016 г. за последваща проверка на 613 бр. водомери на СВО (в тази бройка не са включени 163 бр. водомери на СВО в с. Момина клисура, за които е дадено конкретно указание в Решение № Ж-91/02.11.2015 г. на КЕВР).

2. Да представя ежемесечно в КЕВР справка за извършените действия по т. 1, с приложени съставените двустранно подписани документи и свидетелства за извършена последваща проверка на водомерите, издадени от акредитирана лаборатория и за техния монтаж, в срок: последния работен ден от месеца, който следва отчетния.

3. Да представи справки към ЕССО с отчетни данни за периода 2012 - 2014 г.

4. Да представи обосновка за извършените разходи за консултантски услуги през 2014 г., основанийето за тяхното възлагане и анализ на ефекта от използването им.

5. Да прилага разпоредбата на чл. 40, ал. 1 от Общите условия, съгласно която при подадено мотивирано писмено заявление от страна на потребителя, ВиК операторът временно преустановява доставката на питейна вода чрез пломбиране на спирателния кран преди водомера за периода, посочен в заявлението, като в този случай се записват показанията на измервателните уреди.

6. Да спазва разпоредбата на чл. 32, ал. 4 от Наредба № 4/14.09.2004 г., съгласно която датата и отчетите на измервателните уреди се установяват чрез отбелязване на показанията им в карнета, и се удостоверяват с подписа на потребителя или негов представител.

7. Да осигури ефективен вътрешен контрол върху дейността на звената, свързани с дейността по отчитане и фактуриране на консумираната вода, с оглед спазване на нормативните изисквания по отношение периодичността на отчитане и достоверността на получаваните данни (от проверител на дружеството).

Указанията засягат цялата обслужвана територия и население и имат за цел да бъдат променени погрешни практики на ВиК оператора, в резултат на които системно са увреждани интересите на потребителите.

При констатирани нарушения в дейността на ВиК операторите КЕВР прилага административно наказателните разпоредби на ЗРВКУ, спазвайки изискванията на Закона за административните нарушения и наказания.

Констатирани административни нарушения и съставени актове за установяването им:

- **Акт № ВК-1/07.09.2015 г.** за установяване на административно нарушение по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги на „ВиК“ ООД, гр. Варна.

С АУАН № ВК-1/07.09.2015 г. е констатирано, че ВиК операторът не е предоставил в определения от КЕВР срок исканата информация по т. 2 от Решение № Ж-35/27.04.2015 г. по жалба на потребител срещу ВиК оператора, с което е осъществил състава на нарушението по **чл. 35, ал. 1, във връзка с чл. 22 от ЗРВКУ;**

- **Акт № ВК-2/17.09.2015 г.** за установяване на административно нарушение по ЗРВКУ на „Водоснабдяване и канализация“ ЕАД, гр. Бургас.

С акта е констатирано, че ВиК операторът в определеният от КЕВР срок не е представил информация в Комисията за предприетите действия по указание № 1 от Решение № Ж-43/07.05.2015 г., прието от Комисията по жалба на потребител срещу ВиК оператора, с което е осъществило състава на **чл. 35, ал. 1 във връзка с чл. 22 от ЗРВКУ**;

- **Акт № ВК-3/24.11.2015 г.** за установяване на административно нарушение по ЗРВКУ на управителя на „Водоснабдяване и канализация - Йовковци“ ООД, гр. Велико Търново.

Управителят е бил длъжен да осигури прилагането на цените, утвърдени на ВиК оператора с Решение № 52/17.12.2009 г. на КЕВР и като е допуснал управляваното от него дружество да предоставя ВиК услуги на потребител по цени, по-високи от утвърдените от регулаторния орган, е **нарушил чл. 14, ал. 4 от ЗРВКУ, деяние наказуемо по чл. 36, ал. 2 от същия закон.**

4. РАЗВИТИЕ НА ВиК УСЛУГИТЕ

Действащите наредби за регулиране на цените и на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги са приети през 2006 г. (обн. ДВ бр.32 от 2006 г.). Анализът на практиката по прилагането им показва редица проблеми при приложението на тези подзаконовни нормативни актове. Същевременно в ЗРВКУ и Закона за водите бяха извършени съществени промени, касаещи регулирането на ВиК сектора. Освен това беше приета нова Стратегия за развитие и управление на водоснабдяването и канализацията в Република България 2014-2023 г., одобрена с Решение на Министерския съвет № 269 от 07.05.2014 г. Това изисква привеждане на подзаконовата нормативна уредба в съответствие с актове от по-висша степен.

През 2015 г. бяха изготвени проекти на нови наредби за регулиране на цените и на качеството на ВиК услуги (НРЦВКУ и НРКВКУ). След публикуване на проектите на двете наредби на интернет страницата на Комисията, на 27.11.2015 г. бе проведено обществено обсъждане. Проектът на Постановление на Министерския съвет за приемане на Наредба за регулиране на цените на водоснабдителните и канализационните услуги и на Наредба за регулиране на качеството на водоснабдителните и канализационните услуги е съгласуван по реда на чл. 32-34 от Устройствения правилник на Министерския съвет и на неговата администрация. С писмо с изх.№ 05-02-10 от 03.12.2015 г. на Министерския съвет проектите на ПМС и на двете наредби са изпратени до съответните министерства за съгласуване.

При изготвянето на подробните предложения за промяна в НРЦВКУ и по-специално методите на ценово регулиране са използвани добрите международни практики за ценообразуване, които са коригирани, единствено за да отразят специфичната проблематика на българския ВиК отрасъл и дружества, с цел постигане на развитие и предоставяне на устойчиви водоснабдителни и канализационни услуги.

При изготвянето на подробните предложения в НРКВКУ и по-специално за показателите за качество на ВиК услугите, като основна методология е използвана методологията на Международната асоциация по водите (IWA) – от една страна, за да се въведе система за оценка на изпълнението на ВиК операторите на база на международно признати и използвани показатели и определения (ясни правила и дефиниции), а от друга за да може да има до голяма степен международно уеднаквяване на терминологията. В случаите, когато е било необходимо да се отразят изисквания ЗРВКУ и не е съществувала кореспондираща информация от IWA, са използвани променливи и определения, наложени в българската практика.

Новите наредби за регулиране на цените и на качеството на ВиК услуги са приети с Постановление на Министерски съвет № 8 от 18.01.2016 г., обн., ДВ, бр. 6 от 22.01.2016 г., в сила от 22.01.2016 г. По тях ще бъдат изготвени бизнес планове и ценовите заявления за следващия 5-годишен регулаторен период, започващ от 01.01.2017 г.

Съгласно § 1, ал. 1, т. 4 от допълнителната разпоредба на Закона за регулиране на ВиК услугите **"Социална поносимост на цената на ВиК услугите"** е налице в случаите, когато тяхната стойност, определена на база минимално месечно потребление на вода за питейно-битови нужди от 2,8 куб. м на едно лице, не надхвърля 4 на сто от средния месечен доход на домакинство в съответния регион. След инициатива на КЕВР, с § 68, т. 4 от Закон за изменение и допълнение на Закона за водите (ЗИД на ЗВ, обн. ДВ, бр.58 от 31.07.2015 г.), прагът на социална поносимост бе намален от 4 на 2,5 на сто, което е в съответствие с практиката в други европейски държави. По този начин се ограничава възможността за нарастване на цените на ВиК услугите, осигурява се допълнителен стимул за постигане на ефективност и се защитава обществения интерес.

* * *

Към момента в сектор ВиК протича мащабна реформа. Приетите през 2009 г. промени в Закона за водите предвиждат ВиК активите на територията на страната да станат публична държавна или публична общинска собственост. ВиК активите включени в счетоводните баланси ВиК оператори с държавно и/или общинско участие трябва да станат публична собственост, респективно да се извадят от капитала на тези дружества, и да се предоставят на Асоциациите по ВиК (АВиК) или на Общинските съвети за стопанисване и управление. Последните от своя страна трябва да изберат ВиК оператор по реда на ЗВ или да изберат ВиК оператор по реда на Закона за концесиите и да сключат с него договор за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, както и предоставяне на ВиК услуги на потребителите срещу заплащане.

През 2013 г. бяха приети изменения в Закона за водите (ЗИД на ЗВ, обн. ДВ бр. 103 от 29.11.2013 г.), в които са посочени конкретни правила и срокове за изваждането на ВиК активите от баланса на ВиК операторите, като според сроковете в § 9 на Преходни и заключителни разпоредби изготвянето и приемането на протоколи за разпределение на собствеността на ВиК активите и предприемането на действия за отписване на ВиК активите и тяхната стойност от баланса на дружествата трябваше да бъдат реализирани до края на 2014 г. С оглед реализирането на тези дейности бе удължен и действащият регулаторен период.

По отношение на изискването за сключване на договори между АВиК и ВиК оператори за стопанисване, поддържане и експлоатация на ВиК системите и съоръженията, както и предоставянето на ВиК услуги на потребителите срещу заплащане по реда на Закона за водите или Закона за концесиите, Комисията прие с решение по т. 2 от Протокол № 170/15.12.2014 г. становище по типов договор, изготвен от Министерство на регионалното развитие и благоустройството, което публикува и на своята интернет страница. Впоследствие през м. януари 2015 г. бяха проведени няколко работни срещи между представители на двете институции, на които бяха уточнени изменения в типовия договор във връзка със становището на Комисията.

През 2015 г. Комисията е информирана с писма за предстоящо сключване на договори по реда на Закона за водите от Асоциациите по ВиК за обособените територии на "ВиК" ЕООД, гр. Смолян (писмо с вх.№ В-03-06-26/14.08.2015 г.), и на "ВиК" ООД, гр. Русе (писмо с вх.№ В-04-00-135/27.11.2015 г.). Представените договори са за 15-годишен период, с посочено минимално ниво на инвестициите, но към тях не са представени всички приложения, включително данни за ВиК активите, договорни показатели за качество и друга важна информация.

Към края на 2015 г. все още не са изпълнени и разпоредбите на Закона за водите относно:

- изготвяне и приемане на Наредба за определяне на изискванията и критериите за ВиК операторите по реда на чл. 198о, ал. 7 от ЗВ;
- създаване на Единна информационна система за ВиК услугите и регистър на асоциациите по ВиК и на ВиК операторите, по реда на чл. 198р, т. 1 и т. 2 т ЗВ, както и приемане на наредба за условията и реда за тяхното създаване и поддържане съгласно чл.198х на ЗВ.

Тези фактори обективно затрудняват работата на Комисията в процеса на регулиране на качеството и цените на ВиК услугите.

ГЛАВА ШЕСТА

ЖАЛБИ И РАБОТА С ПОТРЕБИТЕЛИ

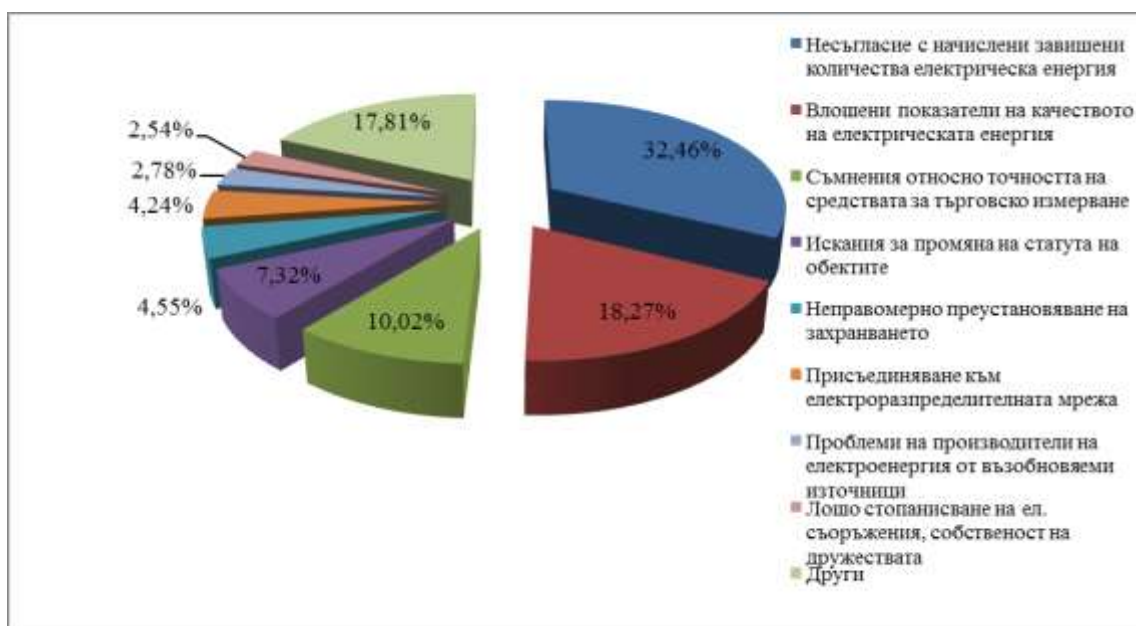
1. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА

През 2015 г. към Комисията за енергийно и водно регулиране се обърнаха 2 772 клиенти и производители на електрическа енергия. Част от случаите (1297) имат характер на жалба по смисъла на чл. 22 от Закона за енергетиката, а останалите 1475 по своята същност са писма, в които се иска отговор или разяснения на въпроси, свързани с взаимоотношенията между клиентите и енергийните дружества, разясняване на действащата нормативна уредба и други.

Исканията на потребителите в жалбите се отнасят основно до:

- несъгласие с начислени завишени количества електрическа енергия - 421;
- влошени показатели на качеството на електрическата енергия - 237;
- съмнения относно точността на средствата за търговско измерване - 130;
- искания за промяна на статута на обектите - 95;
- неправомерно преустановяване на захранването - 59;
- присъединяване към електроразпределителната мрежа - 55;
- проблеми на производители на електроенергия от възобновяеми източници - 36;
- лошо стопанисване на ел. съоръжения, собственост на дружествата - 33.
- други - изкупуване на енергийни съоръжения по § 4 от ЗЕ, сключване на договор за достъп през чуждо съоръжение, непредоставяне на данни от измерване на количества електрическа енергия - 231.

Разпределението на жалбите според предмета на оплакването е представено в следната диаграма:

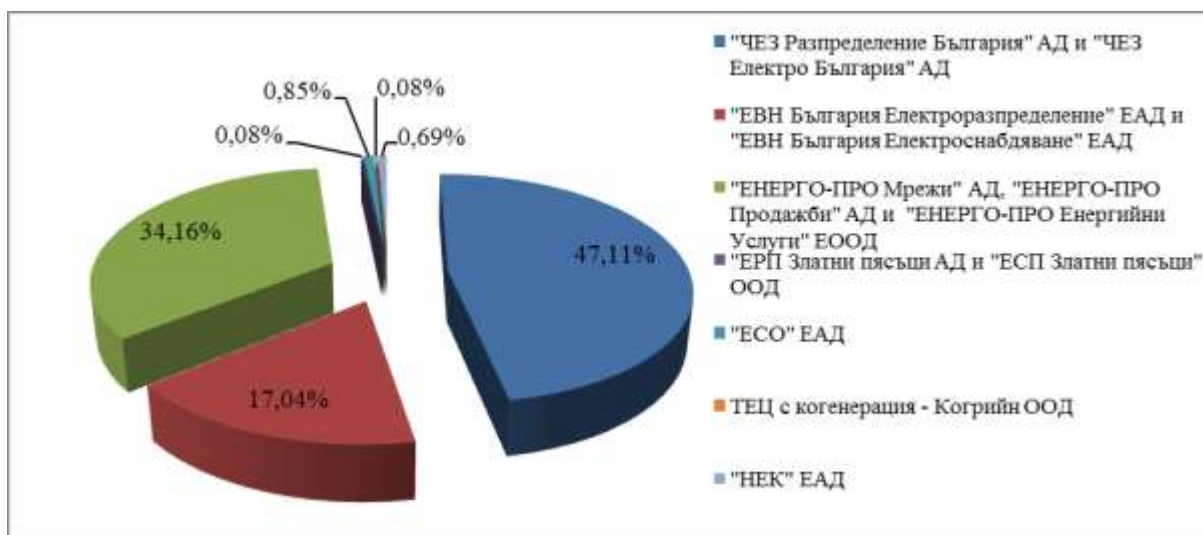

Жалбите на потребители срещу енергийните дружества са, както следва:

- "ЧЕЗ Разпределение България" АД и "ЧЕЗ Електро България" АД – 611;

- "ЕНЕРГО-ПРО Мрежи" АД, "ЕНЕРГО-ПРО Продажби" АД и "ЕНЕРГО-ПРО Енергийни Услуги" ЕООД – 443;
- "ЕВН България Електроразпределение" ЕАД и "ЕВН България Електроснабдяване" ЕАД – 211;
- "ЕСО" ЕАД – 11;
- "НЕК" ЕАД – 9;
- "ЕРП Златни пясъци АД и "ЕСП Златни пясъци" ООД и ТЕЦ с когенерация - Когрийн ООД – по 1.

Разпределението им в проценти е представено в следната диаграма:

Проверки по жалби срещу енергийните дружества

Във връзка с постъпили сигнали и жалби от производители и потребители срещу енергийните дружества за периода 01.01.2015 г. – 31.12.2015 г. и на основание чл. 75, ал. 2, чл. 76, чл. 78 и чл. 80 от ЗЕ, със Заповеди на Председателя на КЕВР бяха извършени 29 проверки на място и по документи, като три от проверките бяха извършени след самосезиране от страна на Комисията във връзка с публикации в медиите. Извършените проверки са както следва:

- на „Електроенергиен системен оператор” ЕАД проверка по документи, във връзка с жалба с вх. № Е-12-00-1206/10.12.2014 г., подадена от „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД относно присъединяване на „Яна“ АД, гр. Панагюрище, като клиент на „Електроенергиен системен оператор” ЕАД;

- на „НЕК“ ЕАД проверка по жалба от „Калиакра Уинд Пауър“ АД относно промяна на регистрирани графици за производство съгласно ПТЕЕ и разпределение на небаланси в СпБГ на НЕК;

- на „НЕК“ ЕАД проверка по жалба от „Ветроком“ ЕООД относно промяна на регистрирани графици за производство съгласно ПТЕЕ и разпределение на небаланси в СпБГ на НЕК;

- на „НЕК“ ЕАД проверка по жалба от „Ай и Ес Гео Енерджи“ ООД относно промяна на регистрирани графици за производство съгласно ПТЕЕ и разпределение на небаланси в СпБГ на НЕК;

- на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД проверка относно отказ на дружеството да заплати претърпени имуществени вреди;

- на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД проверка относно отказ на дружеството да заплати претърпени имуществени вреди;

- на **„ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД** и **„ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД** проверка по документи и на място, във връзка с жалба с вх. № Е-12-00-1206/15.14.2009 г., подадена от „Яна“ АД, гр. Бургас, съгласно дадените указания от ВАС на ДКЕВР по прилагането на закона с мотивите на съдебно решение № 1727/07.02.2014 г. по адм. дело № 2930/2013 г. по описа на ВАС, Четвърто отделение, потвърдено с решение № 9378/04.07.2014 г. по адм. дело № 4484/2014 г. на ВАС – Петчленен състав;

- на **„НЕК“ ЕАД** проверка по жалба от „БАД Гранитоид“ АД относно промяна на регистрирани графици за производство съгласно ПТЕЕ и разпределение на небаланси в СпБГ на НЕК;

- на **„ЧЕЗ Разпределение България“ АД** проверка по документи във връзка с жалба с вх. № Е-13-62-143/21.07.2014 г., подадена от „Стомана индъстри“ АД, относно неправомерно начисляване на цена за достъп до електроразпределителната мрежа;

- на **„ЧЕЗ Разпределение България“ АД** проверка на място по жалба от народен представител за лошо качество в с. Лозен;

- на **„ЧЕЗ Разпределение България“ АД** проверка на място в с. Панчарево по жалби от потребители за лошо качество;

- на **„ЧЕЗ Разпределение България“ АД** проверка на място в с. Панчарево, кв. Горубляне, с. Железница, с. Мирояне - самосезиране от медии за лошо качество;

- на **„ЧЕЗ Разпределение България“ АД** проверка на място в с. Слокощица, общ. Кюстендил по жалби за лошо качество;

- на **„ЧЕЗ Разпределение България“ АД** проверка на място в гр. Троян, Райковска махала към качество на електрозахранването, във връзка с искане на становище от Министерството на енергетиката;

- на **„ЧЕЗ Разпределение България“ АД** проверка по документи и на място в гр. Самоков във връзка с постъпила в КЕВР жалба, с вх. № 11М-00-92/21.01.2015 г.;

- на **„ЕВН България Електроснабдяване“ ЕАД** проверка по жалба с вх. № Е-13-49-30/05.12.2012 г., от потребител от гр. Куклен, върната от ВАС за ново произнасяне по решение Ж-157/24.07.2013 г.;

- на **„ЧЕЗ Електро България“ АД** проверка по жалба с вх. № Е-13-62-82/17.05.2013 г., на потребител от гр. София и решение Ж-183/12.08.2013 г., върната от ВАС за ново произнасяне;

- на **„ЧЕЗ Разпределение България“ АД** проверка по жалба с вх. № Е-11Г-00-23/02.04.2013 г., на потребител от гр. Лом, върната от ВАС за ново произнасяне;

- на **„Енерго-Про Мрежи“ АД** проверка на място и по документи по жалба с вх. № Е-12-00-164/20.05.2015 г. от к.к. Албена АД във връзка с отказ за обезопасяване на кабелен електропровод;

- на **„Енерго-Про Мрежи АД** повторна проверка по жалба с вх. № Е-11П-00-30/14.06.2011 г., съобразно дадените указания на съда с мотивите на Решение № 1481/31.01.2013 г. по адм. дело 8074/2012 г. по описа на ВАС, потвърдено с Решение № 9625/26.06.2013 г. по адм. дело 3933/2013 г. по описа на ВАС.;

- на **„Енерго-Про Мрежи“ АД** проверка по жалба от собственици на обекти в курортен комплекс „Обзор Бийч Ресорт“ във връзка със забавена процедура по присъединяване;

- на **„Албена“ АД** проверка по жалба на „Енерго-Про Мрежи“ АД във връзка с извършване на дейност, подлежаща на лицензиране по ЗЕ;

- на **„ЕВН България Електроразпределение“ АД** проверка по жалба на „Яна“ АД, гр. Бургас, във връзка с решение № 9378/04.07.2014 г. по адм. дело № 4484/2014 г. на ВАС – Петчленен състав, с което е отменено Решение № 30/21.01.2013 г. на ДКЕВР, в частта, в която „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД е задължено да закупи кабелен електропровод „Яна 3” 20 kV;

- на „ЧЕЗ Разпределение България“ АД проверка по жалба от управителя на „КМА 02“ ЕООД във връзка с решение № 4237 от 17.04.2015 г., постановено по адм. дело № 1685 от 2015 г. по описа на ВАС, Петчленен състав, с което е отменено Решение № 15/20.01.2014 г. на ДКЕВР относно изместване на енергийни съоръжения на границата на имот;

- на ЕТ „Киров и син - Петко Киров“ и „Сарс Груп и Ко“ ООД проверка по жалба на „ЕВН България Електроразпределение“ ЕАД относно несигурен достъп до енергийно съоръжение, собственост на електроразпределителното дружество;

-на „Енерго-Про Мрежи“ АД проверка по жалба на потребител от гр. Варна относно присъединяване на вилна сграда, находяща се в гр. Варна, СО Боровец-юг към електроразпределителната мрежа;

- на „Енерго-Про Продажби“ АД и „Енерго-ПРО Мрежи“ АД проверка по жалба на потребител от гр. Русе относно отчитане и фактуриране на количествата консумирана електрическа енергия и във връзка с решение № 8627/14.07.2015 г., постановено по адм. дело № 12987/2014 г. по описа на ВАС, Трето отделение.

В резултат на извършените проверки и съгласно разпоредбата на чл. 80 от ЗЕ бяха съставени и връчени констативни протоколи. Бяха изготвени доклади, въз основа на които бяха взети съответните **решения** на Комисията, като например:

1. При проверка по жалба на собственици на обекти в курортен комплекс „Обзор Бийч Ресорт“ срещу „Енерго-Про Мрежи“ АД на основание чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката КЕВР се произнесе с решение, с което дава задължително указание за откриване на индивидуални партии;

2. При проверка по жалба на потребител от гр. Варна срещу „Енерго-Про Мрежи“ АД на основание чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката КЕВР се произнесе с решение, с което дава задължително указание за сключване на договор за присъединяване на обекта;

3. При проверка по жалба на „Яна“ АД, гр. Бургас срещу „ЕВН България Електроразпределение“ АД на основание чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката КЕВР се произнесе с решение, с което дава задължително указание електроразпределителното дружество да прекрати стартираната процедура по изкупуване на кабелен електропровод „Яна 3” 20 kV;

4. При проверка по жалба на потребител от гр. СОФИЯ срещу „ЧЕЗ Разпределение България“ АД на основание чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката, КЕВР се произнесе с решение, с което дава задължително указание електроразпределителното дружество, при подадено от жалбоподателя „Искане за изместване на енергийни съоръжения“ електроразпределителното дружество, да предприеме действия за присъединяване на горепосочения обект, като разположи електромера до или на границата на имота, съгласно действащата нормативна уредба;

5. При проверка във връзка с изместване и извеждане от експлоатация на енергийни обекти, част от електроразпределителната мрежа на „Енерго-Про Мрежи“ АД, на основание чл. 80, ал. 1 от Закона за енергетиката, бе съставен Констативен протокол, който не е обжалван от страна на проверяваното дружество в законоустановения срок. С протоколно решение на КЕВР бе приет доклада, в който, с оглед подобряване сигурността на снабдяването с електрическа енергия, бе направено предложение да бъдат приети законодателни промени, чрез които да се предотврати възможността инвеститори, извършващи реконструкции, засягащи електроразпределителните и електропреносната мрежи, да не изпълняват указанията на съответните мрежови оператори.

Във всички случаи, в които бе установено нарушение на правата на потребителите от енергийните дружества бяха предприети конкретни действия.

Такива примери са:

- жалба срещу „ЕВН България Електроразпределение” ЕАД. Предметът на жалбата е отказ да се присъедини производител на електрическа енергия от ВИ. С решение на Комисията са дадени задължителни указания и производителят е присъединен;

- жалба срещу „Енерго-Про Мрежи” АД от потребители, представлявани от адвокат. Оплакването е относно начислена служебна електрическа енергия за тъмен дисплей след извършена проверка и демонтирано средство за търговско измерване. С решение на КЕВР бяха дадени задължителни указания за сторниране на начислените количества енергия;

- сигнал във връзка с предоставяна от „ЧЕЗ Разпределение България” АД електрическа енергия на имот с качество, извън стандарт БДС EN 50160. С решение на Комисията бяха дадени задължителни указания на дружеството;

- жалба от потребител от София относно начислени завишени количества ел.енергия и съответните суми по тях. След извършване на проверката проблемът бе решен;

- жалба срещу „ЧЕЗ Разпределение България” АД. Предметът на жалбата е получена фактура. Сумата е изготвена след проверка на абоната и съставен констативен протокол съгласно ПИКЕЕ. След започналата проверка на КЕВР дружеството излезе със заключение, че имотът не е бил обитаван за периода на изготвената сметка и е сторнирало изготвената фактура;

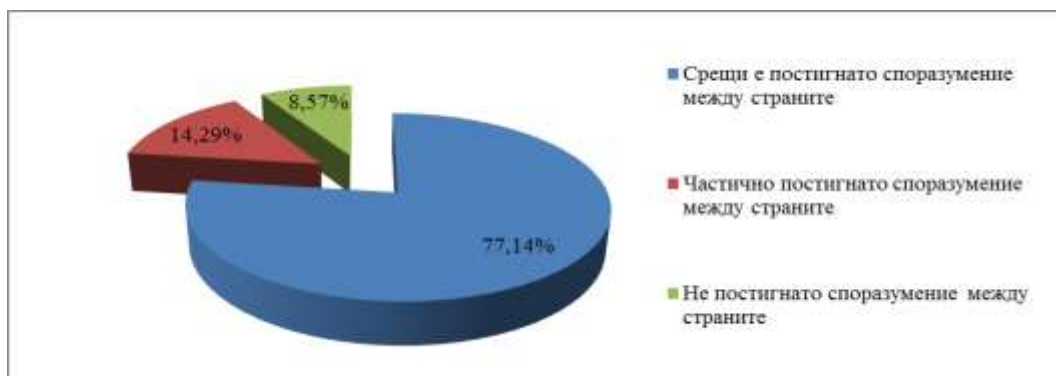
- жалба срещу „Енерго-Про Мрежи” АД относно забавена процедура по изготвяне на окончателен договор за присъединяване на обект. След като случаят бе разгледан от Комисията, бе изготвен договор, като същият бе подписан;

- жалба срещу „Енерго-Про Мрежи” АД за отказ за откриване на партида. След изразеното становище на Комисията, исканията на жалбоподателя бяха уважени. Абонатът бе присъединен с нов електромер с нулеви показания. Съставен е констативен протокол, подписан от негов представител.

Доброволно уреждане на спорове

Съгласно чл. 144, ал. 2, т. 1 от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката във връзка с постъпили жалби и искания са организирани и проведени 35 тристранни срещи, които са приключили както следва:

- 27 с постигнато споразумение между страните;
- 5 с частично постигнато споразумение между страните;
- 3 с непостигнато споразумение между страните.

От изложената по-горе информация може да се направи извод, че организирането на тристранни срещи, предвидени в чл. 144, ал. 2, т. 1 от Наредба № 3, следва да бъдат използвани по-интензивно, за да се повиши успеваемостта на разрешаване на жалбите. Това от своя страна води до удовлетвореност на жалбоподателите и по-бързо решаване на проблемите, изложени в жалбите.

За периода 01.01.2015 г. – 31.12.2015 г. КЕВР се произнесе общо с 44 решения от които:

- 32 решения по постъпили жалби на клиенти срещу енергийни дружества;
- 3 протоколни решения във връзка с отправени пред Комисията искания от страните за избор на независим оценител;
- 3 протоколни решения във връзка с извършени проверки на ЧЕЗ, Енерго-Про и ЕВН относно спазване на периода на отчитане на СТИ, съгласно ПИКЕЕ и фактурирането на електрическата енергия, съгласно Общите условия;
- 4 протоколни решения във връзка с извършени проверки на НЕК, ЧЕЗ, Енерго-Про и ЕВН относно установяване на съответствието на извършваните от дружествата дейности по присъединяване на централи, произвеждащи електрическа енергия от възобновяеми източници, с приложимото законодателство;
- 1 протоколно решение във връзка с извършена проверка на НЕК за установяване на съответствието на извършваната от дружеството дейност с условията на издадената му лицензия за дейността „търговия с електрическа енергия“ за периода 01.07.2009 г. – 30.06.2014 г.;
- 1 протоколно решение във връзка с писмо от Софийска градска прокуратура по жалба на „Уинд Форс“ ООД.

Жалби, постъпили в енергийните дружества

С писмо, изх. № Е-13-00-1/08.01.2016 г., от електроразпределителните и електроснабдителните дружества бе изискана информация относно броя на постъпилите в дружествата жалби на потребители за периода 01.01.2015 г. – 31.12.2015 г. и разпределението им по видове.

Постъпилите жалби от потребители в електроразпределителните и електроснабдителните дружества за периода 01.01.2015 г. – 31.12.2015 г. са обобщени в таблицата:

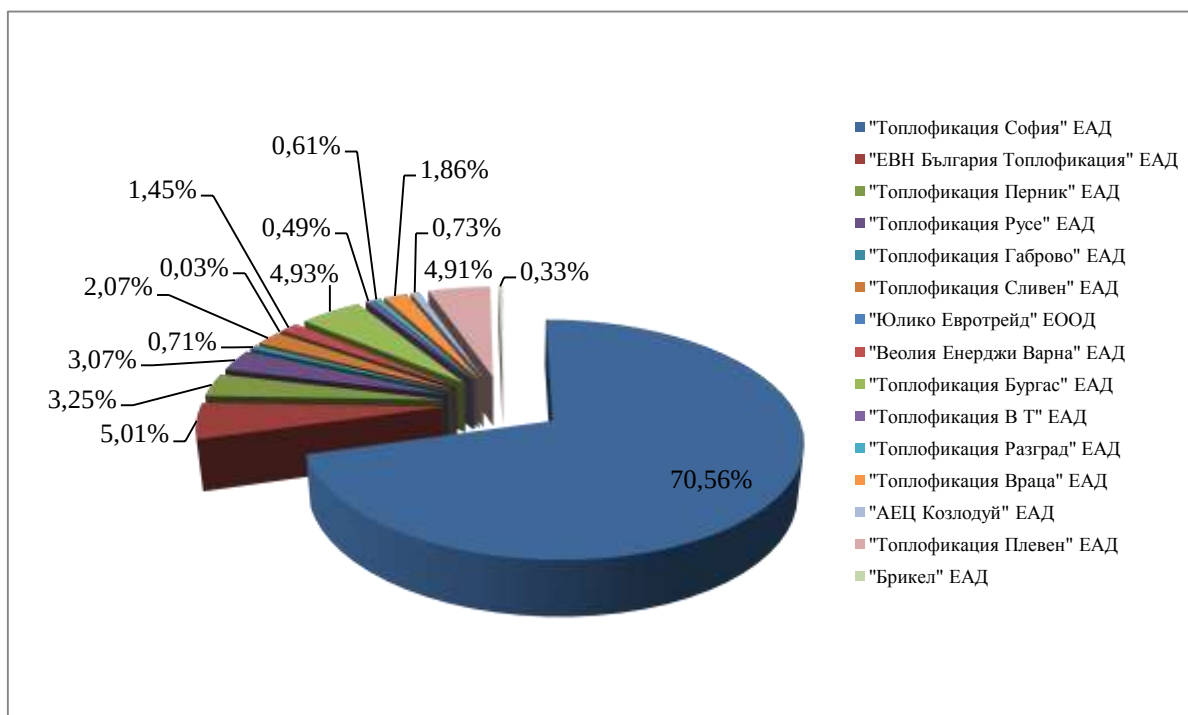
Вид жалба	Жалби (бр.)	Удовлетворени жалби (бр.)
Правото на потребителя да бъде присъединен	1461	540
Правото на лицензианта да прекъсне доставката	619	99
Искания за проверка на средство за търговско измерване	3821	1452
Грешки при отчитане на средството за търговското измерване или грешно изготвени сметки	6440	772
Други	15328	3961
ОБЩО	27669	6824

Най-голям брой жалби са регистрирани в „ЧЕЗ Разпределение България“ АД, които са 32 % от общия брой постъпили в дружествата жалби.

Анализът на жалбите показва, че те се отнасят основно за грешки при изготвяне на сметките или грешно отчитане на количествата консумирана електрическа енергия и за проверки на средствата за търговско измерване.

2. ТОПЛОЕНЕРГЕТИКА

Лицензираните енергийни дружества за извършване на дейността „пренос на топлинна енергия“ са 15 бр. Общият брой потребители на топлинна енергия през 2015 г. е 622 702, от които 581 951 са потребители на топлинна енергия за битови нужди. Графиката по-долу показва разпределението на потребителите на топлинна енергия по дружества:

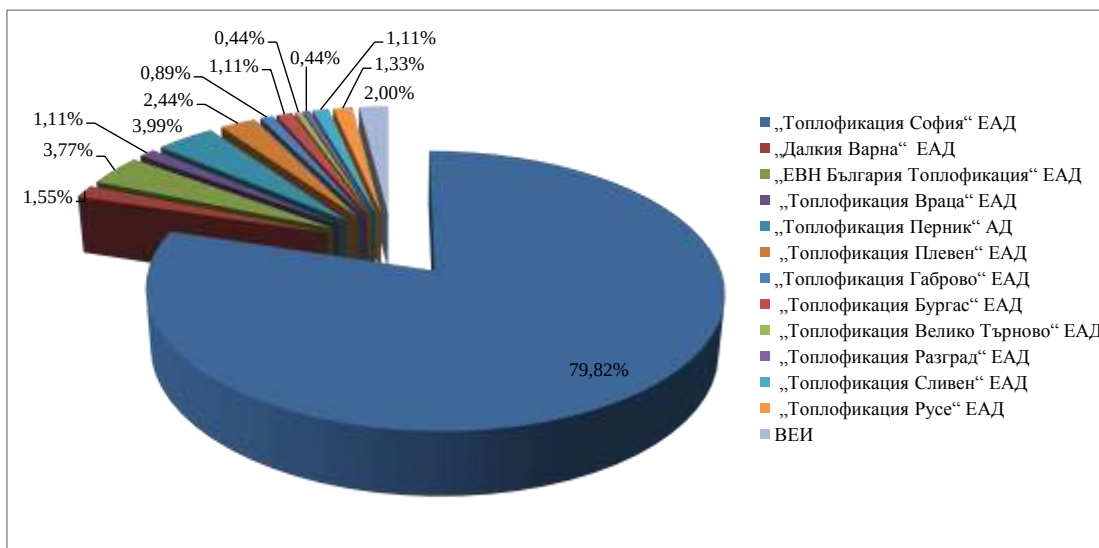
Както се вижда от графиката, „Топлофикация София“ ЕАД доставя топлинна енергия на над 70% от всички потребители.

Жалби, постъпили в Комисията за енергийно и водно регулиране

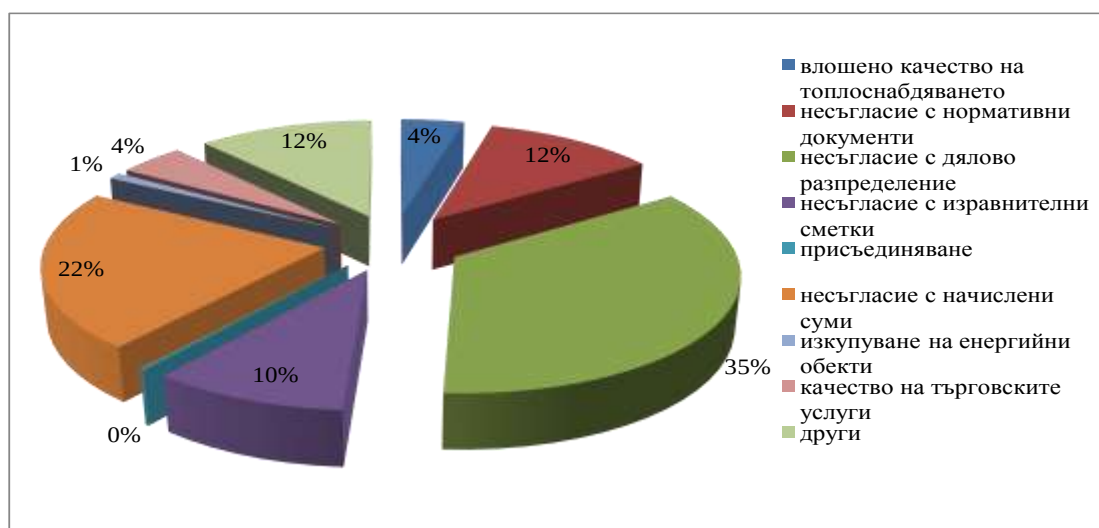
През 2015 г. в КЕВР бяха подадени 451 жалби от потребители на топлинна енергия срещу топлофикационни дружества.

Разпределението на жалбите по дружества е следното:

1. „Топлофикация София“ ЕАД	360 бр.
2. „Топлофикация Перник“ АД	18
3. „ЕВН България Топлофикация“ ЕАД	17
4. „Топлофикация Плевен“ ЕАД	11
5. ВЕИ	9
6. „Далкия Варна“ ЕАД	7
7. „Топлофикация Русе“ ЕАД	6
8. „Топлофикация Враца“ ЕАД	5
9. „Топлофикация Сливен“ ЕАД	5
10. „Топлофикация Бургас“ ЕАД	5
11. „Топлофикация Габрово“ ЕАД	4
12. „Топлофикация Велико Търново“ ЕАД	2
13. „Топлофикация Разград“ ЕАД	2
ОБЩО	451

По предмет на оплакването жалбите се разпределят по следния начин:

1. Несъгласие с дялово разпределение	159
2. Несъгласие с начислени суми	99
3. Несъгласие с нормативни документи	52
4. Несъгласие с изравнителни сметки	44
5. Качество на търговските услуги	20
6. Влошено качество на топлоснабдяването	19
7. Изкупуване на енергийни обекти	4
8. Присъединяване	1
9. Други – съдебни спорове, давност, партии, ВЕИ	53
ОБЩО	451

По всички жалби относно влошено качество на топлоснабдяването през 2015 г. – 19 бр., след изпращане на писма до съответното енергийно дружество, проблемите, свързани с влошеното качество на подаваната топлинна енергия, са отстранени в определения в показателите за качество 7-дневен срок, в т.ч. - 17 бр. за „Топлофикация София“ ЕАД, 1 бр. за „Топлофикация Плевен“ ЕАД и 1 бр. за ЕВН България Топлофикация.

Жалбите, свързани с процедурите по изкупуване на енергийни съоръжения през 2015 г., са 4 броя. По една от преписките бе проведена тристранна среща, на която бе

постигнато споразумение между „Топлофикация София“ ЕАД и инвеститора за финализиране на процедурите. В останалите три случая, при които бе поискано от КЕВР определяне на независим оценител, на жалбоподателите беше разяснена процедурата, както и случаите, при които КЕВР има законови правомощия да определя независим оценител. В последните три случаи процедурите по изкупуване са продължили по установения в ЗЕ ред.

От анализа на постъпилите в сектор “Топлоенергетика” жалби и разпределението им по видове могат да бъдат направени следните констатации:

- преобладаващата част от жалбите са свързани с несъгласие за извършеното от лицата по чл. 139а от ЗЕ (ФДР) дялово разпределение на топлинна енергия в сградите-етажна собственост, и/или изготвени от тях изравнителни сметки. Всички жалбоподатели с възражения от такова естество получиха отговори с разяснения по действащите нормативни документи, какви са правата на клиентите съгласно общите условия и действията, които следва да предприемат. Уведомени са също, че на основание чл. 31, ал. 2 от Административнопроцесуалния кодекс (АПК) жалбата им е изпратена за разглеждане по компетентност от министъра на енергетиката;

- значителна част от жалбите са свързани с начисляването на топлинна енергия, отдадена от сградната инсталация в имоти с прекъснато топлоподаване към отоплителните тела, и/или за разпределена топлинна енергия, отдадена от щранг-лира в имота. На жалбоподателите са изпратени отговори с разяснения за определените в ЗЕ правомощия и контролни функции на КЕВР, уведомени са за основанията, на които е начислена топлинната енергия за имота, както и че жалбата им в съответствие с чл. 31, ал. 2 от АПК е изпратена за разглеждане по компетентност от министъра на енергетиката;

- жалби относно влошено качество на топлоснабдяването са свързани предимно с проблеми в битовото горещо водоснабдяване. По тези жалби бе изискано от съответното топлофикационното дружество в 3-дневен срок да бъде извършена проверка в имота и/или сградата, да предоставят становище и описание на предприетите действия за отстраняване на възникналия проблем, както и да представят в КЕВР доказателства, че потребителят е получил становището на дружеството. От представените становища на дружествата е видно, че всички основателни жалби са били удовлетворени;

- около 10% от постъпилите в Комисията жалби представляват несъгласие с нормативната уредба, включително разпоредбата на чл. 150, ал. 1 от ЗЕ, съгласно която продажбата на топлинна енергия за битови нужди се извършва при публично известни общи условия, без да се подписват индивидуални договори;

- в друга част от възраженията е изразено несъгласие с решения на съда относно дължими, но незаплатени суми за топлинна енергия; прилагането на давностен срок на задълженията и др., по които Комисията няма правомощия. На тези жалбоподатели бяха изпратени отговори с разяснения за определените в ЗЕ правомощия и контролни функции на КЕВР.

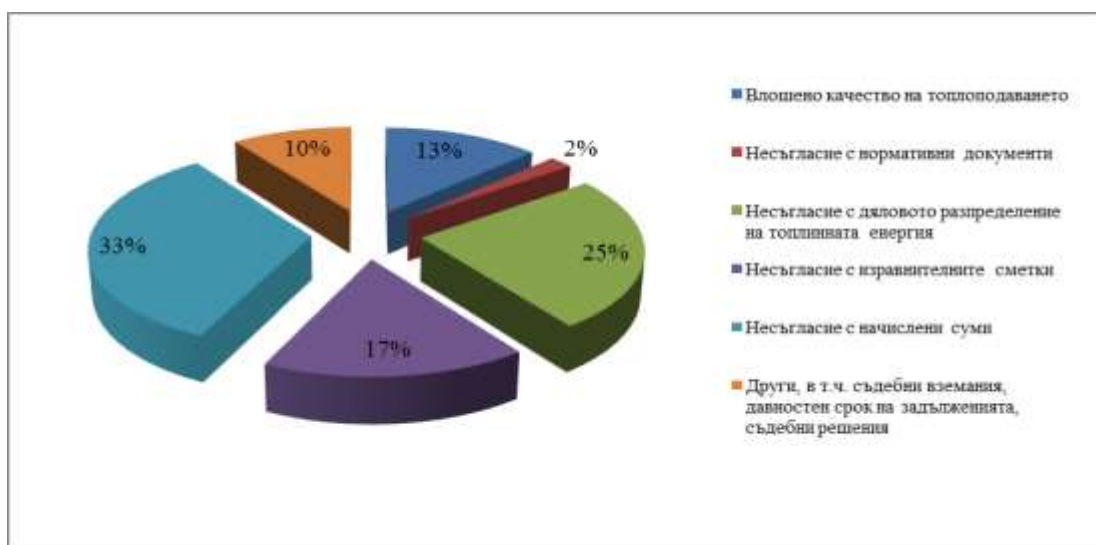
Най-голям е броят на жалбите срещу “Топлофикация София” ЕАД, която е и най-голямото топлофикационно дружество в България с общ брой 439 393 потребители, при общ брой за страната – 622 702.

По отношение на топлинните счетоводители, най-голям е броят на жалбите, подадени срещу фирмата за дялово разпределение „Техем сървисис” ЕООД, която е и с най-голям пазарен дял.

Жалби, постъпили в топлофикационните дружества

Постъпилите през 2015 г. в топлофикационните дружества жалби от потребители на топлинна енергия, според визираното в тях оплакване, са посочени по-долу в табличен и графичен вид.

№	Предмет на оплакването	Брой на постъпилите жалби	Съотношение %
1	Влошено качество на топлоподаването	1 264	13
2	Несъгласие с нормативни документи	221	2
3	Несъгласие с дяловото разпределение на топлинната енергия	2 446	25
4	Несъгласие с изравнителните сметки	1 717	17
5	Присъединяване	20	-
6	Несъгласие с начислени суми	3 264	33
7	Изкупуване на енергийни обекти	7	-
8	Други, в т.ч. съдебни вземания, давностен срок на задълженията, съдебни решения	942	10
9	ОБЩО	9 881	100

Броят на подадените през 2015 г. жалби в топлофикационните дружества е 9881, като се отчита намаление от 10 % спрямо подадените през 2014 г. – 10 892 бр. жалби. В най-голямото топлофикационно дружество „Топлофикация София“ ЕАД се отчита намаление с 18 % на подадените жалби в сравнение с броя им през 2014 г.

Следва да се отбележи, че броят на подадените през второто полугодие на 2015 г. жалби в топлофикационните дружества е със 73 % по-голям спрямо подадените през първото полугодие, като увеличението е свързано с получаването от клиентите на изравнителните сметки след приключването на отоплителен сезон 2014/2015 г.

Преобладаващият брой от жалбите (75%), постъпили в топлофикационните дружества, са срещу начислени завишени суми; несъгласие с дяловото разпределение на топлинната енергия, както и с изготвените от фирмите за дялово разпределение изравнителните сметки. Броят на жалбите, класифицирани от дружествата като основателни е 847 (8,6%). Удовлетворени са 1 643 искания и жалби, което представлява

17% от всички постъпили жалби и заявления. Въпреки че 75 % от жалбите са срещу начислени суми, несъгласие с дяловото разпределение на топлинната енергия и с изравнителните сметки, само 4 % от тях са основателни. Тринадесет процента (13%) от жалбите са свързани с некачествено топлоподаване, като по данни от дружествата 34 % от тях са били основателни, а са били удовлетворени 83 %.

3. ПРИРОДЕН ГАЗ

Жалби, постъпили в Комисията за енергийно и водно регулиране

За сектор „Природен газ“ през 2015 г. в КЕВР са подадени общо 28 сигнали, запитвания и жалби, от които 17 жалби по чл. 22 от Закона за енергетиката. По получените сигнали и запитвания бяха извършени проверки по документи и са изготвени отговори, които са изпратени на адресатите. Исканията на потребителите на природен газ в жалбите се отнасят основно до прекъснато газоснабдяване, смяна на разходомер, неточно фактуриране, отказ за предоставяне на достъп до газопреносната мрежа. Съгласно чл. 142, ал. 4 от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката (НЛДЕ) Комисията разглежда жалба, ако същата е разгледана от съответното дружество и жалбоподателят не е удовлетворен от отговора по жалбата, както и в случаите, когато не е получил отговор по нея.

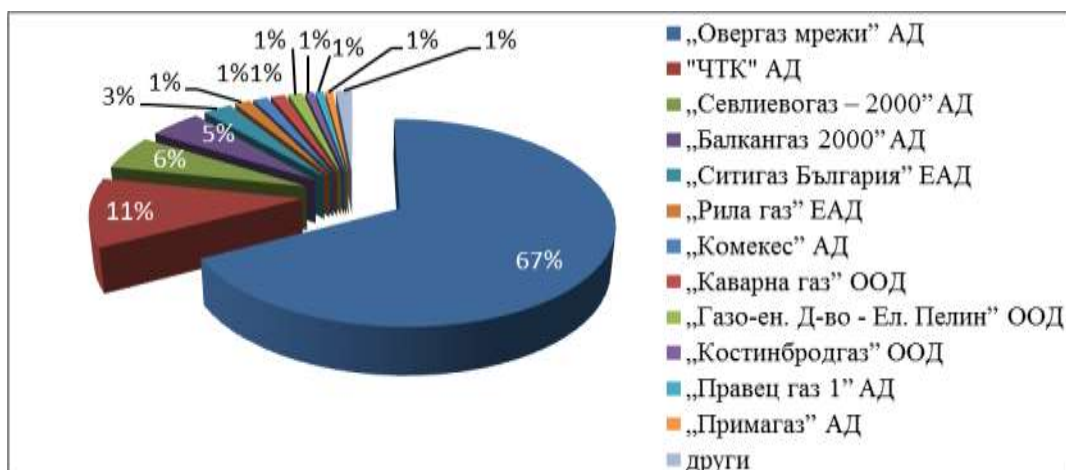
По жалбите, подадени в Комисията по посочения ред, след извършена проверка КЕВР се произнесе с решение, например: във връзка с жалба от „М-Газ“ ЕООД срещу „Рила газ“ ЕАД за отказ от предоставяне на достъп до газоразпределителната мрежа, бе извършена проверка по документи, в резултат на която КЕВР прие, че е основателна и даде задължителни указания на „Рила газ“ ЕАД, които дружеството изпълни. По две жалби комисията прие, че са неоснователни и прекрати преписките. Останалите жалби бяха изпратени по компетентност на енергийните дружества на основание чл. 142, ал. 5 от НЛДЕ, съгласно който, когато жалбата не е разгледана, същата се препраща за разглеждане от съответното дружество, което е длъжно да я разгледа и да уведоми за резултата жалбоподателя. Дружествата са разгледали жалбите и видно от изпратените становища, са удовлетворили основателните.

Както през 2014 г., когато жалбите бяха 12, така и през 2015 г. броят им се запазва нисък в сравнение с другите три сектора. Като основна причина може да се посочи малкият брой газифицирани домакинства в страната (в КЕВР жалби са подали 0,02% от битовите клиенти на природен газ), както и обстоятелството, че потребителите са информирани за реда за подаване и разглеждане на жалби, който е регламентиран в общите условия на договорите.

Жалби, постъпили в газоразпределителните дружества

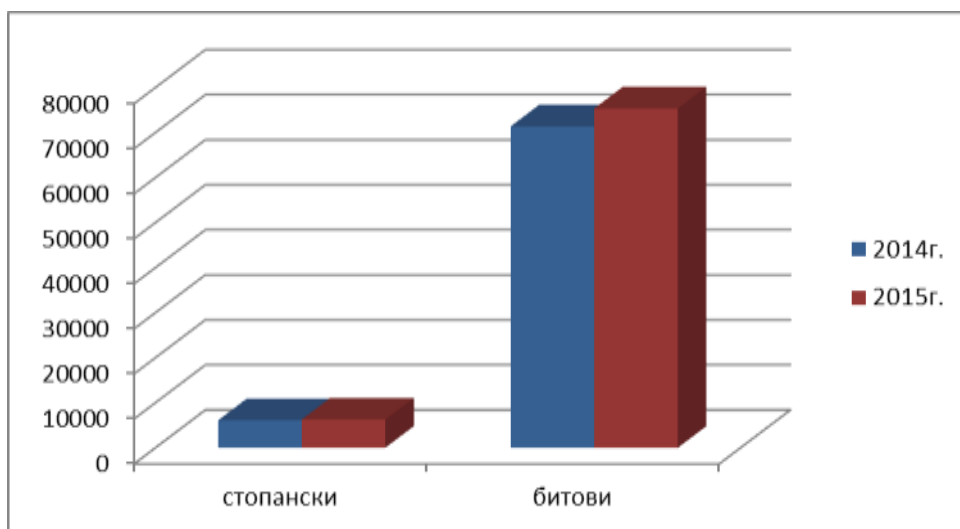
По данни на газоразпределителните дружества общият брой на потребителите през 2015 г. е 81 620, от тях 75 357 са битовите потребители (92%), а стопанските потребители са 6 263 (8%). В края на 2015 г. дружествата, които извършват дейностите по разпределение на природен газ и снабдяване с природен газ от краен снабдител, са 25. Те упражняват своята дейност на 35 лицензирани територии.

Разпределението на потребителите на природен газ по дружества е представено в следната графика:

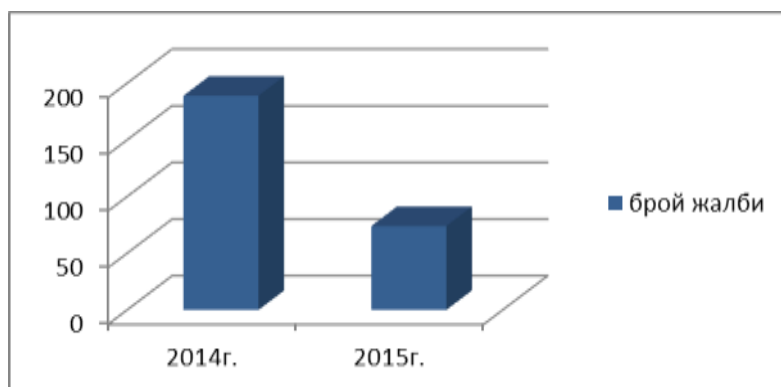
„Овергаз Мрежи“ АД обслужва най-много потребители – 54 969, което е 67% от всички потребителите на природен газ в страната, следвано от „Черноморска технологична компания“ АД с 16%, „Севлиевогаз – 2000“ АД с 6% и т.н.

Броят на потребителите (стопански и битови) на газоразпределителните дружества през 2015 г. е нараснал от 77 475 за 2014 г. на 81 620, което е над 5% увеличение за година. Броят на битовите потребители е нараснал с почти 6%, а на стопанските потребители – с почти 3%.

Сравнително ниският процент на нарастване на броя на стопанските потребители през отчетната година се дължи главно на постигнатото добро уплътнение на газоразпределителната мрежа при стопанските потребители, което в края на 2014 г. е било над 80%. Потенциалът за увеличаване на стопанските потребители на природен газ е нисък, тъй като негазифицираните обекти основно са малки и се оценява за неефективно преминаването им на природен газ, поради твърде високата първоначална инвестиция. По същата причина, въпреки високия потенциал, поради високата първоначална инвестиция развитието на битовата газификация е бавно и не може да се очаква бързо повишаване на уплътнението на мрежата, което в края на 2014 г. е под 30%.

През 2015 г. броят на жалбите, подадени в газоразпределителните дружества, е намалял спрямо 2014г. - от 189 за 2014г. на 74 през 2015г., което е намаление от над 60 %.

През 2015 г. газоразпределителните дружества са получили общо 74 жалби от потребители, което е под 0,1% от всички битови потребители на природен газ. Жалби са подадени в 11 от общо 35 лицензирани територии в България. Броят на битовите клиенти в тези 11 територии съставлява 80% от всички битови клиенти на природен газ в страната. Най-много жалби са подадени в „Овергаз мрежи” АД за лицензираната територия на Столична община и община Божурище - 30 (0,14% от битовите клиенти на дружеството са подали жалба). Това представлява 41% от всички жалби в сектора. Общият брой битови потребители за тази лицензирана територия е 29% от всички битови потребители на природен газ в страната.

Постъпилите жалби в газоразпределителните дружества през 2015 г. според предмета на оплакването са, както следва:

Предмет на жалбите	Брой жалби	Брой удовлетворени жалби
Присъединяване към ГРМ	6	6
Неточно измерване на изразходваното количество природен газ	10	10
Нелоялни търговски практики /неполучаване на фактура, неуведомяване за сметка/	3	3
Договори	3	1
Възстановяване на газоснабдяването	1	0
Прекъсване на газоснабдяването, поради неплащане	7	6
Съдържание на фактурите	11	11
Цена	12	12
Смяна на доставчик	1	1
Обслужване на клиенти - качество на търговската услуга; налягане или прекъсвания	9	9
Други	11	14
ОБЩО ЖАЛБИ:	74	67

Класификация на жалбите, получени в газоразпределителните дружества, според предмета на оплакването:

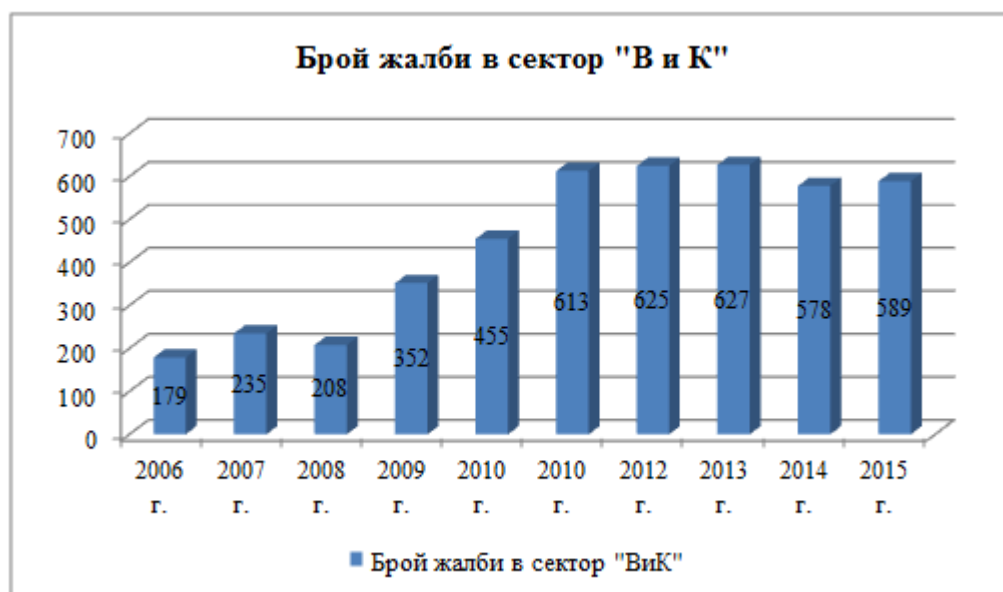
От графиката по-долу е видно, че жалбите са свързани основно с: цената; съдържанието на фактурите; неточно измерване на потребеното количество природен газ; качество на услугата; прекъсване на газоснабдяването; несъгласие с нормативни документи; отказ от присъединяване; несъгласие с начислени суми; смяна на доставчик; договори; нелоялни търговски практики и други.

Газоразпределителните дружества са разгледали получените жалби и са приели за основателни и съответно са удовлетворили 67 от тях, 7 от жалбите са неоснователни.

4. ВОДОСНАБДИТЕЛНИ И КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ

През 2015 година в КЕВР постъпиха общо **589 бр. жалби** на потребители на ВиК услуги срещу 41 бр. ВиК оператори. В сравнение с 2014 г. тези жалби нараснаха с 2%, като продължава тенденцията на задържането им на сравнително високо ниво през последните години. **Постъпилите жалби в КЕВР за периода 2006 - 2015 г. са, както следва:**

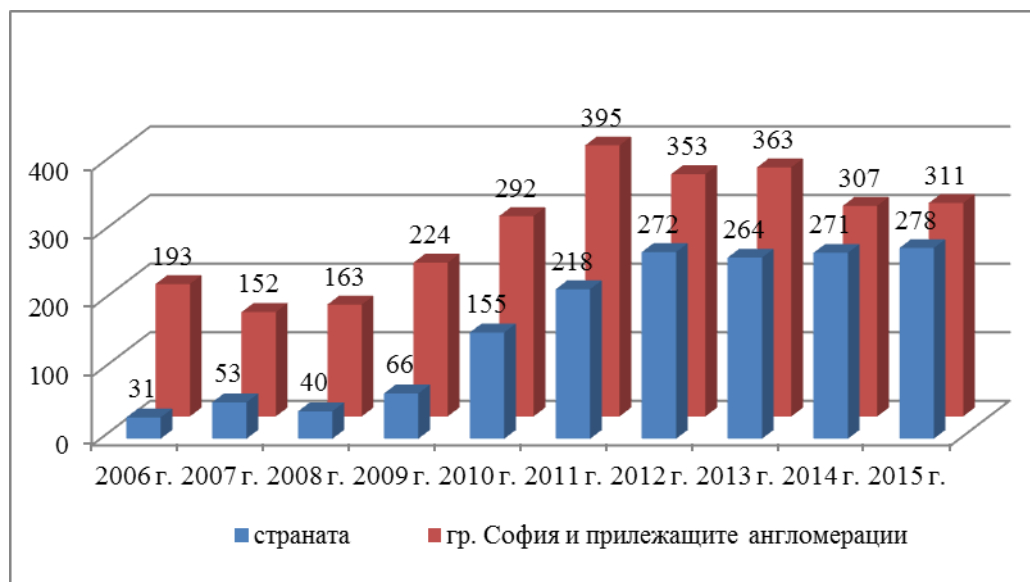
В 42% от случаите жалбите са регистрирани директно от потребители, 3% чрез адвокатски кантори, 5 % чрез ВиК операторите на основание чл. 55 и чл. 58 от Общите условия за предоставяне на ВиК услуги на потребителите от ВиК оператор, 19% чрез интернет страницата на КЕВР, а в останалите 31% те са постъпили чрез различни институции, най-често от Комисията за защита на потребителите, Министерството на околната среда и водите, Министерство на регионалното развитие и благоустройство, Столичната община, Администрацията на президента, Администрацията на МС и Комисията за наблюдение дейността на ДКЕВР.

От общия брой:

- 237 бр. са препратени до съответния ВиК оператор по реда на чл. 142, ал. 5 от Наредба № 3 за лицензиране на дейностите в енергетиката;
- 67 бр. са приключени преписки без решение на Комисията;
- 240 бр. жалби не са приключени, тъй като проверката по събиране на необходими доказателства продължава за изясняване на обстоятелствата по съответната жалба или предстои изготвяне на доклад за разглеждане на закрито заседание на Комисията.

Решения на КЕВР по жалби и сигнали на потребители - 65 бр., от които 28 бр. решения за образуване преписки през 2015 г., а останалите 37 бр. са по преписки, образувани от предходни години. Производството по едно от решенията (№ Ж-105/17.12.2015 г.) обединява 17 бр. жалби на търговски субекти срещу ВиК оператор и е образувана една обща преписка, на основание чл. 32 от Административнопроцесуалния кодекс - идентичен предмет на жалбите.

На следващата фигура е представено съотношението между броя на постъпилите жалби в КЕВР срещу ВиК оператори от страната и тези срещу „Софийска вода” АД.

Преобладаващата част от жалбите са срещу „Софийска вода” АД, което може да бъде обяснено с обстоятелството, че дружеството обслужва най-големия брой потребители на ВиК услуги в страната - **617 245 бр.**

По своя характер жалбите могат да бъдат систематизирани в следните групи:

- несъгласие с начислени количества вода по индивидуални партии;
- несъгласие с разпределението на разход „общо потребление” от потребители, живущи в сгради етажна собственост;
- нарушено водоснабдяване (ниско налягане и липса на вода);
- прекъснато водоснабдяване;
- лошо качество на питейната вода;
- наводняване на имоти от канализационната/водопроводната мрежи;
- отказ от присъединяване към ВиК системите;
- несъгласие с цените на предлаганите ВиК услуги и други.

В следващата таблица е представено процентното съотношение на регистрираните жалби в КЕВР според характера на поставените в тях проблеми през 2014 г. и 2015 г.

№	Характер на жалбите	2014 г. %	2015 г. %
1	несъгласие с начислени количества вода по индивидуални партиди	36,7	42,3
2	несъгласие с разпределение на разход „общо потребление“	24,9	17,7
3	нарушено водоснабдяване	5,7	9,0
4	прекъснато водоснабдяване	4,5	2,7
5	лошо качество на питейната вода	1,7	2,0
6	наводняване на имоти от канализационната/водопроводната мрежи	1,2	2,2
7	отказ от присъединяване към ВиК системите	1,2	0,7
8	несъгласие с цените на предлаганите ВиК услуги	0,3	3,7
9	други	23,7	19,7

Жалби и сигнали на потребители, в които са поставени важни проблеми, засягащи цели населени места, отделни направления от дейността на ВиК операторите или неправилно прилагане на утвърдените от КЕВР цени.

С оглед обществената значимост на тези оплаквания бяха извършени обстойни проверки по разширени програми, излизаци извън конкретния проблем, поставен в дадена жалба, като Комисията се произнесе с решения на база на анализ на представените данни и документи и констатации за нарушени потребителски права поради неправилно прилагане или неприлагане на приложимите закони и подзаконовни актове. Дадени бяха указания със срокове за изпълнение и привеждане на дейността на съответния ВиК оператор към нормативните изисквания. По част от тях бяха направени предложения към отговорните институции за промени в действащата нормативна уредба.

Едно от най-важните решения на Комисията през изминалата 2015 година, със значим обществен интерес, по проблеми на потребителите на ВиК услуги обединява в едно производство разглеждането на жалби от 17 фирми срещу ВиК ЕООД, гр. Пловдив, в които е изразено несъгласие с формирани задължения за услугата „пречистване на отпадъчни води“ по степени на замърсеност.

В жалбите е посочено, че като потребители на ВиК услуги 17-те търговски дружества имат предмет на дейност туристически и ресторантьорски услуги и попадат в категорията на битови и приравнени на тях обществени, търговски и др. потребители, а генерираните от тях отпадъчни води не са производствени, поради което смятат, че ВиК операторът неправомерно инкасира услугата „пречистване на отпадъчни води“ по степени на замърсеност.

В хода на производството по жалбите бе установено, че проверките на производствените обекти се осъществяват по график с честота, която не дава висока степен на надеждност и достоверност на получените резултати. Системата за контрол на промишлените изпускания се базира на редица условия и ограничения – резултатите от собствения мониторинг не се заверяват в акредитирана лаборатория, контролът се осъществява в рамките на работната седмица, без да се отчита режимът на работа на съответното предприятие и др., което компрометира тяхната надеждност и

достоверност. Договорите между ВиК операторите и потребителите по Наредба № 7/2000 г. за условията и реда за заустване на производствени отпадъчни води в канализационните системи на населените места определят редица задължения на дружествата да санкционират нарушителите, но те не се изпълняват ефективно, като се разчита на степените на замърсеност, а не на системния мониторинг върху качеството на изпусканите отпадъчни води.

Констатиран бяха отклонения от предписанията на Наредба № 4/2004 г. за осъществяване на контрол върху степента на замърсеност на производствените отпадъчни води за съответствие с изискванията за максимално допустимите концентрации на вещества в заустваните в канализационните мрежи производствени отпадъчни води и те поставят на дневен ред необходимостта от извършване на цялостен преглед на относимата нормативна уредба, във фокуса на който да бъдат поставени: съобразяване на разписаните правила с добрата експлоатационна практика – съответно обобщена и анализирана; адекватност – на реалната потребност от нормативно уреждане; достатъчност и непротиворечивост, поради което за резултатите от проверката бяха уведомени: министърът на регионалното развитие и благоустройството, в чиято компетентност е даването на указания по прилагане на издадената от него Наредба № 4/2004 г. и контрола за спазване на Наредба № 7/2000 г., министърът на околната среда и водите и министърът на здравеопазването - осъществяващи съвместно с министъра на регионалното развитие контрол по спазването на Наредба № 7/2000 г.

Доброволно уреждане на спорове

С цел разрешаване на възникнали спорове, на основание чл. 144, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, през 2015 г. бяха проведени тристранни срещи с участието на представители на КЕВР, ВиК оператори и жалбоподатели, като:

- по жалба срещу „Софийска вода” АД относно искане за откриване на партида на имот и спряно водоподаване, поради натрупани задължения. В хода на проверката бе установено, че спорът е между съсобственици на един имот. Независимо от това на потребителите бяха разяснени възможностите от техническа и правна страна за разрешаване на поставените в жалбата проблеми. В конкретния случай бе установено, че няма законово основание за произнасяне на Комисията по този спор;

- по жалби срещу „Кюстендилска вода“ ЕООД, гр. Кюстендил относно теч с неустановен произход пред имота на жалбоподателка, находящ се в с. Г. Г., община Кюстендил. Преписката бе открита през 2011 г., като в периода до провеждане на тристранната среща бяха извършени множество проверки от ВиК оператора, включително и с участието на експерти от Комисията. От страна на жалбоподателката са извършени самостоятелни проучвания за изясняване произхода на теча, поради категоричен отказ на оператора да се ангажира с разрешаване на проблема с презумпцията за маловажност на случая и липса на обществен интерес.

След срещата през 2015 г. дружеството подмени участък от 100 м от уличния водопровод, включващ имота на жалбоподателката, като в рамките на ремонта са подменени и прилежащите сградни водопроводни отклонения, с което до голяма степен дългогодишният проблем бе отстранен;

- по жалба срещу „Софийска вода” АД относно присъединяване на имот към водоснабдителната система, с адрес: гр. София., кв. С., ул. „проф. Д. П.“. Жалбата е за преустановено водоподаване към имота на г-жа Ц. С., по твърдение на която ВиК операторът е извършил нарушение с отказа си да ѝ открие индивидуална

партида. Същевременно е предявил необоснован иск за заплащане на предоставяната от 2012 г. водоснабдителна услуга на адреса, в неприемлив за жалбоподателката размер. Задължението е формирано на основание чл. 37 от Наредба № 4/16.09.2004 г. за присъединяване на потребителите и за ползване на водоснабдителните и канализационните системи, като санкция за незаконно присъединяване към водоснабдителната мрежа. В хода на проверката бяха установени множество нарушения както от страна на ВиК оператора, така и от страна на жалбоподателката, което определи и необходимостта от провеждане на съвместна среща за изясняване на позициите на двете страни и за обсъждане на приемливо за тях решение, с цел

С подписване на протокола се постигна споразумение в определен срок да бъде заплатен предявеният иск, в посочения от ВиК оператора размер, а дружеството да изгради за своя сметка отклонение към имота на жалбоподателката по одобрен проект и открие индивидуална партида на адреса;

- по жалба от „ПСОВ ЛЕКО КО“ ЕООД, гр. Радомир срещу „Водоснабдяване и канализация“ ООД, гр. Перник относно неизпълнение на дадените задължителни указания с Решение № Ж-14/14.03.2011 г. на ДКЕВР. Спорът е относно неуредени финансови взаимоотношения между двама ВиК оператори, поради непредоставяне на информация за фактурираните количества отпадъчни води на потребителите в гр. Радомир от едното дружество. Тези води постъпват за пречистване в ПСОВ, собственост на второто дружество, което определя необходимостта от уреждане на взаимоотношенията между двете страни с договор и спазване на договорените в него условия.

Страните се споразумяха относно подготовката на договор и протокол за разсрочено плащане на дължимите до момента суми, на база на справка за фактурираните количества отпадъчни води от гр. Радомир. В определения срок страните представиха подписан договор между тях, с погасителен план на старите задължения - търсен ефект, постигнат с посредничеството на членове и експерти на Комисията.

В посочените по-горе случаи бе постигнато доброволно уреждане на споровете от страните по него и съгласно чл. 150, ал. 2 от Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране дейностите в енергетиката **Комисията не се произнесе с решение**. Броят на финализираните по този начин производства по жалби все още е малък, но достатъчен, за да се направят изводи относно ефикасността на доброволно уреждане на спорове, съответно от прилагането му, когато това е възможно. Разширяването на използването на този подход налага специализирана подготовка за работа с потребителите, а и с представители на операторите в ролята на „медиатори“, за развиване на уменията да се водят разговори или преговори, да се откриват в реалното време на организираните тристранни срещи пунктовете, по които позициите на страните са близки или най-малкото непротиворечиви, да се поставят за разискване по делови и прагматичен начин спорните въпроси, да се намират алтернативни решения и да се предлагат на спорещите своевременно и по подходящ начин.

Извънредни проверки

На основание чл. 23, ал. 3 от ЗРВКУ бяха извършени следните **извънредни проверки** по повод постъпили сигнали от държавни органи, органи за местно самоуправление, средства за масово осведомяване, жалби, молби и предложения на граждани, както и проверка на информацията, представена от ВиК операторите:

№	ВиК оператор	Дата извършена проверка	Констативен протокол	Доклад по жалбата	Решение на КЕВР №/дата
1	"Софийска вода" АД	23.02.2015 г.	КП № 1/ 23.02.2015 г.	В-Дк-43/ 23.03.2015 г.	Ж - 34/ 26.03.2015 г.
2	„ВиК“ ООД, гр. Перник	06.03.2015 г.	КП № 2/ 06.03.2015 г.	В-Дк-130/ 20.07.2015 г.	Ж - 76/ 23.07.2015 г.
3	„Софийска вода“ АД	08.04.2015 г.	КП № 3/ 08.04.2015 г.	В-Дк-134/ 03.08.2015 г.	Ж - 82/ 06.08.2015 г.
4	„ВиК - Белово“ ЕООД	18-19.08.2015 г.	КП № 5/ 18.08.2015 г.	В-Дк-151/ 19.10.2015 г.	Ж - 91/ 02.11.2015 г.
5	„ВиК - Белово“ ЕООД	18-19.08.2015 г.	КП № 4/ 18.08.2015 г.	В-Дк-160/ 11.11.2015 г.	Ж - 99/ 18.11.2015 г.
6	„ВиК“ ООД, гр. Враца	09.12.2015 г.	-		
7	„ВиК“ ООД, гр. Враца	09.12.2015 г.	КП № 7/ 09.12.2015 г.		

**Забележка: Проверките по т. 7 и 8 продължават и преписките ще бъдат приключени през 2016 г.*

Извънредна проверка по жалба от група граждани срещу ВиК ЕООД, гр. Белово

Недоволството от действията на ВиК оператора се изразява в оплакване от начина на формиране на задълженията за заплащане на ползвани ВиК услуги от потребителите от с. Голямо Белово, без изправни водомери, монтирани на сградните водопроводни отклонения. Изразено е несъгласие с „...наложена такса на служебен абонамент на вода на 10 кубика на член от семейството, които имат развален или липсващ водомер...“; посочено е, че дружеството не изпълнява задължението си да монтира измервателни уреди (водомери) на сградните водопроводни отклонения (СВО) и да проверява метрологичните характеристики на монтираните.

С цел изясняване на обстоятелствата по случая и в изпълнение на Заповед № 3-В-8/ 07.08.2015 г. на Председателя на КЕВР, на 18.08.2015 г. бе извършена проверка на място, като бяха посетени произволно избрани адреси на потребители.

По обобщена информация, предоставена от дружеството, общият брой на СВО е 4935, от тях 3753 са обитаеми имоти и 1182 - на необитаеми. В 2226 от обитаемите имоти на сградните водопроводни отклонения са монтирани работещи водомери, в съответствие с изискванията на ЗИ; в 780 имота измервателните уреди са извън срок на последваща проверка и в 747 имота - няма монтирани такива. Следователно дружеството формира водопотреблението на около 41% от потребителите въз основа на брой обитатели или по измервателен уред, който не отговаря на изискванията на нормативна уредба (ЗИ - по отношение на средствата за измерване; начинът отчитане на изразходваната вода - чл. 30, заплащането на ВиК услугите - чл. 32 и следващите от Наредба № 4/2004 г.).

От представените копия на карнета е видно, че в него са записани само имената на титуляра и дата, на която е извършен отчет. Формата на самия първичен документ (каквото е карнетът) е така разработена, че не позволява да се впише необходима за отчетността информация като: адрес на имота; фабричен номер на измервателния уред; наличие на оловна плomba; удостоверяваща годината на последваща метрологична проверка; наличие и номер на плomba на холендъра на водомера; брой на обитателите в имота. Не е предвидена също графа за подпис на потребителя. По този начин освен, че се обезсмисля воденето на карнет, принципно се отнема възможността да бъде

идентифициран измервателният уред, по който се формират задълженията на потребителите, както и да се провери годността на същия да се използва като средство за търговско измерване, съгласно ЗИ. За да има отчетност, която без съмнение е необходима за осъществяване на ефективен контрол върху дейността на оператора, свързана със снемане на разхода на вода и отчитането и фактурирането на предоставяните ВиК услуги, в дружеството трябва да бъде разработен образец на карнет, в който да се включат посочените по-горе реквизити, като за всеки водомер, монтиран на СВО се води отделен карнет.

Дружеството няма електронна страница и не е публикувало одобрените през 2006 г. от ДКЕВР **Общи условия за предоставяне на ВиК услуги на потребителите от ВиК оператор „ВиК“ ЕООД, гр. Белово**, каквото задължение му е вменено с чл. 8, ал. 2 от Наредба № 4/2004 г. Така операторът е лишил потребителите от община Белово от информацията относно параметрите на договореното във връзка с предоставянето на ВиК услуги, както и досежно правата и задълженията на страните.

При извършената проверка бе установено, че нарушенията на ВиК оператора са многобройни, разнообразни, осъществяват се масово и поради продължителния период от време, в който се извършват, имат характер на трайна порочна практика, а оценени по значението им за потребителите - сериозни, което наложи преписката по жалбата да бъде изпратена по компетентност в **Районна прокуратура - Пазарджик, с копие до общинския съвет на гр. Белово**.

Действията на оператора не почиват на нормативно закрепените правила, нито на клаузите на общите условия, съблюдаването на които би довело до установяване и поддържане на стабилност и сигурност у страните по облигационното отношение по предоставяне на ВиК услуги. Потребителите са принудени да търпят очевидно неправомерното поведение на оператора и да бъдат безправна страна по договорно отношение, спрямо която представителят на естествения монопол - ВиК оператора, може да постъпва както пожелае, изхождайки от обстоятелството, че в обособената територия единствен той предоставя услуги от жизнена важност за населението.

С оглед спазване на принципите, прогласени в чл. 7, т. 2 (предотвратяване на злоупотреба с монополно положение) и т. 3 (защита на интересите на потребителите), преписката по жалбата бе изпратена в **Комисията за защита на конкуренцията** за разглеждане по компетентност.

Предвид необходимостта от предприемане на комплексни мерки, адекватни на констатираните нарушения, установени в хода на извършената проверка на дружеството (използване на средства за измерване с изтекъл срок на последваща проверка или липсващи такива), преписката е изпратена по компетентност и в **Държавната агенция за метрологичен и технически надзор**.

За постигане на по-висока степен на ефективност и ефикасност на разглеждането на жалби намираме за неотложни следните законодателни промени:

1. В Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги:

- да се предвиди възможност Комисията да се произнася със задължителна сила (под формата на „*препоръки*“, за да се разграничат от *указанията*, давани при произнасянето с решения по жалби по чл. 22 от ЗЕ) спрямо оператори, чиято дейност по предоставянето на ВиК услуги се проверява, когато констатира нередности, както и да извършва последващ контрол за изпълнението на дадените такива.

- да се създадат гаранции за изпълнението на препоръките от страна на КЕВР при проверка на дейността на операторите. Към момента в административно наказателните разпоредби **няма текст, който да предвижда носене на**

административна отговорност за неизпълнение на препоръките при констатиране на нередности в дейността.

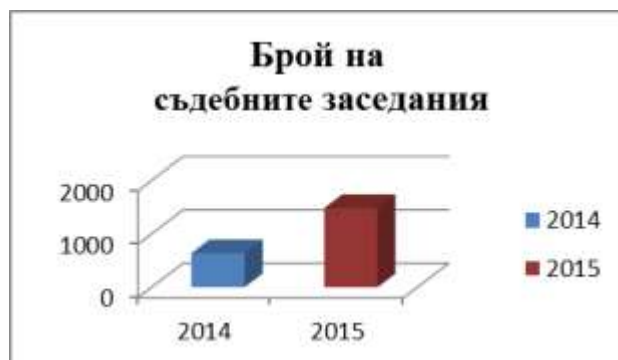
- в административнонаказателните разпоредби да се предвиди носене на административна отговорност от оператор, комуто с решение по чл. 22, ал.5 във връзка с чл. 22, ал.1 от ЗЕ са дадени указания, задължителни за спазване и подлежащи съгласно чл. 13, ал. 9 от ЗЕ на предварително изпълнение. В чл. 22 от Закона за енергетиката е разписано правомощието на КЕВР да разглежда и се произнася по жалби на потребители срещу ВиК оператори и на ВиК оператори срещу ВиК оператори, когато жалбите са свързани с предмета на регулиране по ЗРВКУ, но в административнонаказателните разпоредби на този закон няма текст, който да предвижда носене на административна отговорност от оператор, комуто с решение по чл. 22, ал.5 във връзка с чл. 22, ал.1 от ЗЕ са дадени указания, задължителни за спазване и подлежащи съгласно чл. 13, ал. 9 от ЗЕ на предварително изпълнение.

2. В Закона за енергетиката да се предвиди възможност да не се разглеждат анонимни жалби, жалби за нарушения, извършени преди повече от 3 години, както такива, които са предмет на съдебен спор.

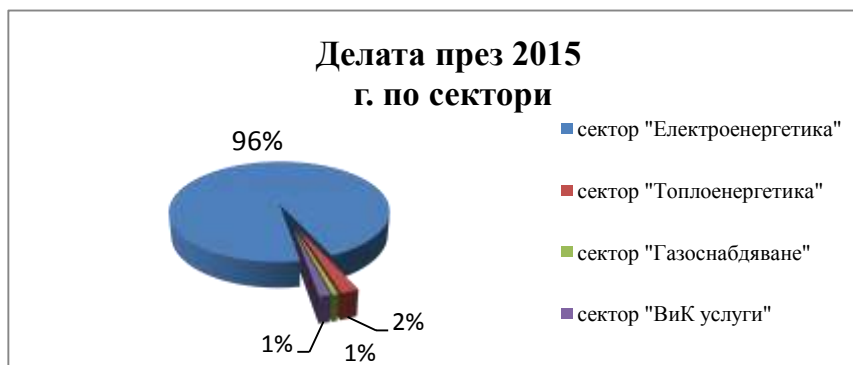
ГЛАВА СЕДМА

ПРОЦЕСУАЛНО ПРЕДСТАВИТЕЛСТВО

През 2015 г. по жалби срещу актове на Комисията и на нейния председател експерти от дирекция „Правна“ осъществиха процесуално представителство по 1 486 съдебни заседания по дела пред съдилищата на територията на цялата страна. Спрямо 2014 г., когато бе осъществено процесуално представителство по 640 дела, увеличението през отчетната 2015 г. е 2.3 пъти.

Както се вижда от графиката по-долу, най-много са делата в сектор „Енергетика“ -96% от всички. Увеличението на делата в този сектор е около два пъти в сравнение с 2014 г.

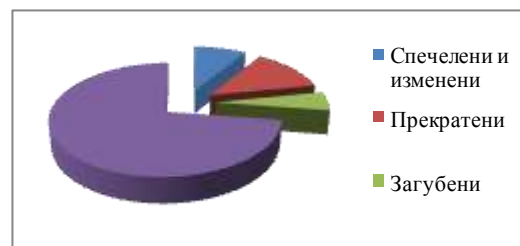
Основен дял в сектор „Енергетика“ са делата, образувани по жалби срещу наказателни постановления, издадени от Председателя на КЕВР в изпълнение на контролни правомощия по ЗЕ, които в сравнение с 2014 г. са се увеличили 10 пъти. В сектор „Електроенергетика“ е значителен и броят на делата, образувани по жалби срещу решения на Комисията за утвърждаване или определяне на цени на електрическата енергия, както и срещу откази по заявления за утвърждаване на цени. Големият брой на делата с предмет цени на електрическата енергия произтича от важността на регулираните обществени отношения в този сектор, както и от различните и много на брой участници в електроенергийния пазар. Към края на 2015 г. резултатът от дейността във връзка с процесуалното представителство на КЕВР показва превес на делата, по които са потвърдени актовете на Комисията и на нейния председател.

Конкретните данни за съдебните производства са представени по-долу по сектори:

1. ЕЛЕКТРОЕНЕРГЕТИКА

Общият брой дела в сектор „Електроенергетика” за 2015 г. е **1091 бр.**, в т. ч.:

- спечелени и изменени: 96 бр.;
- прекратени: 142 бр.;
- загубени: 60 бр.;
- висящи производства: 793 бр.

Образуване, приключили и висящи през 2015 г. съдебни дела в сектора:

- дела, образувани по жалби срещу издадени от Председателя на КЕВР наказателни постановления – 640 бр., от които 90 спечелени и изменени, 492 висящи и 58 загубени;

- дела, образувани по жалби срещу решения на Комисията за определяне на разполагаемост – 138 бр., от които 18 висящи и 120 прекратени;

- дела, образувани по жалби срещу решения на Комисията за утвърждаване/определяне на цени на ел. енергия, както и отказ по такива заявления – 126 бр., от които 119 бр. висящи и 7 бр. прекратени;

- дела, образувани по жалби срещу решения на Комисията по жалби, вкл. мълчалив отказ – 78 бр., от които 68 висящи, 5 прекратени, 5 спечелени;

- дела, образувани по иски молби, по които Комисията е в качеството на трето лице-помагач – 57, от които 57 висящи.

- дела, образувани по Закона за отговорността на държавата и общините за вреди – 22 бр., от които 1 спечелено и 21 висящи производства;

Преписки пред Комисия за защита от дискриминация, по които Комисията е страна – 13 бр. висящи;

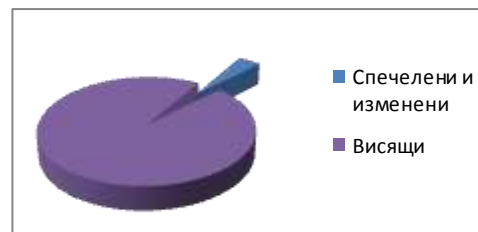
- дела, образувани по жалби срещу наредби, протоколни решения, методики, указания на Комисията, Общи условия и правила – 27 бр., от които 17 висящи и 10 прекратени;

- дела, образувани по жалби по Закона за достъп до обществената информация – 3 бр., от които 2 загубени и 1 висящо.

2. ТОПЛОЕНЕРГЕТИКА

Общият брой дела в сектор „Топлоенергетика” за 2015 г. е **25 бр.**, в т.ч.:

- спечелени и прекратени: 1 бр.;
- висящи производства: 24 бр.;
- загубени: 0 бр.

Образуване, приключили и висящи през 2015 г. съдебни дела в сектора:

- дела, образувани по жалби срещу решения на Комисията за утвърждаване/определяне на цени и мълчалив отказ по заявления за цени – 20 бр., от които 1 прекратено;

- дела, образувани по жалби срещу решения на Комисията за издаване на сертификати за произход на електрическа енергия и отказ за издаването им – 4 бр.;

- дела, образувани по жалби срещу издадени от Комисията наказателни постановления – 1 бр. висящо;

- дела по жалби и други – 0 бр.

Преписки пред Комисия за защита от дискриминация, по които Комисията е страна – 1 бр. висяща.

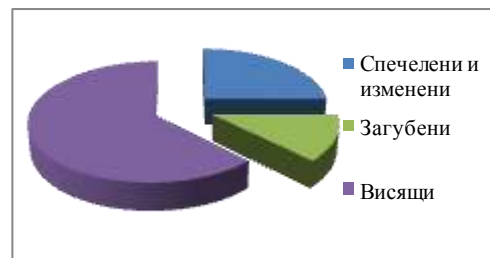
3. ГАЗОСНАБДЯВАНЕ

Общият брой дела в сектор „Газоснабдяване” за 2015 г. е 8 бр., в т.ч.:

- спечелени и прекратени: 2 бр.;

- загубени: 1 бр.;

- висящи производства: 5 бр.

Образуване, приключили и висящи през 2015 г. съдебни дела в сектора:

- дела, образувани по жалби срещу решения на Комисията за енергийно и водно регулиране, включително мълчаливи откази – 4 бр., от които 3 бр. висящи, 1 загубено;

- дела пред районните съдилища по жалби срещу издадени от Комисията наказателни постановления – 1 бр. спечелено;

- дела по жалби за присъждане на вреди – 1 бр. прекратено;

- дела, образувани по жалби срещу актове за установяване на публични държавни вземания – 1 бр. висящо;

- дела, образувани по иски молби, по които Комисията е в качеството на трето лице-помагач – 1 бр. висящо.

4. ВОДОСНАБДИТЕЛНИ И КАНАЛИЗАЦИОННИ УСЛУГИ

Общият брой дела в сектор „ВиК услуги” за 2015 г. е 15 бр. висящи производства.

Образуване, приключили и висящи през 2015 г. съдебни дела в сектора:

- дела, образувани по жалби срещу решения на Комисията по жалби, вкл. срещу мълчаливи откази: 13 бр. висящи;

- административно-наказателни дела срещу наказателни постановления, издадени за нарушение на Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги: 2 бр. висящи.

Преписки пред Комисия за защита от дискриминация, по които Комисията е страна – 2 бр. висящи.

5. ДРУГИ ДЕЛА

Общият брой дела с друг предмет за 2015 г. е 23 бр., в т. ч.:

- спечелени и прекратени: 1 бр.;

- загубени: 8 бр.;

- висящи производства: 14 бр.

ГЛАВА ОСМА

МЕЖДУНАРОДНА ДЕЙНОСТ

1. ЕНЕРГЕТИКА

Членство в международни организации

В сектор „Енергетика“ КЕВР членува и взаимодейства с три европейски и международни организации:

- Агенцията за сътрудничество на енергийните регулатори (ACER);
- Съвет на европейските енергийни регулатори (CEER);
- Регионалната асоциация на енергийните регулаторни органи (ERRA).

Основната дейност на ACER се осъществява в шест работни групи:

- електроенергия;
- природен газ;
- интегритет и прозрачност на пазара;
- прилагане, мониторинг и докладване;
- координационна група на регионалната инициатива за електроенергия (ERI) и
- координационна група на регионалната инициатива за природен газ (GRI).

През 2015 г. осъществените дейности във връзка със съвместната работа с Агенцията за сътрудничество на енергийните регулатори и Съвета на европейските енергийни регулатори в областта на електроенергийния и газовия пазар включват:

- събиране, анализ и предоставяне данни за Мониторинговия доклад на ACER и CEER за развитието на пазарите за 2014 г.;
- участие в процедура за електронно гласуване и одобряване на Становище на ACER за Регионални списъци на предложените проекти от общ интерес за електроенергия и природен газ за 2015 г.;
- попълване в базата данни на ACER на стойностите и характеристиките на обмените на електроенергия, осъществени от ЕСО ЕАД през 2015 г., за годишния доклад на Агенцията по Електроенергийната регионална инициатива (ERI) на основа на данни от ЕСО ЕАД;
- актуализиране на информацията за редовните шестмесечен и годишен доклад на ACER за напредъка по Електроенергийната регионална инициатива;
- изготвяне на годишния доклад до ACER и ЕК относно развитието на вътрешния пазар на електроенергия и природен газ за 2014 г.;
- отговор на въпросник относно загубите при преноса на електроенергия;
- отговор на въпросник за изпълнението на Третия енергиен пакет;
- във връзка с подписания през 2014 г. Меморандум за разбирателство между ACER и КЕВР за обмен на информация съгласно Регламент (ЕС) № 1227/2011 (REMIT) и Споразумение за нивото на услугите в Централизирания европейски регистър на участниците на енергийния пазар (CEREMP), през м. март 2015 г. КЕВР установи достъп до Централизирания европейски регистър CEREMP, разработен от ACER. Национална регистрация на пазарните участници се извършва чрез приложението CEREMP, създадено от ACER (<http://www.dker.bg/newsbg.php?n=2655>);
- събиране, анализ и попълване на информация за 2014 г. за секторите електроенергетика и природен газ в базата данни от показатели към годишните доклади на електронната страница на CEER (http://www.ceer.eu/portal/page/portal/EER_HOME);

- във връзка с участието на КЕВР в Газова регионална инициатива (ГРИ) беше договорено съвместно участие между КЕВР и Гръцкия регулатор (РАЕ) с пилотен проект, като част от общия работен план на ГРИ за периода (2015-2018) за ранното въвеждане на мрежовите кодове за разпределение на капацитет (САН NC) и балансиране (BAL NC) през 2015 г., в точката на междусистемно свързване Кулата-Сидирокастро на двете газопреносни мрежи на ДЕСФА С.А. и Булгартрансгаз ЕАД. Проектът получи одобрението на Европейската комисия на работна среща на ГРИ, която се проведе в Брюксел/Белгия на 23 февруари 2015 г. За изпълнението на по-горе посочените съвместни дейности бяха проведени няколко срещи в София и Атина между заинтересованите страни от българска и гръцка страна. Последната среща се състоя през м. февруари 2015 г., като КЕВР беше домакин на тази четиристранна среща с участието на представители на Гръцкия регулатор, преносното предприятие за природен газ на Гърция (DESFA) и Българският газопреносен оператор (Булгартрансгаз ЕАД);

- представители на КЕВР взеха участие в две срещи между регулаторните органи на България и Гърция, преносните предприятия за газ и министерствата на енергетиката на България и Гърция, които се проведеха на 27 април и 9 юни 2015 г. в Брюксел/Белгия по инициатива на г-н Клаус Борхард, директор на дирекция „Вътрешен енергиен пазар“ на ЕК. Главната тема, дискутирана на тях, се отнася до специфичните обстоятелства, съществуващи в точката на междусистемна свързаност на газопреносните мрежи на България и Гърция - Кулата/Сидирокастро, и необходимите мерки, които трябва да се предприемат за осигуряване на виртуален обратен поток (backhaul) и разширяване прилагането на съответните европейски правила. Целта е да се ускори финализирането на процеса по подписване на споразумението за междусистемна свързаност между българския и гръцкия оператори на преносни мрежи за природен газ;

- участие на КЕВР в процедури за електронно гласуване от Съвета на регулаторите на ACER на препоръки и становища на Агенцията относно проектите на мрежови кодекси и в заседание на Съвета през м. ноември 2015 г.;

- одобрение на актуализираните указания и известие, необходими за повторното провеждане на I фаза от пазарния тест: Изразяване на интерес за осъществяване на проекта за междусистемна газова връзка Гърция-България (IGB), съвместно с Гръцкия регулаторен орган;

- оценяване на целесъобразността и значението за Европейската общност и съответния регион на Проекти от общ интерес (PCI), в които участва България, за сектор „Природен газ“ във връзка с изготвянето на обобщена информация от ACER, която беше представена на ЕК;

- във връзка с участието на КЕВР в Газова регионална инициатива (ГРИ) трима експерти на КЕВР взеха участие в 28^{-та} регионална среща на координационния комитет на Газова регионална инициатива – юг-югоизток и 19^{-та} среща на Групата на заинтересованите страни, които се проведеха във Букурещ, Румъния в периода 19-20 ноември 2015 г.;

- представител на Комисията за енергийно и водно регулиране взе участие в проведените в Брюксел/Белгия двудневни срещи председателствани от заместник-директора на Главна дирекция „Енергетика“ на ЕК, по въпроси относно проектите за междусистемни газопроводи между България и Румъния, България и Гърция и България и Сърбия, както и проекта за модернизация, рехабилитация и разширение на националната ни газопреносна система;

- изготвяне на Годишен доклад до Европейската комисия и ACER за състоянието на пазарите на електроенергия и газ, включително базата данни от показатели към годишния доклад;

- предоставяне на информация до ENTSO-G и ACER за текущия статус и планираните стъпки за изпълнението на мрежовия кодекс за балансиране на газопреносните мрежи във всяка държава-членка;

- предоставяне на информация по изпълнение на процедурите за управление на претоварването в точките на междусистемни газови връзки (Congestion management procedures – CMP), съгласно Приложение I към Регламент (ЕО) № 715/2009 относно условията за достъп до газопреносни мрежи, във връзка с проект на Първи мониторингов доклад на ACER.

През 2015 г. председателят на КЕВР взе участие в две от проведените в София срещи по енергетика на високо ниво, както следва:

- с директора на ACER във връзка с обсъждане на възможностите КЕВР да активизира участието си в заседанията на работните групи към ACER и на Съвета на регулаторите;

- с директора на дирекция „Вътрешен енергиен пазар“ на ЕК по повод участието на КЕВР в създадената работна група между представители на ЕС и България относно българския газов хъб „Балкан“ и обсъждането на въпроси, свързани с вътрешния енергиен пазар.

Работна група 14 „Енергетика“

През 2015 г. бяха съгласувани становища, материали и документи от компетенциите на КЕВР за целите на Работна група 14 „Енергетика“ към Съвета по европейски въпроси. Беше предоставяна необходимата информация относно различни аспекти от дейността на КЕВР, включително по изпълнението на Плана за действие за 2015 г. с мерките, произтичащи от членството на България в Европейския съюз.

Международни проекти

Проект “Въвеждане на европейския пазар на електроенергия в България – II фаза”

Проектът “Въвеждане на европейския пазар на електроенергия в България – II фаза” е предварително определен проект по Програма BG04 „Енергийна ефективност и възобновяема енергия” на Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство (ФМ на ЕИП) 2009-2014 г. Програмен оператор е Министерството на икономиката и енергетиката на Република България. Комисията за енергийно и водно регулиране е организатор на проекта. Партньор на Комисията по проекта е Норвежката дирекция за водни ресурси и енергетика, Кралство Норвегия (NVE), а участници са „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) и „Българска независима електроенергийна борса“ ЕАД (БНЕБ ЕАД). Договорът за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ за проекта беше сключен на 18.12.2014 г.

Основните цели на проекта са:

- по-нататъшно развитие на пазара на електроенергия в България чрез въвеждане на организиран пазар „ден напред“ за физически доставки;

- развитие на концептуални, технически и организационни инструменти и предприемане на конкретни стъпки към интеграция на пазара на електроенергия в България със съседните пазарни зони и обединените пазари;

- разработване на ефективни средства за наблюдение на пазара на електроенергия.

През периода януари-април 2015 г. бяха изпълнени следните задачи от Плана за изпълнение на проекта:

Основна задача 1. Оценка на състоянието на вътрешния електроенергиен пазар на ЕС:

Консултантът E-Bridge Consulting изготви на основата на задание и въпросници, разработени съвместно с NVE и екипа по проекта от КЕВР, ЕСО ЕАД и БНЕБ ЕАД, доклад за оценка на състоянието на вътрешния електроенергиен пазар на Европейския съюз. Докладът представлява обстойно проучване на съществуващите организирани пазари на електроенергия в Европа и предоставя рамка за сравнение на европейските електроенергийни пазари със съществуващите български пазарни механизми.

В рамките на задачата, в периода 1-5 февруари 2015 г. беше организирано работно посещение на 14 участника в проекта от българска страна, които проведеха срещи в институциите: NVE, преносния оператор Statnett, борсата Nord Pool Spot (Норвегия), борсата EPEX Spot (Франция) и регулатора НЕО, преносния оператор MAVIR и борсата HUPX (Унгария). В резултат на посещението участниците набелязаха най-важните предпоставки за успешен старт на електроенергийната борса у нас и изготвиха предложение за необходимите предварителни стъпки (секторен анализ, преценка на рисковете, оценка на възможните сценарии).

NVE и КЕВР организираха семинар за представяне на доклада на консултанта „Проучване на европейски електроенергийни пазари за България“ в София на 19 и 20 март 2015 г. с около 60 участника.

Основна задача 2. Оценка на състоянието на българския електроенергиен пазар:

Експерти от екипа по проекта от КЕВР и ЕСО подготвиха доклад за състоянието на електроенергийния пазар в България, който е публикуван на интернет страницата на Комисията. Основният резултат от доклада е изготвянето на оценка за състоянието на българския електроенергиен пазар и запознаването на партньора NVE и консултанта E-Bridge Consulting с най-съществените проблеми и предизвикателства за реализиране на борсов пазар „ден напред“ в България.

През периода май – август 2015 г. започна дейността по изпълнение на първите подзадачи от Основна задача 3. Разработване на структура и дейности за мониторинг на пазара в КЕВР. Експерти от КЕВР изготвиха преглед на изискванията за мониторинг на пазара на едро, произтичащи от Директива 2009/72/ЕО, Регламенти (ЕО)713/2009 и (ЕО)714/2009.

През периода септември – декември 2015 г. беше осъществена дейност по първата подзадача- „Препоръки за структура и дейности за мониторинг на пазара в КЕВР, включително новите задължения по Регламент (ЕС) 1227/2011 (REMIT) и Мрежовите кодекси“ от страна на КЕВР.

Новите изисквания към националните регулаторни органи и операторите, свързани с докладването по Регламент (ЕС) № 1227/2011(REMIT), с Регламент 543/2013 и с Мрежовите кодекси, стартирането на електроенергийната борса през януари 2016 г. и съвместната дейност на БНЕБ с Nord Pool Spot като партньор по Споразумението от м. април 2015 г. наложиха необходимостта от преразглеждане и актуализиране на дейностите по проекта. Проведени бяха работни срещи по проекта с партньора NVE, а също с представители на Програмния оператор.

Експерти от работната група по проекта подготвиха проект на актуализиран график за изпълнение на дейностите по проекта, включително за период на изпълнение, удължен с 6 месеца, т. е. до октомври 2016 г.

По предложение на норвежкия партньор беше подготвена предварителна програма за обучение по Регламент (ЕС) № 1227/2011 (REMIT) в периода 9-11 февруари 2016 г.

На сайта на КЕВР е създаден самостоятелен раздел за проекта с информация на английски и български език на адреси:

<http://www.dker.bg/pageen.php?P=417&SP=459&OID=> и

<http://www.dker.bg/pagebg.php?P=370&SP=456&OID=> .

2. ВОДОСНАБДЯВАНЕ И КАНАЛИЗАЦИЯ

През 2015 г. международната дейност на регулатора с ресор ВиК сектор обхваща следните направления:

Програма „Водата на река Дунав”

Програмата се изпълнява съвместно от Световната банка и Международната асоциация на водоснабдителните дружества, работещи на територията на водосборния басейн на река Дунав със седалище в Австрия. Цели на програмата са така наречените “smart policies, strong utilities, and sustainable services ” във ВиК сектора в басейна на река Дунав. Адресати на програмата са ВиК оператори, техни асоциации, министерства и регулатори за насърчаване на информиран стратегически диалог за основните предизвикателства пред сектора. Друга цел на програмата е укрепване на техническия и управленски капацитет на комуналните услуги в сектора и държавните институции. Обхваща 11 държави - Албания, Босна и Херцеговина, България, Косово, Македония, Молдова, Румъния, Сърбия, Украйна, Хърватска, и Черна гора.

През първото полугодие на 2015 г. са осъществени семинар и годишна конференция по програмата, като представители на българския регулатор взеха участие в семинара на тема „Регулаторен бенчмаркинг на ВиК дружествата: Оценка на качеството на изпълнение и подобрене”. Семинарът бе проведен в периода 22-27 февруари 2015 г. в Прищина/Косово. В него взеха участие представители на регулатори, министерства, ВиК дружества и асоциации и академичната общност от Австрия, Албания, Босна и Херцеговина, България, Косово, Молдова, Македония, Сърбия, Украйна, Унгария, Хърватска и Черна гора. Лекторските материали бяха подготвени от Центъра за изследване на публичните дружества за комунални услуги към Университета на Флорида, САЩ (основен пакет), португалския воден регулатор, аржентинска консултантска фирма за икономика и финанси на комуналните дружества и австрийския Институт за икономически изследвания.

През март и август 2015 г. от българска страна бяха обобщени и изпратени данните за показателите за качество на ВиК услугите, отчетени за 2013 г. и 2014 г. за 30^{те} ВиК оператори, за които регулаторът е подал данни в платформата DANUBIS, като данните бяха публикувани от платформата през м. април и август. През юни беше подготвен превод на ключови понятия и термини, използвани от платформата и предстои пускане на български портал на платформата - <http://www.danubis.org>.

Мрежа на водните регулатори в Европа (Water Regulators Network (WAREG))

По инициатива на Италианския и Португалския регулатори от 2013 г. и съгласно протоколни решения на комисията № 26/17.02.2014 и 54/8.04.2014 г. през април 2014 г. бе създадена мрежата на водните регулатори. Това е платформа за сътрудничество между регулаторите на водния сектор в Европа, възникнала по подобие на аналогична успешна практика в енергийния сектор за създаването на Съвета на европейските енергийни регулатори (Council of European Energy Regulators/CEER) през 2000 г. и Асоциацията на средиземноморските регулатори в областта на електроенергията и природния газ (Association of Mediterranean Regulators for Electricity and Gas /MEDREG) през 2006 г. Към май 2015 г. членове на мрежата са регулаторите от 23 държави – Албания, България, Дания, Ирландия, Испания, Италия, Латвия, Литва, Малта, Португалия, Унгария, Шотландия, Гърция, Азорски острови, Белгия (Фландрия), Естония, Северна Ирландия, Румъния, Молдова, Хърватска, Черна гора и Косово. Водният регулатор от Англия и Уелс е регистриран като наблюдател в мрежата.

През първата половина на 2015 г. двете работни групи на мрежата попълниха 3 въпросника, подготвиха доклади и представиха 2 изследвания по време на 4^{та} обща среща на мрежата – бенчмаркинг на водните регулатори от мрежата и формиране на ВиК цени от регулаторите. По време на 4^{та} обща среща на мрежата, която беше проведена през май 2015 г. в Единбург/Шотландия, бе избран и първият председател на мрежата, член на италианския регулатор с ресор ВиК.

През м. септември 2015 г. представител на Комисията взе участие в 5^{та} регулярна обща среща на WAREG.

Проект на Световната банка за укрепване на капацитета на регулатора в рамките на проект „Подкрепа на реформа в отрасъл ВиК”

В рамките на стартирания през лятото на 2014 г. проект⁸, в началото на 2015 г. бяха подготвени окончателните текстове на 2^{те} наредби към Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги и функционален преглед на дейността на регулатора в частта на ВиК сектора. През май 2015 г. Министерството на регионалното развитие и благоустройството и Световната банка подписаха споразумение за удължаване на проекта до октомври 2015 г., като се проведе обучение както за служителите на регулатора, така и за служители на ВиК дружествата и МРРБ за новия регулаторен период (2017-2021 г.). Обученията за служителите на регулатора обхващаха основно служителите от главна дирекция „ВиК услуги“ в 4 модула:

-повишаване на общата квалификация, 30-31 юли 2015 г.;

⁸ Дейностите по проекта се финансират от Оперативна програма „Околна среда 2007-2013 г.”, като обхващат 2 компонента:

- укрепване на капацитета на регулатора, включващо преглед и предложения за изменения на двете наредби към Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационни услуги и функционален преглед на дейността на регулатора в частта на ВиК сектора, както и провеждане на обучение за прилагане на изменената поднормативна уредба;

- оптимизиране на разходите за постигане на съответствие с Директива 91/271/ЕИО за пречистване на градските отпадъчни води, включващо изготвяне на списък с примерни индивидуални и др. подходящи системи (ИПС), които се използват в страни членки на ЕС; ръководство за избягване на прекомерни разходи при постигане на съответствие съгласно чл.3 от Директива 91/271/ЕИО, указания за постигане на избрани до 5 ИПС, както и доклад с конкретни предложения за изменения в нормативната и поднормативната база във връзка с прилагането на ИПС. Тази компонента няма отношение към Комисията за енергийно и водно регулиране.

- правна рамка на регулирането на ВиК отрасъла, 3-4 септември 2015 г.;
- техническо регулиране: практики, методи и решения, 24-25 септември 2015 г.
- икономическо регулиране: практики, методи и решения“, 1-2 октомври 2015 г.

През втората половина на 2015 г. са проведени над 20 работни срещи по проекта между представители на комисията, Световна банка, МРРБ и международни консултанти във връзка с изготвяните проекти на нови наредби и указания към тях.

Конференция „ВиК регулиране на национално и европейско ниво” в рамките на ЕХРО-АРА, 16.6.2015 г.

Конференцията беше домакинствана от румънския регулатор и румънската асоциация по водите. В нея взеха участие представители от регулаторите на Румъния, България, Италия, Унгария и Шотландия и бивш член на водния съвет на провинция Лимбург/Холандия, а аудиторията беше основно от представители на румънските ВиК оператори.

Международен форум на водните регулатори

През 2015 г. Международната водна асоциация (International Water Association) организира Втори международен форум на водните регулатори, който беше проведен на 8-9 септември в Лондон, Великобритания. В рамките на форума взеха участие повече от 70 представители от 30 държави. Експерт на Комисията бе поканен за член на програмния комитет на форума, заедно с представители на регулаторни институции от Великобритания, Австралия и Португалия и взе участие в събитието.

Обучение на Украинския регулатор за отрасъл водоснабдяване и канализация

На 25-26 август 2015 г. Световна банка организира в Киев, Украйна обучение за Украинския регулатор за отрасъл водоснабдяване и канализация, като част от проект за подобряване на градската инфраструктура (PI132386). Експерт на Комисията бе поканен за участие и изнасяне на лекция в рамките на това обучение, на която бе споделян опитът от регулирането на ВиК услуги в България.

Работен семинар за водно регулиране, организиран от ERRА

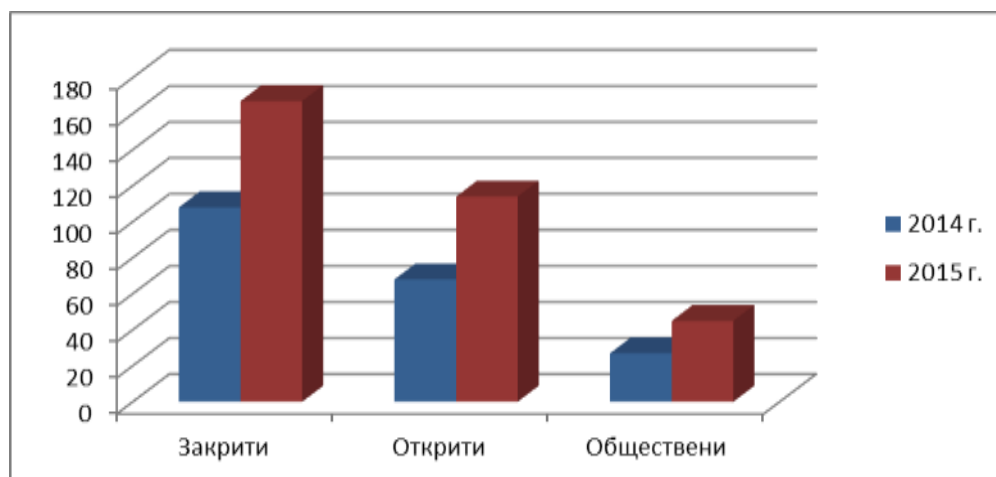
На 13 ноември 2015 г. КЕВР бе домакин на работен семинар на тема регулиране на ВиК услуги, организиран от Регионална асоциация на енергийните регулатори (Energy Regulators Regional Association – ERRА). В семинара взеха участие 25 представители на 11 държави.

ГЛАВА ДЕВЕТА

АДМИНИСТРАТИВНО ОБСЛУЖВАНЕ

1. ОСИГУРЯВАНЕ НА РАБОТАТА НА КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

През 2015 г. КЕВР проведе 281 закрити и открити заседания и 45 обществени обсъждания. В сравнение с 2014 г. броят на заседанията е увеличен със 105 или 60%, а на обществените обсъждания – с 18 или 67 %.

На всички заседания и обществени обсъждания са направени аудио записи и са изготвени протоколи, които са публикувани на интернет страницата на КЕВР. Материалите за заседанията на Комисията и за обществените обсъждания, протоколите и документите към тях са съхранени в архив.

През 2015 г. Комисията прие: 4 наредби и проекти на наредби; 2 указания и 3 решения за указания; 3 правила; 51 решения за цени; 76 решения за бизнес планове; 18 решения за разрешения; 26 решения за издаване на лицензии; 31 решения за изменение на лицензии; 1 решение за обявяване на конкурс за определяне на титуляр на лицензия; 1 решение за общи условия; 9 решения за сертификати; 106 решения по жалби; 6 решения за прекратяване на преписки; 5 решения за обществени поръчки; 32 решения за установяване на публично държавно вземане; 6 решения за достъп до обществена информация. Оригиналите на тези актове и документите към тях са изготвени съгласно Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация.

За приетите от Комисията решения за издаване, изменение и допълнение на лицензии са изготвени приемо-предавателни протоколи, като самите решения и изготвените лицензии са връчени от главния секретар на КЕВР на съответните дружества.

Съгласно чл.25 (1), т. 1 и т. 5 от Закона за енергетиката на интернет страницата на Комисията се водят и актуализират регистърът на издадените лицензии и регистърът на издадените разрешения.

През 2015 г. в деловодството на КЕВР са обработени следните документи:

- входящи писма – 13 425 бр ;
- изходящи писма- 6 722 бр.;

- вътрешни преписки – 2 690 бр.;
- сканирани и размножени документи- 22 817 бр.;
- изпратени писма- 9 658 бр.;
- подвързани лицензии – 51 бр.;
- подвързани и ламинирани документи – 208 бр.

2. ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

Организационната структурата и числеността на администрацията са регламентирани в Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, обнародван в ДВ. бр. 43 от 12 юни 2015 г. Той е съобразен със Закона за администрацията, Закона за държавния служител и Класификатора на длъжностите в администрацията, които определят единни изисквания по отношение на устройството на администрациите, за които се прилагат тези нормативни актове.

С приетия правилник от 12.06.2015 г. общата численост на персонал бе увеличена на 165 щ. бр. Пълната организационна структура беше отразена в длъжностното и поименното разписание, всички трудови и служебни правоотношения на служителите бяха приведени в съответствие с новия правилник, съгласно § 3 от Преходните и заключителни разпоредби на Правилника за дейността на КЕВР и на нейната администрация.

В общата численост - 165 щ. бр., се включват: председател, осем членове на Комисията и 156 служители в обща и специализирана администрация.

Реално заетите щатни бройки към 31.12.2015 г. са 123 щ. бр., което съответства на бюджетните възможности на Комисията. По служебно правоотношение са 107 щ. бр. и по трудово правоотношение – 6 щ. бр.

През отчетния период бяха прекратени служебните правоотношения с 24 служители, от тях:

- по взаимно съгласие на страните - 16 служители;
- когато заповедта за прекратяване на служебното правоотношение е отменена от съда и държавния служител не се яви да заеме предишната длъжност в срока – 2 служители;
- поради преминаване на държавна служба в друга администрация с писмено споразумение между държавния служител и органите по назначаване на двете администрации – 4 служители;
- при съкращаване на длъжността – 2 служители.

Назначени са 23 служители по служебно правоотношение при спазване на изискванията на Закона за държавния служител.

Реално заетите към 31.12.2015 година бройки по длъжности и възрастов признак са както следва:

Длъжности / Възраст	до 29 г.	от 30 г. до 59 г.	над 60 г.
Ръководни длъжности	0	17	5

Експертни длъжности с аналитични и контролни функции	13	73	9
Експертни длъжности със спомагателни функции		3	1
Технически длъжности	0	0	2
ОБЩО	13	93	17

В Комисията работят висококвалифицирани специалисти, над 94% от които са с висше образование: инженери, икономисти, юристи и други специалисти.

КЕВР се включи в проект „Подобряване на управлението на човешките ресурси чрез усъвършенстване на Единната информационна система за управление на човешките ресурси в държавната администрация /ЕИСУЧРДА/ – предпоставка за ефективна администрация“, изпълняван от администрацията на Министерски съвет по Оперативна програма „Административен капацитет“. От началото на месец август 2015 г. в Комисията е внедрена и работи системата – ЕИСУЧРДА, а през месец декември е внедрен и модул „Самообслужване“.

Обучение на кадрите и участие в семинари

През изминалата година всички новопостъпили, както и назначени за първи път на ръководни длъжности служители на КЕВР, преминаха през задължително обучение към Института по публична администрация, за което получиха сертификати за завършено обучение. Чрез него на служителите бяха осигурени базисни познания и умения, необходими за ефективно изпълнение на техните задължения съобразно общите изисквания в длъжностните им характеристики.

Ръководни служители на КЕВР преминаха специализирано сертифицирано обучение по антикорупционни практики за служители с контролни функции.

Служители от отдел „Финансово-стопанска дейност“ взеха участие в обучение с цел запознаване с новите промени в счетоводната отчетност и европейско финансиране, както и в курс за разработване, изпълнение и одит на европейски проекти, финансирани по програми на Европейския съюз.

В рамките на проект „Подкрепа на реформата в отрасъл ВиК – изграждане на административен капацитет на регулатора“ са проведени обучения за повишаване на капацитета на администрацията на КЕВР, организирани от Световната банка, както следва:

- първи модул „Повишаване на общата квалификация“, проведен на 30-31 юли 2015 г;
- втори модул „Правна рамка на регулирането на ВиК отрасъла“, проведен на 3-4 септември 2015 г.;
- трети модул „Техническо регулиране: практики, методи и решения“, проведен на 24-25 септември 2015 г;
- четвърти модул „Икономическо регулиране: практики, методи и решения“, проведен на 1-2 октомври 2015 г.

През месец ноември бе проведена лекция на тема „Работа с класифицирана информация и рискови фактори за интересите на Република България в областта на защита на класифицираната информация“. На лекцията присъстваха членовете на Комисията, служителят по сигурността на информацията, главният вътрешен одитор,

директори, началници на отдели и всички главни експерти, общо 84 служители.

През месец декември 71 служители на КЕВР взеха участие в семинар на тема „Мотивирано предложение за необходимите изменения и допълнения на Наредба № 3 от 21.03.2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката“.

3. ИНФОРМАЦИОННО ОСИГУРЯВАНЕ

През 2015 г. експертите, отговорни за информационното осигуряване на Комисията за енергийно и водно регулиране, извършиха следните дейности:

Основни дейности

Редовно бе извършвана актуализация на информацията на официалната интернет страница на КЕВР, обновяване на правно-информационната система; периодична настройка и софтуерен „ъпгрейд“ на сървъри и персонални компютри – операционни системи и приложения; архивиране на критични данни. Освен това бе извършена: поддръжка и актуализация на системен и приложен софтуер; диагностика, анализ и разрешаване на хардуерни, софтуерни и мрежови проблеми; осигуряване и поддържане на персонален мрежов акаунт и електронна поща на всеки служител; техническа поддръжка на мобилните комуникации; поддръжка на софтуерната платформа за документооборот, защита срещу зловреден софтуер; поддръжка и актуализация на системата за контрол на достъпа в КЕВР, поддръжка на информационен монитор във фойето на партера.

Във връзка със злонамерени атаки, насочени срещу официалната интернет страница на КЕВР, бе извършена миграция на официалната интернет страница на Комисията на нова, осъвременена и актуализирана софтуерна платформа, с цел повишаване на надеждността и сигурността.

Реализирана бе VPN връзка с Агенцията за сътрудничество на енергийните регулатори (ACER), необходима за използването от служители на КЕВР на системата REMIT(Regulation of Energy Market Integrity and Transparency).

Извършен бе „ъпгрейд“, миграция и всички свързани с това настройки на работещи домейн контролери до най-новата налична към момента версия от производителя – Microsoft Corp, както и миграция на нов хардуер и всички свързани с това настройки на работеща защитна стена Check Point Security Management & GW до най-новата налична към момента от производителя версия.

Извършено беше също: приемане и инсталиране на нови сървъри, персонални компютри, принтери и мултифункционални машини; изграждане и настройване на видеоконферентна система, с цел оптимизиране на комуникациите с други организации в страната и чужбина; закупуване и монтаж на нов стационарен мултимедиен проектор в залата на 4-ти етаж на КЕВР.

Сервизна поддръжка

Направен бе основен ремонт на нефункциониращо непрекъсваемо електрозахранващо устройство, използвано в основното сървърно помещение на КЕВР.

Извършен беше специализиран ремонт на нефункциониращо лентово устройство за архивиране на електронни данни (лентова библиотека), ползвано в сървърното помещение на КЕВР.

Извършена бе също така:

- диагностика и ремонт на нефункциониращ дискуссионен пулт на дискуссионната

система, ползвана в залата на IV-ти етаж на КЕВР, както и преконфигуриране на дискуссионната система, във връзка с променения състав на Комисията за енергийно и водно регулиране;

- специализиран ремонт на нефункциониращи модули, включително подмяна на такива с нови, на хардуерната платформа, включваща два сървъра с общ споделен дисков масив, реализираща виртуалната информационна инфраструктура на КЕВР.

Други дейности

Ежедневно бе оказвана методическа и техническа помощ на служителите при работата с компютърна техника и програмни продукти, ползвани в КЕВР.

На официалната интернет страница на КЕВР е публикувана цялата постъпила в Комисията информация във връзка с договорите на предприятията по чл. 97, ал.1, т.2 от Закона за енергетика.

Експертите по информационно обслужване взеха участие в работни групи със следните задачи:

- подготовка и провеждане на конкурсна процедура по Закона за обществените поръчки за събиране и разглеждане на оферти за „Абонаментна поддръжка на софтуер за защитна стена“;

- избор на изпълнители за „Абонаментна поддръжка на съществуващи и допълване на нови лицензи на софтуер за антивирусна и антиспам защита“ и „Поддръжка на хардуерна платформа, състояща се от два броя сървъри с общ споделен масив“;

- участие в процедура за възлагане на обществена поръчка чрез открита процедура с предмет „Доставка на канцеларски материали, консумативи за хардуер и хигиенни материали за нуждите на Комисията за енергийно и водно регулиране“;

- участие в комисия за извършване на годишна инвентаризация на всички активи и пасиви, както и на задбалансово заведени активи и пасиви и на материалните запаси.

ГЛАВА ДЕСЕТА

ФИНАНСОВО-СТОПАНСКА ДЕЙНОСТ

Държавната комисия за енергийно и водно регулиране, преименувана от 06.03.2015 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране съгласно Закона за изменение и допълнение на Закона за енергетиката (ДВ бр.17 от 06.03.2015 г.), е първостепенен разпоредител с бюджет. Прогнозирането, планирането, изготвянето, актуализирането, изпълняването и отчитането на бюджета на КЕВР се осъществява при спазване на нормативните актове и указанията на Министерство на финансите.

Дейността на Комисията и на нейната администрация се финансира от приходите, определени в Закона за енергетиката (ЗЕ) и в Закона за водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ).

Съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2015 г. бюджетът на Комисията е както следва:

- приходи – 10 720,0 хил.лв.;
- разходи – 3 892,1 хил.лв.;
- бюджетно салдо(излишък) – 6 827,9 хил. лв.

За периода 01.01.2015-31.12.2015 г. са извършени следните вътрешно-компенсирани промени по бюджета на Комисията:

- на основание чл. 112, ал. 2 от Закона за публичните финанси и във връзка с т. 10, раздел X от ДР № 1/24.01.2015 г. в частта на капиталовите разходи са извършени вътрешно-компенсирани промени. Изпратени са писма изх. № Ф-03-10-21/27.03.2015 г.; № Ф-03-10-80/20.11.2015 г.; № Ф-03-10-87/15.12.2015 г. на КЕВР до Министерство на финансите с вх. № 37-00-107/ 31.03.2015 г.;

- на основание чл.110, ал.3 от ЗПФ и във връзка с чл.80, ал.5, т.2 и ал.6 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2015 г. са извършени вътрешно-компенсирани промени от текущи разходи в т. ч. „Издръжка“ в текущи разходи показател „Персонал“. Във връзка с направените промени са изпратени писма изх. № Ф-03-10-25/21.04.2015 г.; № Ф-03-10-46/14.07.2015 г.; № Ф-03-10-68/14.10.2015 г. и № Ф-03-10-86/15.12.2015 г. на КЕВР до Министерство на финансите. Получени са отговори от Министерство на финансите с писма изх. № 37-00-132/28.04.2015 г.; № 37-00-231/20.07.2015 г.; № 37-00-336/16.10.2015 и № 37-00-456/16.12.2015 г. за потвърждение на извършените промени;

- на основание чл.110, ал.3 и чл.86, ал.2, т.5 и 6 от Закона за публичните финанси и във връзка с т.10, раздел X от ДР №1/24.01.2015 г. е извършена вътрешно-компенсирана промяна от текущи разходи показател „Персонал“ и „Издръжка“ в текущи разходи показател „Персонал“ и „Разходи за членски внос и участие в нетърговски организации и дейности“, изпратено е писмо изх. №Ф-03-10-85/15.12.2015 г. на КЕВР до Министерство на финансите;

- на основание чл.110, ал.3 и чл.86, ал.2, т.5 и 6 от Закона за публичните финанси и във връзка с т.10, раздел X от ДР №1/24.01.2015 г. са извършени вътрешно-компенсирани промени по бюджета на КЕВР от показател „Платени данъци, такси и административни санкции“ в текущи разходи, в т.ч. „Издръжка“. Във връзка с направените промени са изпратени писма, изх. № Ф-03-10-95/23.12.2015 г. на КЕВР до Министерство на финансите. Получени са отговори от Министерство на финансите с писма изх. № 95-00-67/28.12.2015 г. и изх. № 37-00-471/29.12.2015 г. за потвърждение на извършените промени.

Изпратено е уведомително писмо за натурални показатели изх. №Ф-03-10-26/21.04.2015 г. на КЕВР до Министерство на финансите.

На основание Постановление на Министерския съвет № 2016 от 14 август 2015 година и на основание чл.109, ал.3 от Закона за публичните финанси и чл.80, ал.2 от Закона за държавния бюджет на Република България за 2015 г. по бюджета на КЕВР са одобрени допълнителни разходи по показател „Персонал“. Изпратено е писмо до Министерство на финансите с изх. №ф-03-10-53/18.08.2015 г. за потвърждение на извършената промяна по бюджета на КЕВР.

След направените корекции и промени бюджетът на КЕВР е, както следва:

хил.лв.

Показатели	План	Отчет
Приходи: в т.ч.:	10 720,0	16 883,8
държавни такси	10 015,0	11 801,8
Разходи: в т.ч.:	4 017,6	3 943,3
текуща издръжка	649,1	648,7
капиталови разходи	65,9	64,7

Изградена е организация за осъществяване на контрол при постъпването, разходването и отчитането на бюджетни средства и за спазване на бюджетна дисциплина. Счетоводната система осигурява надеждна информация за стопанските операции и предоставя навременна и достоверна информация на ръководството на Комисията за вземане на управленски решения.

ПРИХОДИ

В изпълнение на регулаторните си правомощия по Закона за енергетиката (ЗЕ) и по Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги (ЗРВКУ) Комисията събира такси за разглеждане на заявления, издаване на сертификати, продажба на документи за провеждане на конкурси, лицензионни такси, такси за регистрация на експерти и други. Размерът на таксите, редът и сроковете за заплащането им са определени с Тарифи, приети с ПМС № 266/2004 г. (обн. ДВ бр. 89/12.10.2004 г., изм. ДВ бр. 41/22.05.2007 г., изм. ДВ. бр. 10/06.02.2009 г.) и ПМС № 49/2006 г. (обн. ДВ. бр. 23/17.03.2006 г., попр. ДВ бр. 26/28.03.2006 г.).

По приходната част на бюджета на КЕВР към 31.12.2015 г. са отчетени разпределени суми в полза на Комисията, събрани от ТД на НАП, в размер на общо 54 158 лева.

Съгласно писмо № 04-16-0280/29.08.2001 г. на Министерство на финансите сумите от събраните такси се отчитат в съответствие с Единната бюджетна класификация по **приходен параграф 25-00 „Държавни такси“**. Към 31.12.2015 г. събраните приходи от държавни такси са в размер 11 801,8 хил. лв.

По **приходен параграф 28-00 „Глоби, санкции и наказателни лихви“** към 31.12.2015 г. са отчетени средства в размер на 5 132,6 хил. лв.

Съгласно наложени от КЕВР административни наказания „имуществена санкция“ по издадени Наказателни постановления от Председателя на Комисията,

събраните суми през 2015 г. възлизат на 5 033 042 лева. Разпределени по дружества са, както следва:

- ЧЕЗ Разпределение България АД –	1 400 000 лв.;
- ЕВН България Електроразпределение АД –	1 400 000 лв.;
- Енерго – Про Продажби АД –	1 000 000 лв.;
- ЕВН България Електроснабдяване АД –	1 000 000 лв.;
- ЕРП Златни пясъци АД –	120 000 лв.;
- Севлиевогаз АД –	50 000 лв.;
- Енерго – Про Мрежи АД –	40 000 лв.;
- Газтрейд Сливен ЕООД –	20 000 лв.;
- други –	3 042 лв.

РАЗХОДИ

Разходите по бюджета на КЕВР са изразходвани при строго съблюдаване на принципите за законосъобразност, целесъобразност, ефективност и ефикасност.

Към 31.12.2015 г. при утвърден план на разходите от 4 017,6 хил. лв. са разходвани средства в размер на 3 943,3 хил.лв. или 98,2 % от бюджета.

По показател „Персонал“ при годишен план 3 219,0 хил. лв. са разходвани средства в отчетна група „Бюджет“ в размер на 3 146,6 хил.лв.

За „Издръжка“ при план за годината 649,1 хил. лв. са разходвани средства в отчетна група „Бюджет“ в размер на 648,7 хил. лв.

КЕВР е бенефициент съгласно сключен договор № 665/18.12.2014 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по проект: „Въвеждане на европейски електроенергиен пазар в България – II фаза“ по Програма BG04 „Енергийна ефективност и възобновяема енергия“ по Финансов механизъм на Европейското икономическо пространство 2009-2014 г. На 23.04.2015 г. по банковата сметка на КЕВР постъпи сума в размер на 508 515,80 лева, представляващи авансово плащане по договора, отразен като трансфер. Към 31.12.2015 г. са отчетени общо разходи в размер на 468,8 хил.лева в отчетна група „Сметки за средства от Европейския съюз“ - СЕС-ДМП.

ИЗВЪРШЕНИ ОДИТИ

През 2015 г. бе извършен финансов одит от Сметна палата за заверка на Годишния финансов отчет на ДКЕВР за 2014 г., заверен без резерви. Същият е публикуван на интернет страницата на КЕВР.

Докладът е приет от КЕВР на основание чл. 8 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация с решение по Протокол № 56 от 28.03.2016 година, т. 1.

ДОЦ. Д-Р ИВАН Н. ИВАНОВ

Председател на Комисията
за енергийно и водно регулиране